

**ГО «Науково-технічна спілка
енергетиків та електротехніків України»**

ВИДАННЯ НТСЕУ

«ЕНЕРГОІНФОРМ-ИНФОРМЭНЕРГО» № 604

**ПРО ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ ПЕК УКРАЇНИ
ЗА СІЧЕНЬ-ЛИСТОПАД 2021 РОКУ**

ОГЛЯД ЗМІ за 1-21 грудня 2021 року

- ♦ *Загальні проблеми енергетики.
Заходи по їх вирішенню*
- ♦ *Атомна енергетика*
- ♦ *Надра – вугілля, нафта, газ.
Північний потік-2*
- ♦ *Відновлювані джерела енергії*
- ♦ *Нові технології.
Екологія, декарбонізація*
- ♦ *Енергоефективність.
Законодавчі ініціативи*
- ♦ *Тарифи. Ринок електроенергії*
- ♦ *ОЗП 2021/2022*
- ♦ *Міжнародне співробітництво*
- ♦ *Кадрова політика*
- ♦ *Різне. Цікаве*

КИЇВ – 2021

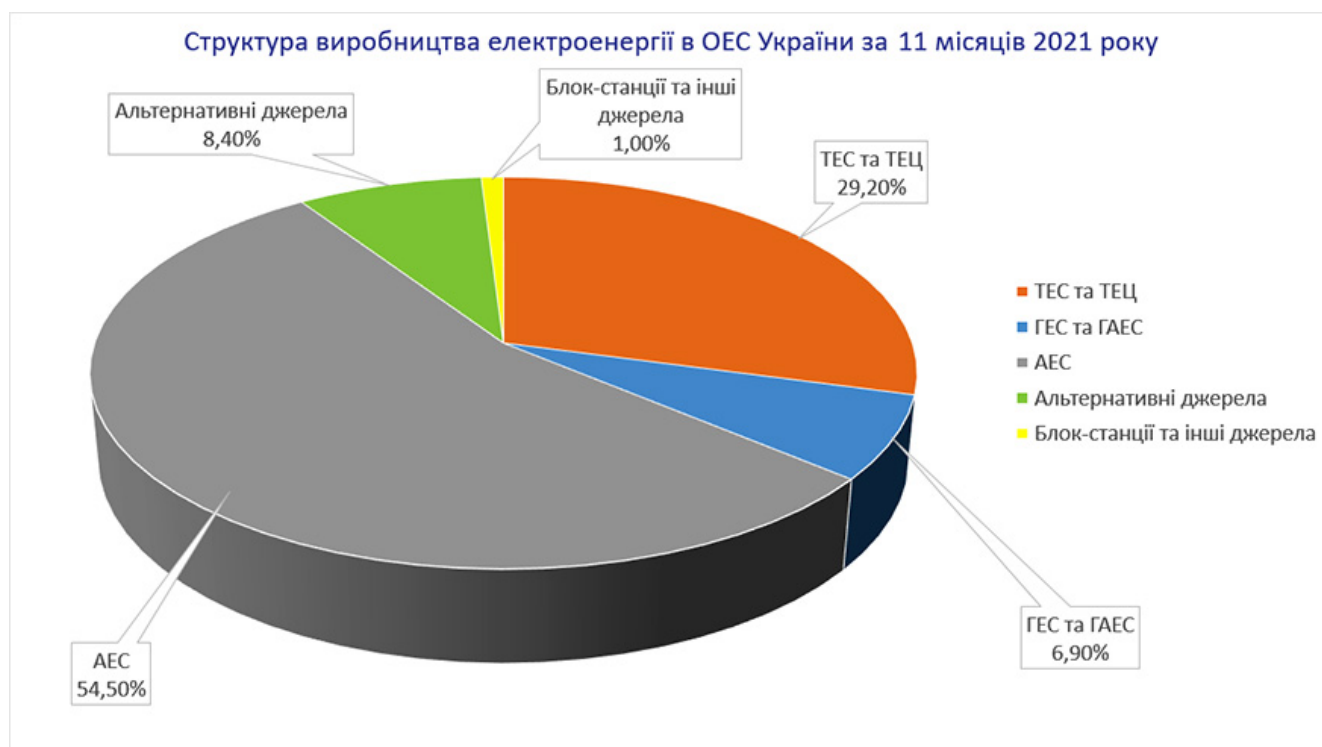
ПРО ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ У СІЧНІ-ЛИСТОПАДІ 2021 РОКУ

*ГО «Науково-технічна спілка
енергетиків та електротехніків України»*

Виробництво електроенергії

За 10 місяців 2021 року, обсяг виробництва електричної енергії електростанціями України у цілому склав **141 306,2** млн кВт·год, що на 7 733,6 млн кВт·год, або на 5,8 % більше, ніж за 11 місяців 2020 року.

Основну частку в загальному виробітку за 11 місяців 2021 року складає виробіток АЕС – 54,5%, ТЕС та ТЕЦ – 29,2%, а виробіток ГЕС та ГАЕС – 6,9%. За 11 місяців 2020 року частка виробітку АЕС, ТЕС та ТЕЦ і ГЕС та ГАЕС складала відповідно 51,8%, 34,0% і 5,2%.

Структура виробництва електроенергії

Виробники електроенергії	2020 рік		2021 рік		+/- до 2020	
	млн кВт·г	%	млн кВт·г	%	млн кВт·г	%
Всього	133 572,6	100,0	141 306,2	100,0	7 733,6	5,8
ТЕС та ТЕЦ, з них:	45 449,1	34,0	41 204,6	29,2	-4 244,5	-9,3
ТЕС ГК	34 271,6	25,7	33 593,2	23,8	-678,4	-2,0
ТЕЦ та когенераційні установки	11 177,5	8,4	7 611,4	5,4	-3 566,1	-31,9
ГЕС та ГАЕС, з них:	6 947,0	5,2	9 784,5	6,9	2 837,5	40,8
ГЕС	5 520,2	4,1	8 609,9	6,1	3 089,7	56,0
ГАЕС	1 426,8	1,1	1 174,6	0,8	-252,2	-17,7
АЕС	69 248,0	51,8	77 029,3	54,5	7 781,3	11,2
ВДЕ	10 220,2	7,7	11 848,0	8,4	1 627,8	15,9
Блок-станції	1 708,3	1,3	1 439,8	1,0	-268,5	-15,7

У листопаді 2021 р. обсяг виробництва електричної енергії електростанціями, які входять до ОЕС України, становив **13 584,0** млн кВт·год та зменшився на **122,1** млн кВт·год, або на **0,9 %** порівняно з показником листопада 2020 року.

Фактичний баланс електроенергії ОЕС України за листопад 2021 року

млн кВт·год

Показники	Прогноз*	Факт	Відхилення	
			абсолютне	%
1. Виробництво електроенергії в тому числі:	14223,0	13584,0	-639,0	-4,5
1.1. ТЕС	4633,0	3397,0	-1236,0	-26,7
1.2. ТЕЦ та когенераційні установки	997,0	629,0	-368,0	-36,9
1.3. ГЕС	358,0	684,0	326,0	91,1
1.4. ГАЕС	143,0	128,0	-15,0	-10,5
1.5. АЕС	7192,0	7846,0	654,0	9,1
1.6. ВДЕ	760,0	800,0	40,0	5,3
1.7. Блок-станції	140,0	100,0	-40,0	-28,7
2. Імпорт електроенергії	105,0	242,0	137,0	130,0
3. Експорт електроенергії	530,0	131,0	-399,0	-75,3
4. Технологічний переток електроенергії, зумовлений паралельною роботою з енергосистемами суміжних країн	0	7,0	7,0	
5. Електроспоживання (брутто)	13600,0	13703,0	103,0	0,7
6. Споживання електроенергії ГАЕС в насосному режимі	198,0	172,0	-26,0	-13,1

*За прогнозним балансом електроенергії ОЕС України на 2021 рік, затвердженого Міненерго 04.11.2020, скориговано Міненерго 26.04.2021 та 24.09.2021

[Інф. Міненерго](#)

Довідково

Встановлена потужність енергосистеми України, МВт

АЕС	13835,0
ТЕС ГК	21842,0
ТЕЦ	6118,7
ГЕС	4829,3
ГАЕС	1487,8
СЕС	6194,0
ВЕС	1529
Станції на біопаливі	231,6
Всього	56 067,4

[Інф. Укренерго](#)

¹ обсяги перетоків електроенергії обумовлені паралельною роботою енергосистем Росії і України;

² обсяги перетоків електроенергії для живлення тупикових районів навантаження прикордонних споживачів енергосистем Білорусі і України;

³ обсяги аварійних поставок електроенергії (допомоги) з енергосистем сусідніх держав (напрямок Білорусь – Україна) у випадку порушення режиму енергосистеми згідно договору «Про забезпечення аварійного взаємопостачання електроенергії для забезпечення надійності роботи системи», який був укладений між Операторами системи передачі України та Білорусі 30.12.2020.

⁴ обсяги аварійних поставок електроенергії (допомоги) з енергосистем сусідніх держав (напрямок Словаччина – Україна) у випадку порушення режиму енергосистеми згідно договору «Про забезпечення аварійного взаємопостачання електроенергії для забезпечення надійності роботи системи», який був укладений між Операторами системи передачі України та Словаччини 05.02.2021.

⁵ обсяги аварійних поставок електроенергії (допомоги) з енергосистем сусідніх держав (напрямок Україна-Польща) у випадку порушення режиму енергосистеми згідно договору «Про забезпечення аварійного взаємопостачання електроенергії для забезпечення надійності роботи системи», який був укладений між Операторами системи передачі України та Польщі 05.08.2019.

[НЕК «Укренерго»](#)

Споживання електроенергії

За 11 місяців 2021 року спостерігається збільшення електроспоживання (брутто), яке склало **139 426,3 млн кВт·год**, що на 8 077,2 млн кВт·год, або на 6,1% більше, ніж за відповідний період минулого року.

Відпуск електроенергії споживачам (нетто) збільшився відносно відповідного періоду минулого року на 7581,5 млн кВт·год, або на 7,1% і склав **113 802,2 млн кВт·год** при 106220,7 млн кВт·год за 11 місяців 2020 року.

Протягом листопада 2021 року збільшено споживання електроенергії (брутто) порівняно із листопадом 2020 року на 313,7 млн кВт·год (або 2,3%), що становило **13 703,0 млн кВт·год**. Споживання електроенергії (нетто) галузями національної економіки та населенням у жовтні 2021 року становило

11 167,9 млн кВт·год, що на 624,1млн кВт·год (або 5,9%) більше аналогічного показника 2020 року.

Структура споживання електроенергії у листопаді 2021 року

(без урахування тимчасово окупованих територій АР Крим, м. Севастополя, Донецької та Луганської областей)

Групи споживачів	Споживання у 2020	Споживання у 2021		Питома вага, %	
	млн кВт·г	млн кВт·г	+/-	2020 р.	2021 р.
Споживання ел.ен. (брутто)	13389,3	13703,0	313,7		
Споживання ел.ен. (нетто)	10543,8	11167,9	624,1	100,0	100,0
1.Промисловість (всього)	4190,1	4450,8	260,7	39,7	39,9
Паливна	280,4	274,9	-5,5	2,7	2,5
Металургійна	2203,4	2390,5	187,1	20,9	21,4
Хімічна та нафтохімічна	317,5	346,9	29,4	3,0	3,1
Машинобудівна	305,6	315,5	10,0	2,9	2,8
Будів.матеріалів	224,4	243,5	19,2	2,1	2,2
Харчова та переробна	395,1	401,5	6,4	3,7	3,6
Інша	463,7	477,9	14,2	4,4	4,3
2.Сільгоспспоживачі	353,7	363,1	9,4	3,4	3,3
3.Транспорт	535,6	577,5	42,0	5,1	5,2
4.Будівництво	95,9	97,8	1,9	0,9	0,9
5.Ком.-побутові споживачі	1303,3	1394,2	90,9	12,4	12,5
6.Інші непромисл.споживачі	713,1	785,2	72,2	6,8	7,0
7.Населення	3352,0	3499,2	147,1	31,8	31,3

[Міненерго](#)

Динаміка споживання електроенергії у 2020–2021 роках

Технологічні витрати електроенергії на її транспортування електричними мережами

За **10 місяців 2021 року** величина загальних технологічних витрат електроенергії на її транспортування електричними мережами всіх класів напруги становила 12,6 млрд кВт·год, або 10,74% від загального відпуску електроенергії в мережу. Порівняно з показником 2020 року рівень загальних технологічних витрат на транспортування електроенергії збільшився на 0,8 млрд кВт·год (11,8 млрд кВт·год або 10,77% у минулому році).

Нормативна (технічна) складова технологічних витрат електроенергії за **10 місяців 2021 року** становила 14,8 млрд кВт·год, або 12,63% від загального відпуску електроенергії в мережу та збільшилася на 1,1 млрд кВт·год, по відношенню до показника минулого року (13,7 млрд кВт·год або 12,49% у 2020 році).

За рахунок виконання організаційно-технічних заходів зі зниження технологічних витрат в електричних мережах 0,38-800 кВ за **10 місяців 2021 року** заощаджено 149,6 млн кВт·год електричної енергії (151,0 млн. кВт·год. за відповідний період минулого року).

Регуляторні зміни на ринку у листопаді 2021 року

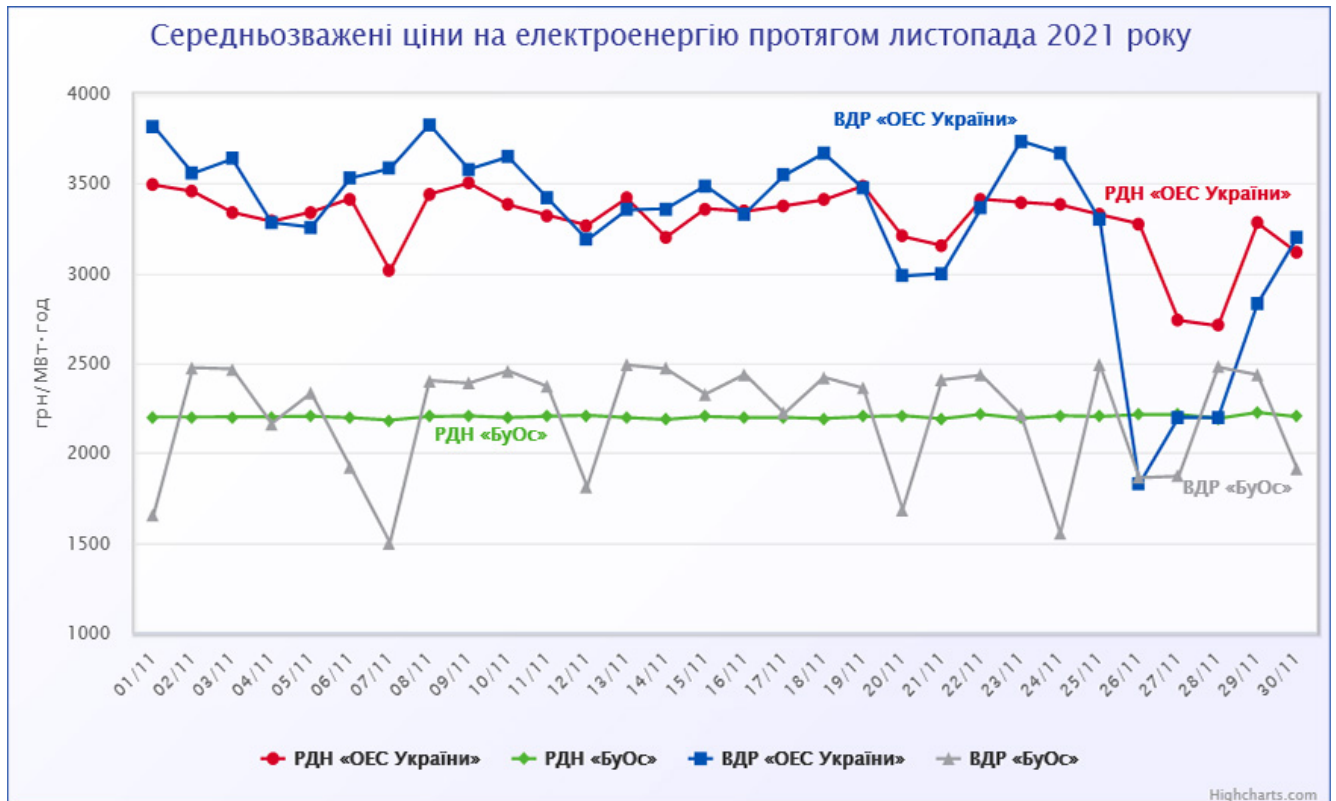
Кабінет Міністрів України постановою від 10.11.2021 [№1174](#) припинив ліквідацію Національної акціонерної компанії «Енергетична компанія України» (ЕКУ), визначивши, що функції з управління корпоративними правами держави у статутному капіталі ЕКУ здійснюватиме Міністерство енергетики.

НКРЕКП [постановою від 07.10.2021 № 1746](#) та [постановою від 30.07.2021 № 1227](#) переглянула цінові обмеження на ринку електроенергії.

Період навантаження	Торгівельні зони, грн/МВт·год	
	«ОЕС України»	«Острів Бурштинської ТЕС»
– для годин мінімального навантаження (період з 00:00 до 07:00 та з 23:00 до 24:00):	2 000	1 500
– для годин максимального навантаження (період з 07:00 до 23:00):	4 000	2 500

Динаміка середньозваженої ціни на РДН і ВДР у листопаді 2021 року

Графік [ЕнергоВсесвіт](#)

Середньозважена ціна купівлі-продажу електроенергії на РДН у листопаді 2021 року становить 3 143,8 грн/МВт·год (без ПДВ). У порівнянні з жовтнем цього року ціна виросла на 17,14%, з листопадом 2020 року – вдвічі.

На ВДР середньозважена ціна акцептованої у листопаді 2021 року електричної енергії незначно зросла (+1,94%) і становить 3 390,46 грн/МВт·год (без ПДВ): ОЕС України – 3 404,56 грн/МВт·год, БуОс - 2 147,51 грн/МВт·год (без ПДВ).

Загальний обсяг купівлі-продажу електричної енергії на ринку «на добу наперед» і внутрішньодобовому ринку у листопаді 2021 року становив 4 001,64 ГВт·год, що на 16,58% більше, ніж у жовтні 2021 року. Обсяги торгів на майданчику «Оператора ринку» становили 30,04% від загального споживання електричної енергії Україною.

У листопаді 2021 року на РДН та ВДР в торговій зоні «ОЕС України» спостерігався дефіцит пропозицій. Попит на РДН в ОЕС України у порівнянні з жовтнем 2021 року збільшився на 16,28%, а якщо порівнювати з аналогічним періодом минулого року – на 31,32%. Обсяг заявок на продаж електричної енергії збільшився на 16,54%. При цьому, заявлений обсяг на продаж виробниками (з врахуванням обсягів продажу електричної енергії Гарантованим покупцем) збільшився на 7,89%, постачальниками – на 73,83%, трейдерами – на 20,89%.

В торговій зоні «Острів Бурштинської ТЕС» у листопаді 2021 року спостерігався дефіцит пропозицій переважно у години вечірнього максимуму. Попит на РДН в БуОс збільшився на 15,23%, в порівнянні з попереднім місяцем, та майже вдвічі, якщо порівнювати з листопадом 2020 року. Обсяг заявок на продаж зріс на 9,72%, а заявлений обсяг на продаж виробниками (з врахуванням обсягів продажу електричної енергії Гарантованим покупцем) - на 9,66%.

[Оператор ринку](#)

Українська енергетична біржа

Місячний індекс базового навантаження – розрахований накопичувальним підсумком показник середньозваженої ціни в торговій зоні «ОЕС України», що визначається шляхом ділення загальної вартості реалізованої електричної енергії базового навантаження (без ПДВ) на загальний обсяг реалізованої електричної енергії базового навантаження, за періодом постачання, що охоплює повний календарний місяць, який є наступним відповідно до розрахункового (M+1). Методика розрахунку місячного індексу базового навантаження розміщено за [посиланням](#).

[Українська енергетична біржа](#)

Розрахунки за електроенергію

Щодо погашення заборгованості на ОРЕ, що виникла до 01.07.2019

Законом України №719-IX [«Про заходи, спрямовані на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії»](#) передбачено комплекс заходів щодо врегулювання питання повного погашення заборгованості, яка виникла на оптовому ринку до 1 липня 2019 року. Поточна редакція від 15.04.2021 на підставі [ЗУ №1396](#)).

Для повної та ефективної реалізації механізмів погашення заборгованості, визначених Законом №719-IX, необхідно прийняти ряд супутніх законопроектів №2388, №2390, №5139, №5399, якими передбачено внесення змін до Бюджетного кодексу України, Кодексу України з процедур банкрутства, Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» та Податкового кодексу України (див. попередні випуски).

14.04.2021 НКРЕКП встановила алгоритм перерахування отриманих оптовим постачальником електричної енергії коштів ([Постанова №640](#)).

З поточного рахунка із спеціальним режимом використання оптового постачальника здійснюється перерахування коштів за електричну енергію, що

утворилася до 01 липня 2019 року

- першочергово виробникам з ВДЕ,
- виробникам електричної енергії та НЕК «УКРЕНЕРГО» пропорційно до обсягів заборгованості.

На ДП «Енергоринок» згідно з Законом України «Про ринок електричної енергії», покладені функції зі здійснення заходів погашення кредиторської та дебіторської заборгованості, що утворилась на Оптовому ринку електричної енергії України. До 01.07.2019 ДП «Енергоринок» виконувало функції: Оптового постачальника електроенергії, Розпорядника системи розрахунків, Розпорядника коштів ОРЕ, Головного Оператора системи комерційного обліку електроенергії.

Про оплату заборгованості споживачів за спожиту до 01.01.2019 електричну енергію	Борг за спожиту енергію станом на 01.01.2021	Борг за спожиту електроенергію станом на 01.12.2021	Зміна заборгованості з початку року
Оператори систем розподілу	тис. грн	тис. грн	тис. грн
Всього по Україні:	25 202 427,7	24 510 280,0	-692 147,7
АТ «Вінницяобленерго»	22 827,0	1 194,0	-21 633,0
ПрАТ «Волиньобленерго»	8 679,0	8 215,0	-464,0
АТ «ДТЕК Дніпровські електромережі»	625 313,5	656 428,8	31 115,3
АТ «ДТЕК Донецькі електромережі»*	711 348,0	703 076,0	-8 272,0
АТ «Житомиробленерго»	16 048,7	13 687,1	-2 361,6
ПрАТ «Закарпаттяобленерго»	17 364,0	15 169,0	-2 195,0
ПАТ «Запоріжжяобленерго»	1 499 614,0	1 340 775,0	-158 839,0
АТ «Прикарпаттяобленерго»	7 438,0	5 839,0	-1 599,0
ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі»	175 130,0	145 250,3	-29 879,7
ПрАТ «Київобленерго»	64 022,1	54 833,7	-9 188,4
ПрАТ «Кіровоградобленерго»	7 251,0	4 816,0	-2 435,0
ТОВ «ЛЕО»*	1 964 233,0	1 687 965,0	-276 268,0
ПрАТ «Львівобленерго»	9 331,0	8 392,0	-939,0
АТ «Миколаївобленерго»	76 689,0	75 648,0	-1 041,0
АТ «Одесаобленерго»	68 497,6	59 060,6	-9 437,0
АТ «Полтаваобленерго»	133 294,0	129 441,0	-3 853,0
ПрАТ «Рівнеобленерго»	7 666,9	6 618,0	-1 048,9
ПАТ «Сумиобленерго»	246 718,0	233 461,7	-13 256,3
ВАТ «Тернопільобленерго»	622,0	305,0	-317,0
АТ «Харківобленерго»	1 521 788,7	1 494 457,5	-27 331,2
АТ «Херсонобленерго»	63 599,0	58 150,0	-5 449,0
АТ «Хмельницькобленерго»	10 065,0	8 880,0	-1 185,0
ПАТ «Черкасиобленерго»	1 711 808,0	1 713 008,0	1 200,0
АТ «Чернівціобленерго»	131 934,0	118 428,8	-13 505,2
АТ «Чернігівобленерго»	23 227,0	22 346,0	-881,0
ПрАТ «ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля»*	2 238 974,0	2 172 083,0	-66 891,0
ДП «Регіональні електричні мережі»*	13 677 800,6	13 671 623,0	-6 177,5
ТОВ «ДТЕК Високовольтні мережі»	161 144,6	101 128,5	-60 016,2

*Включає заборгованість по сальдо перетокам з контрольованої території на неконтрольовану, постачання якої здійснювалося відповідно до постанови КМУ №263 та Закону України «Про електроенергетику».

Щодо виплат за «зеленим» тарифом

За «зеленим» тарифом з початку року закуплено **10 023 тис. МВт·год** електроенергії (станом на 09.11.2021).

На користь відновлювальної генерації сплачено **48,0 млрд грн** (за електроенергії 2021 року – 36,4 млрд грн). При цьому, за електроенергію січня-квітня сплачено 93%, травня – 73%, червня – 70%, липня – 67%, серпня – 80,0%, вересня – 46%.

За 2020 рік ДП «Гарантований покупець» сплатив ВДЕ **34,1 млрд грн**, рівень оплати – **69,6%**.

ПСО

Для забезпечення потреб побутових споживачів Гарантований покупець з початку року купив **29 771 тис. МВт·год** (станом на 09.11.2021).

Сплачено **8,9 млрд грн** (за продукцію 2021 р. – 3,0 млрд грн). Рівень оплати: січень – 47%, лютий – 5%, березень – 100%, квітень – 35%, травень – 50%, червень – 62%, липень – 100%, серпень – 100%, вересень – 51%, жовтень – 5%.

За 2020 рік виробникам електроенергії для забезпечення потреб населення сплачено **21,1 млрд грн**, що складає 91%.

Гарантований покупець

28.04.2021 Кабмін постановою [№ 439](#) (із змінами, внесеними згідно з постановами від 26.05.2021 [№ 518](#), від 29.06.2021 [№ 659](#), від 28.07.2021 [№ 767](#) та від 11.08.2021 [№ 859](#)) вніс зміни до [Положення про покладення спеціальних обов'язків](#) на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії, які набрали чинність з **1 жовтня 2021 р.**

Постачальник «останньої надії»

Постачальником «останньої надії» визначено Державне підприємство зовнішньоекономічної діяльності «Укрінтеренерго».

За 11 місяців 2021 року постачальником «останньої надії» відпущено електричної енергії споживачам в обсязі 495,6 млн кВт·год на суму 1989,0 млн грн, рівень оплати становить 50,2%. *Загальна* заборгованість перед постачальником «останньої надії» станом на 01.12.2021 становить **3392,7 млн гривень**.

Щодо погашення заборгованості на новому ринку електроенергії

08.02.2021 у Верховній Раді зареєстровано законопроект [№ 5041](#) про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» щодо фінансової підтримки державного підприємства «Гарантований покупець» для оплати електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії. Законопроект має розглядатися на поточній сесії.

19.04.2021 у Верховній Раді зареєстровано законопроект [№ 5399](#) про внесення змін до Податкового кодексу України щодо стабілізації розрахунків на ринку електричної енергії. Законопроект має розглядатися на поточній сесії.

11.10.2021 Кабмін прийняв постанову [№ 1049](#) «Про надання у 2021 році державної гарантії за зобов'язаннями НЕК «Укренерго». Це необхідно для

залучення компанією позикових коштів через випуск облігацій на міжнародних фондових ринках під державні гарантії.

НЕК «Укренерго» успішно здійснила дебютний випуск п'ятирічних зелених єврооблігацій сталого розвитку (Green and Sustainability-linked bonds) на суму 825 млн доларів США.

19,3 млрд грн НЕК «Укренерго» перерахувала ДП «Гарантований покупець» для погашення заборгованості пред виробниками ВДЕ.

Оператори системи розподілу

За 11 місяців 2021 року, в цілому, **операторами систем** розподілу України надано послуги з розподілу електричної енергії на суму 79 993,0 млн грн (обсяг розподілу електричної енергії – 104 961,4 млн кВт·год), рівень оплати склав 97,2%.

ФОРМА РОЗПОДІЛУ (про надходження коштів з оплати послуг за розподіл електроенергії)	Обсяги розподілу електричної енергії	Нараховано за послуги розподілу електроенергії	Надходження коштів з оплати послуг за розподіл електроенергії	Борг(+)/ Переплата(-) станом на 01.12.2021*
	тис. кВт·год	тис. грн	тис. грн	тис. грн
Разом	104 961 391,9	79 993 046,1	77 741 037,5	1 795 796,0
АТ «Вінницяобленерго»	2 655 424,5	3 038 457,8	2 976 338,3	162 130,7
ПрАТ «Волиньобленерго»	1 586 675,8	1 780 522,8	1 690 454,5	135 315,8
АТ «ДТЕК Дніпровські електромережі»	16 174 187,0	6 889 000,7	6 444 341,1	-72 581,1
АТ «ДТЕК Донецькі електромережі»	2 704 950,0	3 358 055,0	2 942 046,9	152 875,3
АТ «Житомиробленерго»	2 334 362,0	2 737 761,1	2 728 363,9	-116 320,5
ПрАТ «Закарпаттяобленерго»	1 704 033,7	2 579 982,6	2 515 937,5	128 643,3
ПАТ «Запоріжжяобленерго»	7 060 775,2	3 775 223,9	3 645 445,1	453 331,8
АТ «Прикарпаттяобленерго»	2 323 893,0	2 661 467,8	2 593 996,0	135 641,4
ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі»	8 642 110,8	3 812 652,3	3 743 030,0	-500 481,0
ПрАТ «ДТЕК Київські регіональні електромережі»	6 284 209,7	5 213 018,4	5 181 972,8	-292 557,3
ПрАТ «Кіровоградобленерго»	1 739 928,0	2 083 902,0	2 171 250,0	-168 068,0
ТОВ «ЛЕО»	1 295 598,3	1 577 295,3	1 575 437,5	34 532,0
ПрАТ «Львівобленерго»	3 982 293,4	4 340 426,8	4 254 730,9	69 287,0
АТ «Миколаївобленерго»	2 439 324,2	2 271 500,4	2 241 248,2	47 677,5
АТ «ДТЕК Одеські електромережі»	5 463 253,4	5 393 850,1	5 331 040,1	86 229,5
АТ «Полтаваобленерго»	4 695 294,6	2 940 440,9	2 980 148,2	-158 872,8
ПрАТ «Рівнеобленерго»	2 204 501,2	1 846 808,1	1 831 417,8	-30 988,1
ПАТ «Сумиобленерго»	1 836 612,7	2 180 682,5	2 148 024,2	34 329,0
ВАТ «Тернопільобленерго»	1 255 341,2	1 856 737,9	1 785 973,0	23 027,4
АТ «Харківобленерго»	5 684 293,5	5 115 043,0	4 629 354,4	1 054 508,3
АТ «Херсонобленерго»	2 016 622,7	2 296 089,0	2 287 193,9	-32 216,9
АТ «Хмельницькобленерго»	2 068 604,8	2 398 012,4	2 438 712,9	106 483,8
ПАТ «Черкасиобленерго»	2 723 319,4	2 257 313,7	2 145 907,9	136 075,8
АТ «Чернівціобленерго»	1 243 306,8	1 443 850,7	1 436 539,4	-24 867,7
АТ «Чернігівобленерго»	1 590 742,5	2 021 353,6	2 010 126,9	49 091,1

ФОРМА РОЗПОДІЛУ (про надходження коштів з оплати послуг за розподіл електроенергії)	Обсяги розподілу електричної енергії	Нараховано за послуги розподілу електроенергії	Надходження коштів з оплати послуг за розподіл електроенергії	Борг(+)/ Переплата(-) станом на 01.12.2021*
	тис. кВт·год	тис. грн	тис. грн	тис. грн
ПрАТ «ДТЕК ПЕМ- Енерговугілля»	356 683,1	50 165,5	45 255,3	34 574,1
ДП «Регіональні електричні мережі»	1 122 564,1	433 121,5	271 380,2	462 847,8
ТОВ «ДТЕК Високовольтні мережі»	5 501 287,4	702 469,5	709 404,5	-66 428,7
ПрАТ «ПЕЕМ «Центральна енергетична компанія»	701 111,0	556 217,5	606 886,8	-64 501,0
ДПЕМ ПрАТ «Атомсервіс»	684 854,5	95 601,0	94 426,6	1 406,4
АТ «Укрзалізниця»	4 885 233,3	2 286 022,1	2 284 652,9	15 674,9

* З врахуванням боргів/переплат минулого року

Постачальники універсальних послуг

За 11 місяців 2021 року **постачальниками універсальних послуг** надано електричної енергії споживачам в обсязі 40 205,4 млн кВт·год на суму 73 562,5 млн грн, рівень оплати становить 98,3%. *Загальна заборгованість перед постачальниками універсальних послуг станом на 01.12.2021 становить **6371,7 млн гривень**.*

В тому числі, **населення** отримало електричну енергію в обсязі 32 004,4 млн кВт·год на суму 51 180,8 млн грн, рівень оплати становить 98,2%. *Загальна заборгованість населення за спожиту електричну енергію перед постачальниками універсальних послуг станом на 01.01.2021 становила 4884,7 млн грн та збільшилась за 11 місяців 2021 року на 933,4 млн грн або на 19,1% і станом на 01.12.2021 становить **5818,1 млн гривень**.*

Довідково

Відповідно до Правил роздрібного ринку електричної енергії ціни на електричну енергію, що постачається споживачам постачальниками універсальних послуг та «останньої надії», включають, у тому числі ціни (тарифи) на послуги оператора системи передачі та оператора системи розподілу відповідно до укладених договорів про надання відповідних послуг.

Видобуток вугілля

За листопад 2021 року вугледобувними підприємствами України видобуто **2,49 млн тонн** вугілля, що на 3,8 % менше порівняно з листопадом 2020 року. Видобуток енергетичного вугілля –1,83 млн тонн, коксівного вугілля – 0,66 млн тонн.

З початку року видобуто **26,62 млн тонн** вугілля, що на 1,6 % більше порівняно з відповідним періодом минулого року. У тому числі видобуток енергетичного вугілля склав 20,11 млн тонн, коксівного – 6,51 млн тонн.

Запаси вугілля та мазуту на ТЕС та ТЕЦ

Запаси вугілля на 01.12.2021 становили **492,2 тис. тонн** при нормі гарантованих запасів **652,9 тис. тонн**.

Міненерго 10.08.2021 затвердило новий помісячний графік накопичення вугілля для теплоелектростанцій і теплоелектроцентралей.

Згідно з новим документом, на складах ТЕС і ТЕЦ на 01.12.2021 має бути 2632.7 тис. т.

Запаси топкового мазуту на 01.12.2021 становили 36,6 тис. тонн, що на 22% менше ніж у 2020 році.

[Міненерго](#)

Газ

Видобуток газу

Обсяги видобутого газу у листопаді 2021 року в Україні збільшилися на 0,8% порівняно з листопадом минулого року і становили **1 646,3 млн куб. м.**

За 11 місяців 2021 року обсяги видобутого газу в Україні зменшилися на 2,6% порівняно з показником минулого року і становили **18 077,2 млн куб. м.**

Запаси газу в газосховищах

Станом на 01 грудня 2021 запаси природного газу у ПСГ становили **16 млрд куб. м газу.** Це на **39%** менше ніж минулого 2020-го року. Водночас цей показник на 7,5% вищий за середній рівень наповнення газосховищ у 2011–2019 рр.

Протягом листопада поточного року з українських ПСГ було фізично відібрано **2 млрд куб. м газу.** Цей показник на 11% вищий ніж у листопаді минулого року. Усього від початку сезону відбору 2021/2022 із українських ПСГ відібрано 2,7 млрд куб. м газу.

Відносно високий рівень відбору газу на початку сезону спричинений тим, що іноземні замовники послуг реекспортували власні запаси газу.

[Укртрансгаз](#)

Транзит газу

У листопаді 2021 року транзит природного газу українською ГТС до країн Європи склав 3049 млн куб. м, на 414 млн куб. м більше, ніж у жовтні.

При цьому транзитні обсяги до Словаччини збільшилися на 14% — до 2,418 млрд куб. м порівняно з жовтнем 2021 року. Поставки до Словаччини лишаються основним напрямом транзиту газу через українську ГТС і складають 80% від загальних обсягів транзиту.

Також Оператор ГТС України (ОГТСУ) протранспортував 334 млн куб. м (+89% порівняно з жовтнем) до Молдови та 297 млн куб. м газу до Польщі (-13%). Усі транзитні поставки газу з РФ до країн Європи не перевищили заброньовані річні потужності.

Заявки на транзит російського газу до Угорщини не надходили з 1 жовтня попри аварію на Трансбалканському газопроводі та блокування надходження газу з Турецького потоку. Натомість через послугу short-haul-митний склад зросли поставки газу з території України до Угорщини — до 314 млн куб. м.

У результаті середньодобові обсяги транспортування російського газу через територію України у листопаді зросли до 102 млн куб. м. Це нижче мінімального обсягу, згідно чинної транзитної угоди.

Транзит природного газу через Україну за 11 місяців 2021 року склав 38,3 млрд куб. м, а середньодобовий обсяг транспортування — 114,8 млн куб. м.

Всього до Словаччини надійшло 24,849 млрд куб. м газу, до Угорщини — 6,799 млрд куб. м, до Молдови — 2,783 млрд куб. м, до Польщі — 3,524 млрд куб. м та до Румунії — 0,394 млрд куб. м.

У листопаді 2021 року обсяг транспортування природного газу з ЄС до України склав 11,6 млн куб. м. Натомість експорт разом з реекспортом газу з України до країн Європи порівняно з вереснем зріс на 21% і склав 579 млн куб. м.

Імпорт газу порівняно з попереднім місяцем зменшився на 92% або на 143 млн куб. м. У листопаді джерелом імпорту газу стала Угорщина, з якої поставили 11,6 млн куб. м газу завдяки віртуальному реверсу. Нагадаємо, поставки відбуваються попри зупинку фізичного транзиту російського газу до Угорщини з 1 жовтня 2021 року.

Експорт та реекспорт газу в листопаді зросли на 21% порівняно з жовтнем і склали 578,5 млн куб. м.

Зазначимо, що в ніч на 1 листопаді сталась аварія на ділянці Трансбалканського газогону, в результаті чого основні поставки газу до Угорщини забезпечила Україна. Відповідно замовники збільшили експорт до Угорщини на 40% – до 314,2 млн куб. м.

Експорт до Словаччини склав 181,4 млн куб. м, до Польщі – 76,9 млн куб. м.

Експорт до Молдови у листопаді не відбувався.

Нагадаємо, з 1 жовтня 2021 року Газпром зупинив транзит газу територією України у напрямку Угорщини. Проте потужності ГТС України на вихід в Угорщину законтрактовані на весь газовий рік (з 01.10.2021 по 30.09.2022) обсягом 24,6 млн куб. м на добу. Тому вони будуть оплачені замовником незалежно від наявних фізичних обсягів транзиту.

[Оператор ГТС України](#)

Газопостачання

Ресурси природного газу в Україні за січень-листопад 2021 року склали 68,5 млрд. куб. м, з них:

для України – 30,1 млрд. куб. м;

транзит – 38,4 млрд. куб. м.

Споживачі України за 11 місяців 2021 року використали 26,0 млрд. куб. м.

Нафта

Транспортування нафти

Загальний обсяг транспортування нафти у листопаді 2021 року зменшився порівняно з аналогічним періодом минулого року на 5,5% — до **1,27 млн тонн**.

З початку 2021 року обсяги транспортування нафти підприємствами магістральних нафтопроводів склали **14,19 млн т**, що на 3,0 % (або на 380,0 тис. т) менше у порівнянні з відповідним періодом минулого року.

Обсяги транзиту нафти територією України склали 11 476,0 тис. т, що на 5,0% (або на 621,0 тис. т) менше до відповідного періоду минулого року, а для потреб України – 2 709,0 тис. т, що на 13,4% (або на 321,0 тис. т) більше у порівнянні з відповідним періодом минулого року.

З початку 2021 року транзитні обсяги перекачки нафти у загальному обсязі складають 80,0 %, а на нафтопереробні підприємства України – 20,0 %.

[Укртранснафта](#)

Переробка нафти

Обсяг переробки газового конденсату з нафтою Шебелинським ГПЗ за січень-листопад 2021 року становить **384,1 тис. тонн**, що на 5,4 % більше обсягу переробки за 11 місяців 2020 року.

За 11 місяців 2021 року Шебелинським ГПЗ вироблено:

автомобільних бензинів – 118,7 тис. тонн, що на 7,0 % менше, ніж за відповідний період минулого року;

дизельного палива – 69,0 тис. тонн, що на 6,4 % більше, ніж за відповідний період минулого року;

мазуту – 40,0 тис. тонн, що на 112,0 % більше порівняно з січнем-листопадом 2020 року.

Хід ремонтної кампанії на підприємствах енергетики

Станом *на 30.11.2021* відповідно до затвердженого графіка на ТЕС енергогенеруючих компаній відремонтовано 39 (9 822 МВт) енергоблоків, з них 29 (7 092 МВт) – поточним ремонтом, 6 (1 110 МВт) – середнім ремонтом та 4 (1 620 МВт) – капітальним ремонтом. У ремонті перебувають 9 (2 320 МВт) енергоблоків, а саме:

- в поточному ремонті 4 (900 МВт) енергоблоки;
- в середньому ремонті 2 (510 МВт) енергоблоки;
- в капітальному ремонті 3 (910 МВт) енергоблоки.

На ТЕЦ відремонтовано 8 (1 840 МВт) енергоблоків, 18 (2 875 т/год) парових котлів, 3 (200 Гкал/год) водогрійних котли та 13 (454,4 МВт) турбоагрегатів. У ремонті перебуває 1 (120 МВт) енергоблок, 1 (100 т/год) паровий котел, 1 (10,5 МВт) турбоагрегат.

На ГЕС виконано реконструкцію та капітальний ремонт 13 (601,6 МВт) гідроагрегатів. В реконструкції і капітальному ремонті перебуває 18 (923,2 МВт) гідроагрегатів.

Станом *на 31.10.2021* з початку року на АЕС виконано 13 планово-попереджувальних ремонтів:

- 10 середніх ремонтів – РАЕС № 1, РАЕС № 2, РАЕС № 4, ЗАЕС № 1, ЗАЕС № 3, ЗАЕС № 5 (2), ХАЕС № 2, ЮУАЕС № 2, ЮУАЕС № 3;
- 3 капітальних ремонти - РАЕС № 3, ЗАЕС № 6, ХАЕС № 1.

Крім того, виконано два планові поточні ремонти РАЕС № 3, ЮУАЕС № 3 та 2 позапланові поточні ремонти: ХАЕС № 2 та РАЕС № 4.

Виконуються:

- поточний ремонт – РАЕС № 3 (з 14.09.2021 до 12.11.2021)
- середній ремонт – ЗАЕС № 4 (з 22.08.2021 до 27.11.2021), ЗАЕС № 2 (з 01.09.2021 до 03.12.2021);
- 1 капітальний ремонт – ЮУЕАС № 1 (з 09.08.2021 до 20.11.2021).

Капітальні інвестиції галузей ПЕК

В Міністерстві енергетики станом на 12.11.2021 реалізується 4 інвестиційні проекти за рахунок кредитних коштів ЄБРР, МБРР, ЄІБ та ЄВРАТОМ:

- Реабілітація гідроелектростанцій (ЄБРР, ЄІБ) – сума позики: 400 млн євро (ЄБРР – 200 млн євро, ЄІБ – 200 млн. євро);
- Комплексна (зведена) програма підвищення безпеки АЕС України –

сума позики: 600 млн євро (ЄБРР – 300 млн євро, ЄВРАТОМ – 300 млн євро);

- Другий проект з передачі електроенергії – сума позики: МБРР – 2,5 млн дол. США (компонент 3).
- Україна – Підвищення стійкості енергосистеми для європейської інтеграції енергомережі (Встановлення гібридних систем з виробництва електроенергії в ПрАТ «Укргідроенерго») сума позики – 212 млн дол. США (МБРР – 177 млн дол. США, ФЧТ – 34 млн дол. США та грант в розмірі 1 млн дол. США).

За січень – жовтень 2021 року *в електроенергетичній галузі* за даними оперативної звітності освоєно **16 540,5** млн грн. (відповідний період 2020 р. – 15644,0 млн грн.) капітальних вкладень за рахунок усіх джерел фінансування, що в порівнянні з відповідним періодом минулого року складає 105,7 %.

Продовжуються роботи з будівництва Дністровської ГАЕС, реконструкції енергоблоків ТЕС, каскаду Дніпровських ГЕС, будівництва та реконструкції електричних мереж.

У 2021 році на об'єктах капітального будівництва підприємств *вугільної галузі* передбачено освоїти 41,0 млн грн капітальних вкладень за рахунок власних коштів підприємств.

За січень-жовтень за рахунок власних коштів підприємств на об'єктах капітального будівництва обсяги освоєння капітальних вкладень склали 31,4 млн грн. Профінансовано 17,2 млн гривень.

Щодо фінансування шахти № 10 «Нововолинська»

Постановою Кабінету Міністрів України від 10.03.2021 № 188 прийнято рішення щодо тимчасового припинення реалізації проекту «Будівництво шахти № 10 «Нововолинська» ДП «Волиньвугілля».

У 2021 році утримання об'єкта незавершеного будівництва у безпечному та безаварійному стані здійснюється відповідно до кошторису витрат, що складено на підставі «Технологічного паспорту утримання об'єкта незавершеного будівництва «Будівництво шахти № 10 «Нововолинська» за бюджетною програмою КПКВК 2401590 «Реструктуризація вугільної галузі» КЕКВ 2610 (поточні видатки) у сумі 56 950,0 тис. гривень.

Відповідно до помісячного плану бюджетних асигнувань загального фонду Державного бюджету України ДП «Дирекція по будівництву об'єктів» (станом на 01.11.2021) спрямовано видатки у сумі 47 442,0 тис. грн для здійснення розрахунків за понесені витрати (оплата електроенергії, оплата праці працівникам, які забезпечують утримання об'єкта в безпечному та безаварійному стані; оплата за комунальні послуги (тепло-водопостачання, водовідведення, інші витрати).

***Підготовлено Робочою групою НТСЕУ
за даними Міненерго України, НЕК «Укренерго»,
Оператора ринку, Гарантованого покупця, Енергоринку,
Української енергетичної біржи, Оператора ГТС України***

ОГЛЯД ЗМІ за 1-21 грудня 2021 року

♦ *Загальні проблеми енергетики. Заходи по їх вирішенню*

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ, 02.12.2021

Як модернізувати тепlopостачання правильно Що слід врахувати в президентській програмі енергомодернізації

**Владимир Скороход, Голова наглядової ради
групи компаній «Теплотехніка»
Василь Степаненко, Директор
енергосервісної компанії «Екологічні Системи»**

У країнах Євросоюзу вже давно розпочалася глобальна трансформація тепlopостачання як найбільш енергоємного енергетичного сектору. Україна поки що тільки на початку цього шляху. У статті Євгена Нікітіна «Енергоінтеграція» вже порушувалося важливе питання вибору майбутнього наших систем тепlopостачання. Мабуть, найголовнішою ідеєю цієї статті є звернення до Стратегії ЄС з інтеграції енергетичних систем (EU Strategy for Energy System Integration, 2020) як основи для модернізації систем тепlopостачання українських міст. На жаль, ця Стратегія ЄС мало відома в нашій країні, її положень немає в ключових документах Кабміну. Нова методологія розробки схем тепlopостачання міст України слабо пов'язана з воістину революційними рішеннями Євросоюзу.

Є високий ризик, що після розпочатого процесу розробки схем тепlopостачання українських міст і їхньої реалізації розрив між українським і європейським тепlopостачанням лише збільшиться.

Звернімося до основних тез Стратегії ЄС з інтеграції енергетичних систем.

8 липня 2020 року Єврокомісія опублікувала свою стратегію, яка визначила електрифікацію тепlopостачання і теплові насоси як одну з ключових технологій для досягнення своїх цілей.

2021 року Єврокомісія переглянула Директиву з енергоефективності, Директиву з відновлюваних джерел енергії, Директиву про оподаткування енергії та розглядає питання про поширення системи торгівлі викидами ЄС (EU ETS) на нові сектори з метою прискорити розгортання теплових насосів і систем централізованого тепlopостачання.

У рамках ініціативи «Хвиля реконструкції» Єврокомісія прагне сприяти подальшій електрифікації опалення й охолодження будинків з допомогою теплових насосів. У житловому секторі частка електроенергії в попиті на опалення має зрости до 40% до 2030 року й до 50–70% до 2050-го.

Стратегія комплексно розглядає електрифікацію тепlopостачання, інтеграцію систем опалення та охолодження, а також підвищення ефективності використання енергії, декарбонізацію і перехід до економіки замкненого циклу. Вона визначає електрифікацію, відновлюване опалення та охолодження як найбільш економічно ефективні варіанти декарбонізації. Єврокомісія пропонує такі цілі:

збільшити використання скидного тепла від промислових процесів, будівель

та інших джерел;

забезпечити енергообмін між споживачами в системах централізованого теплопостачання та охолодження;

збільшити використання теплових насосів для опалення та охолодження будівель, а також для низькотемпературних промислових процесів;

підвищити застосування технологій зберігання тепла для гнучкості енергосистем і вирівнювання навантажень між електричними й тепловими секторами.

Концепцію відновлюваного опалення та охолодження було розроблено Європейською технологічною й інноваційною платформою (RHS ETIP). Декарбонізація сектору опалення та охолодження є важливою віхою в досягненні амбіційних цілей Євросоюзу в сфері клімату й енергетики. Фактично на опалення та охолодження припадає близько половини загальної потреби в енергії в Європі, й це, безсумнівно, найбільший сектор, що споживає нині енергію, і в Україні.

Далі про таке:

До питання про схеми теплопостачання міст України

Електрифікація теплопостачання

Акумуляція теплової енергії — ключовий елемент нових схем теплопостачання

Ознайомитись з повним текстом статті можна за [посиланням](#).

OILPOINT, 02.12.2021

Депутаты одобрили упрощение процедуры закупок для энергокомпаний

Верховная Рада 260 голосами приняла за основу проект закона №6273 «О внесении изменений в раздел X «Заключительные и переходные положения» закона Украины «О публичных закупках» об особенностях применения переговорной процедуры закупки». Об этом сообщает пресс-служба парламента.

Как говорится в пояснительной записке, сфера действия указанного закона также распространяется на закупку соответствующих товаров, работ и услуг, осуществляемых ООО «Оператор ГТС Украины» и дочерними компаниями группы НАК «Нафтогаз Украины» и закупками работ, необходимых для обеспечения строительства третьей очереди Днестровской ГАЭС в составе 5, 6 и 7 гидроагрегатов.

«В то же время, в деятельности указанных компаний возникают ситуации, следствием которых является необходимость обеспечения необходимых мощностей в энергосистеме Украины и оперативного решения вопросов обеспечения надежной и непрерывной добычи, транспортировки и распределения газа, оперативных замен или ремонта оборудования, что требует проведения процедуры закупки согласно Закону о закупках», – отмечено в пояснительной записке.

Констатируется, что проведение имеющихся на сегодняшний день процедур на закупку услуг по обеспечению строительства третьей очереди Днестровской ГАЭС, а также реконструкций и ремонтов компрессорных станций занимает длительный срок (около 4-7 месяцев), что затягивает сроки выполнения работ.

«Сокращение сроков выполнения реконструкций и ремонтов, а также максимальное присоединение отечественных производителей требует применения более краткосрочной и менее сложной процедуры закупки. Прежде такой процедурой является переговорная процедура закупки», – пояснили в записке...

Ознайомитись з повним текстом статті можна за [посиланням](#).

ДІЛОВА СТОЛИЦЯ, 03.12.2021

**Забрати рубильник. Як Зеленський за допомогою Ради
отримає нову зброю проти Ахметова**

*Влада атакує бізнес-імперію Ріната Ахметова з нового напрямку —
планується узаконити державне втручання в управління обленерго*

Олександр Суков, оглядач відділу "Економіка"

Наступ по всіх напрямках

Міністерство енергетики, виконуючи серпневе рішення РНБО "Про заходи щодо нейтралізації загрози в енергетичній сфері", розробило проєкт змін до Закону "Про електричну енергію", який дасть державі можливість брати в управління приватні енергокомпанії "у разі загрози порушення учасниками ринку безпеки постачання електроенергії". **Тобто тимчасова адміністрація зможе зайти на підприємство не за фактом порушення постачання, а лише при загрозі такого.**

Те, що на енергетичному ринку складається непроста ситуація із забезпеченням вугіллям ТЕС, яка загрожує аварійними відключеннями споживачів від енергопостачання, ні для кого не секрет. Однак цей законопроєкт має чіткий та зрозумілий політичний підтекст.

"Цей закон для Ахметова може бути навіть гіршим, ніж рента чи реєстр олігархів. Тому що ми зможемо заходити до його обленерго, якщо він почне грати у якісь ігри. Це дуже серйозна штука буде", — поділився на умовах анонімності з "Українською правдою" один із представників партії "Слуга народу".

Тиск на енергетичний сектор став черговою спробою чинної влади натиснути на мільярдера. Нагадаємо, у середині листопада виробникам "зеленої" електроенергії було погашено борги у сумі 16,3 млрд грн, але компанія ДТЕК Ріната Ахметова, якій належало 3 млрд грн, грошей не отримала. Голова енергетичного комітету Верховної Ради Андрій Герус зазначає, що ДТЕК також слід погасити свої борги на порівнянну суму перед державними компаніями. Зокрема, перед "Укренерго" з оплати тарифу на передачу електроенергії при її експорті (2,1 млрд грн) та перед "Нафтогазом України" за постачання газу на Луганську ТЕС (0,7 млрд грн).

Потім, 26 листопада, **Володимир Зеленський** публічно натякнув, що Рінат Ахметов може бути причетний до нібито запланованого державного перевороту в Україні. У день цієї заяви єврооблігації ДТЕК Енерго впали на 11,6%.

А вже 30 листопада Верховна Рада ухвалила законопроєкт №5600 без вигідної для Ахметова (мажоритарного співвласника "Метінвесту") поправки: депутати не стали виключати з ринкової ціни залізняка вартість фрахту (близько 10%) при розрахунку ренти на її видобуток.

Розроблений Міненерго законопроєкт передбачає, що тимчасові адміністрації вводяться в енергокомпаніях шляхом передачі управління їх активами та/або корпоративними правами підприємству, яке безпосередньо управляється Міненерго, або компанії, що контролюється державою. Рішення приймає Кабмін із подання профільного відомства.

Тимчасова адміністрація запроваджується на шість місяців, але цей термін може бути продовжено. При цьому зупиняються всі повноваження органів управління компанії (загальних зборів, наглядової ради та виконавчого органу), а

будь-які угоди, укладені їх керівництвом після введення тимчасової адміністрації, є незначними.

Законопроект каже, що тимчасовий адміністратор не має права відчужувати активи керованого ним підприємства, але може претендувати на оплату його послуг з управління та на відшкодування витрат.

Хоча законопроект стосується всіх приватних власників енергокомпаній, але цілком очевидно, що він заточений переважно проти найбільшого приватного власника на енергетичному ринку — компанії ДТЕК. На сьогодні до складу ДТЕК входять енергогенеруючі компанії "Східенерго", "Дніпроенерго" та "Західенерго", які за минулий рік виробили майже половину всієї електроенергії, виробленої підприємствами теплової генерації.

Також у складі холдингу сім підприємств з розподілу електроенергії — "ДТЕК Київські електромережі", "ДТЕК Дніпровські електромережі", "ДТЕК Донецькі електромережі", "ДТЕК Високовольтні мережі", "ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля", "ДТЕК Київські регіональні електромережі" і "Одеські електромережі". І тут частка ДТЕК на ринку найбільша — через обленерго цього року, як очікується, буде поставлено понад 40% усієї електроенергії, і ці компанії отримують майже третину всієї тарифної виручки обленерго.

Експерти не сумніваються, що законопроект має суто політичне підґрунтя. Оскільки допомогти подолати кризу на ринку (якщо вона станеться цієї зими) та забезпечити стабільність енергопостачання він не може за визначенням.

За словами компетентного співрозмовника, який побажав зберегти анонімність, держава могла б втручатися в управління енергокомпаніями з метою запобігання кризі, якби, наприклад, ще влітку змусила їх накопичувати вугілля на зиму. А введення тимчасової адміністрації взимку вже не має жодного сенсу. "Якщо вас призначать у розпал кризи керувати генеруючою компанією, яка не має ні грошей, ні вугілля, що ви зможете зробити? Ви можете бути хоч суперпрофесіоналом, та без грошей і без палива ситуацію не зможете врятувати", — сказав експерт.

Ілюстрацією того, наскільки ефективними є управлінці, що призначаються державою, є ситуація в держкомпанії "Центренерго": станом на 19 листопада з 23 блоків працювали лише три, решта — простоювали через відсутність вугілля.

Тому прихід сторонніх менеджерів до компанії, яка перебуває у кризі, ситуацію не виправить. "А що може зробити в такій ситуації тимчасова адміністрація? Вугілля привезти? Ні. Отже, це пугалка для власників енергетичних компаній — якщо будуть неправильно поводитися, то заберуть (і розвалять) компанію. Чиста політика", — зазначив експерт з енергетичних ринків компанії Dragon Capital.

Призначення ж тимчасових адміністрацій в обленерго, які зайняті лише розподілом електроенергії, взагалі не має сенсу. Адже диспетчеризацію здійснює державна компанія "Укренерго", яка доводить до обленерго графіки обмежень постачання, і обленерго мають їх виконувати. "Обленерго ігнорувати графіки відключень не може. Тому навіть в обленерго тимчасові адміністрації, я взагалі не розумію", — зазначив експерт, який попросив не називати його імені.

А от якщо захотіти взяти під контроль грошові потоки компаній і направити їх на "потрібну адресу", то тут механізм введення тимчасової адміністрації дуже зручний.

Наскільки рішуче налаштована влада не просто натиснути на Ахметова погрозою перехопити контроль над його компаніями, а й справді отримати в свої руки таку зброю, стане зрозумілим за швидкістю проходження законопроекту по інстанціях — як швидко його затвердить Кабмін і чи отримає він статус невідкладного під час реєстрації у Верховній Раді.

[Джерело](#)

Інформація на цю тему – OILPOINT, 02.12.2021 “[ГарПок повинен виплатити долг ДТЭК, а ДТЭК – рассчитаться с госпредприятиями – Герус](#)”.

Главком, 06.12.2021 “[Керувати будемо ми! Що Зеленський поклав під ялинку Ахметову?](#)”, Наталка Прудка.

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 06.12.2021

Аварія на Бурштинській ТЕС: один з травмованих співробітників помер

Стан інших трьох потерпілих стабільний, загрози життю немає

Один з чотирьох постраждалих внаслідок аварії на Бурштинській ТЕС, що сталася 28 листопада, помер у реанімації. Про це повідомила "ДТЕК Бурштинська ТЕС" у Facebook.

28 листопада через викид гарячої пароводяної суміші і газів з топки котла машиніст-обхідник котельного устаткування ТЕС отримав до 60% опіків шкіри.

"Потерпілому одразу надали першу допомогу та госпіталізували до Івано-Франківського опікового центру. Весь час лікарі боролися за життя потерпілого, адміністрація станції повністю забезпечувала його медикаментами, надавала все необхідне. 24/7 станція була на зв'язку з рідними та медиками", - йдеться у повідомленні.

Попри зусилля медиків, отримані ушкодження були несумісні з життям. Рідні загиблого отримують всю необхідну допомогу від станції.

Стан інших потерпілих стабільний, загрози життю немає, запевнили в компанії.

Як повідомлялося, 28 листопада на Бурштинській ТЕС сталася аварія, внаслідок якої ушпиталили чотирьох працівників із сильними опіками.

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 09.12.2021

300 млн грн надійшло шахтарям

8 грудня на держшахти було перераховано 300 млн грн для виплати зарплати гірникам. Ця сума – друга частина коштів, що були виділені відповідно до змін до Держбюджету про додаткове спрямування 1 млрд грн для виплат шахтарям.

Водночас Міненерго вже звернулося до Міністерства фінансів з пропозицією збільшити видатки на виплату зарплати шахтарям у поточному році на 900 млн грн.

Ще 90 млн грн планується перерозподілити за рахунок економії по інших бюджетних програмах міністерства. Відповідний проект розпорядження вже поданий на розгляд Уряду.

Крім того, Міненерго з «Центренерго» опрацьовує шляхи можливого додаткового авансування державних вугільних підприємств. Ці кошти можуть бути спрямовані на виплату заробітної плати.

[Джерело](#)

ЛІВИЙ БЕРЕГ, 09.12.2021

Країна ДТЕК: як невизнана монополія крутить Україною

Агія Загребельська, засновниця «Ліги антитрасту»

Запитайте в тисячі людей: Ахметов – монополіст? Знайомі з цим словом скажуть «так». Але рішення єдиного уповноваженого органу – Антимонопольного комітету – про монополію ДТЕКу немає. А значить, найбільша бізнес-імперія, що впливає на доходи кожного домогосподарства та національну безпеку, в очах держави залишається звичайним суб'єктом господарювання. Відповідно, регулюється однаковими для всіх правилами, несе відповідальність нарівні зі всіма та користується тими самими правами, що й пересічний мікробізнесмен. Власником вертикально-інтегрованої групи ДТЕК є бізнесмен Рінат Ахметов. Найбагатша людина, що контролює чверть ВВП країни.

ДТЕК мала б отримати мітку «монополіст» від АМКУ ще у 2010-2012 роках. У цей період завдяки дозволам Комітету та «правильній» приватизації група отримала контроль над 70% теплової генерації та 80% видобутку вугілля. Тоді ДТЕК одержала дозволи АМКУ на набуття контролю над підприємствами теплової генерації:

- ПАТ «Західенерго» (рішення 09.11.2011 № 661-р);
- ПАТ «Дніпроенерго» (рішення 21.12.2011 № 778-р);
- а також найбільшими обласними енергопостачальними компаніями:
- ПАТ «Київенерго» (рішення 09.11.2011 № 662-р);
- ПАТ «Донецькобленерго» (рішення 21.12.2011 № 779-р);
- ПАТ «Дніпрообленерго» (рішення 14.03.2012 № 167-р);
- а також вугледобувними підприємствами:
- ТДВ «Шахта «Білозерська» (рішення 27.12.2011 № 815-р);
- ДП «Добропіллявугілля» (рішення від 23.12.2010 № 704-р);
- ДП «Ровенькиантрацит» (рішення від 05.10.2011 № 568-р);
- ДП «Свердловантрацит» (рішення 05.10.2011 № 569-р).

Також були придбані вугільні активи в РФ – до складу ДТЕК увійшли ВАТ «Шахтоуправління «Обухівська», ВАТ «Донський антрацит» (рішення від 06.06.2012 № 337-р і № 338-р).

З того часу світло та тепло в наших домівках, як і ціна за електрику, залежать не тільки від держави, а й від менеджерів Ахметова.

ДТЕК займає особливо впливове місце в енергосистемі України. Перш за все завдяки продуманій політиці поглинань активів. **Група не намагалася збирати все підряд. Увага концентрувалася на найважливіших, без яких функціонування системи неможливе. А саме – маневрових потужностях (теплоелектростанції та вугілля), які, на відміну від того-таки «Енергоатому», дозволяють прикрутити обсяг поставленої в енергосистему електрики, коли попит падає, або докрутити – коли зростає.**

Енергосистема України не працюватиме без ТЕС і шахт ДТЕКу. І не важливо, скільки атомних блоків функціонуватиме та який буде обсяг імпорту. Кінцеве слово все одно залишатиметься за ДТЕКом.

Такий підхід дозволив, інвестуючи мінімум, отримувати максимум влади та конвертувати її в більші доходи.

Коли групі потрібно було натиснути на державу, щоб отримати більше доходів, її енергоблоки позапланово виходили з ладу, а на складах не вистачало вугілля.

Загрозою віялових відключень ДТЕК у 2016 році домоглася прийняття НКРЕКП формули розрахунку ціни вугілля «Роттердам+», що підвищило вартість електрики. (Формула «Роттердам+» передбачала оплату ДТЕКу витрат на транспортування вугілля з портів Роттердаму, хоча насправді цих видатків не було, бо використовувалося вугілля виключно українського видобутку. – А.З.). Так вони переклали на населення втрати від коливань курсу доларових кредитів, отриманих до 2014 року завдяки помилкам їхнього менеджменту. Разом зі збитками від активів, втрачених на тимчасово окупованих територіях і пошкоджених унаслідок бойових дій.

2020 року група такими самими методами добивалася підвищення прайскепів (встановлена НКРЕКП максимальна ціна, за якою електроенергію можна продавати бізнесу на українському енергетичному ринку. – А.З.). І хоча цієї мети не досягнула, але отримала інші профіти: починаючи від закриття справи «Роттердам+», закінчуючи кількома вигідними для іншого бізнесу Ахметова рішеннями регулятора, Укрзалізниці та ВР.

Сьогодні спостерігаємо схожий сценарій. Енергоблоки виходять у позаплановий аварійний ремонт, на складах не вистачає вугілля, а ДТЕК вимагає підвищити ціни на електроенергію та розділити з ними витрати на «зелений перехід».

Говорити, що це виключно цинічний шантаж – неправильно. Це мікс: від звички перекладати ризики бізнесу на споживача та державу, яка розслабляє менеджмент і плодить більше помилок, до необхідності мати більше грошей на утримання «політичної машини», без якої неможливо контролювати чверть ВВП країни.

Проте за будь-яких умов ДТЕК не могла б так грати монопольними м'язами, якби антимонопольні закони діяли на практиці, а не лише декларувалися на папері. Сам факт визнання ДТЕК монополістом суттєво обмежив би можливості для тиску, дисциплінував би менеджмент і зменшив апетити власника. **Так, якби ДТЕК визнали монополістом, то:**

- за зловживання монопольним становищем компанії загрожував би примусовий поділ від АМКУ;*
- штрафи за порушення сягали б мільярдів гривень, а не 1,7 млн, які накладає НКРЕКП;*
- АМКУ не давав би їм більше дозволів на придбання нових активів;*
- від АМКУ застосовувалося б більш суворе регулювання (поведінкові зобов'язання): що можна робити, чого не можна, на що треба погодження та які практики потрібно змінити;*
- держава мала б постійно та суворо моніторити діяльність компанії;*
- будь-які її дефектні дії розглядалися б під кутом антимонопольного законодавства.*

Зрозуміло, що Ахметова такі перспективи не приваблюють, адже дохідність і робота його бізнесу ще більше залежала б від чиновників і політиків. Тому можливості групи та власника поки що успішно використовуються, щоб не допустити визнання монополії...

Ознайомитись з повним текстом статті можна за [посиланням](#).

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 13.12.2021

ЕАТОН: Як підприємства можуть покращити управління енергоспоживанням в реаліях нестабільних цін на е/е

Початок зими поставив перед всіма підприємствами в Європі питання щодо стабільності цін на електроенергію. Тому голови компаній обмірковують можливі труднощі, пов'язані із нестабільними цінами на електроенергію, і підкреслюють занепокоєння щодо стабільної роботи електромереж.

Далі про таке:

Що викликає турбулентність?

Стрибки цін певним чином пов'язані з нерівномірним зростанням попиту країн, які по всій Європі виходять із кризи COVID-19.

Внаслідок тривалих холодів минулої зими в більшій частині Європи було використано більше обсягу.

Ефект проектів скорочення викидів вуглецю.

Перехід на відновлювані джерела енергії буде нерівномірним.

Як поєднання секторів може зменшити навантаження

Сектори, що споживають енергію, можуть бути поєднані з секторами виробництва енергії.

Підхід "Будівлі як мережа" – це справжня стратегія, оскільки вона створює можливості для енергетичного переходу.

Максимально використовувати ємність акумулятора електромобіля.

Як захистити свій бізнес від підвищення цін і відключень електроенергії.

[Джерело](#)

ЛІГА.БІЗНЕС, 17.12.2021

Зеленський провів перше засідання енергетичного штабу: що обговорювали

В Офісі президента відбулося перше засідання координаційного енергетичного штабу. У засіданні штабу взяли участь президент Володимир Зеленський, прем'єр-міністр Денис Шмигаль, представники Офісу президента, СБУ, уряду, Міненерго, Мінінфраструктури, Укренерго та інших компаній, повідомляє БЦ із посиланням на пресекретаря президента **Сергія Никифорова**.

Прем'єр-міністр Шмигаль заявив, що ситуація в енергетиці є напруженою, але контрольованою.

"Було підготовлено спеціальні допоміжні послуги для Луганської ТЕС, для двох ТЕЦ та ще для однієї теплової електростанції. Усі чотири об'єкти є приватними, але для них розроблено цілу низку заходів і відповідно додаткову послугу для роботи на газі", – уточнив Шмигаль.

[Джерело](#)

КОСАТКА МЕДІА, 20.12.2021

ГарПок хоче, щоб його фінанси перевірів Кабмін та держаудитслужба

Ярослава Денькович

Державне підприємство «Гарантований покупець» ініціювало перевірку своєї діяльності від початку його функціонування, з 2019 року.

Підприємство надіслало лист до прем'єр-міністра України **Дениса Шмигалья** з відповідною пропозицією та проектом розпорядження Кабміну 15 грудня, повідомляє пресслужба. Проведення позапланової перевірки може здійснюватися Державною аудиторською службою із залученням спеціалістів Національної

комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг та Державного бюро розслідувань. Крім того, підприємство просить проінформувати про результати перевірки міжвідомчою робочою групою.

[Джерело](#)

ЛІГА.БІЗНЕС, 21.12.2021

ДП Оператора ринку перетворено на акціонерне товариство без права приватизації

Державне підприємство Оператор ринку наказом міністерства енергетики перетворено на акціонерне товариство, 100% акцій якого належать державі та не можуть бути приватизовані. Про це повідомляє пресслужба компанії.

Наказом міненергетики також затверджено новий статут АТ Оператор ринку та розмір статутного капіталу – 103,9 млн грн. Виконувачем обов'язків генерального директора компанії призначено **Олександра Гавву**.

"Корпоратизація – це запровадження прозорої системи корпоративного управління, торговельна інтеграція з європейськими операторами ринку електроенергії та втілення нових торгових проєктів на майданчику компанії", – прокоментував трансформацію Олександр Гавва.

Корпоратизація Оператор ринку проходить відповідно до Закону України "Про ринок електричної енергії" та Ліцензійних умов провадження господарської діяльності оператора ринку, які передбачають перетворення компанії на акціонерне товариство.

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 21.12.2021

Впровадження корпоративного управління на держпідприємствах - пріоритет в антикорупційній політиці Міненерго

Одним з ключових елементів антикорупційної політики Міністерства енергетики України є впровадження механізмів корпоративного управління на державних підприємствах, щодо яких Міненерго здійснює управління корпоративними правами держави.

На цьому наголосив заступник міністра енергетики з питань європейської інтеграції **Ярослав Демченков** під час представлення OECD результатів антикорупційного огляду енергетичного сектору України.

[Джерело](#)

ФБ УКРЕНЕРГО, 07.12.2021

На підстанції (ПС) 330 кВ «Новокиївська» під Києвом встановили та включили під навантаження новий автотрансформатор (АТ-3) потужністю 200 МВА, завдяки чому потужність ПС зросла до 600 МВА.

⚡ Це дозволяє передати додаткові 200 МВА потужності з центрів генерації (Трипільської ТЕС та Київської ТЕЦ-5, а також через транзитну ПС 750 кВ «Київська» – з Рівненської та Хмельницької АЕС), у мережі операторів системи розподілу 110 кВ і нижче для живлення споживачів південної частини Києва та Київської області. Крім цього, у разі зниження генерації на ТЕЦ-5 та Трипільській ТЕС збільшення трансформаторної потужності ПС дозволить підвищити

можливість передачі потужності від Рівненської та Хмельницької АЕС транзитом через ПС 750 кВ «Київська» та ПС 330 кВ «Новокиївська» у Київський енерговузол і забезпечити живлення споживачів.

Також встановлення додаткового АТ-3 дозволить розвантажити два інших АТ, які працювали на номінальному навантаженні, і забезпечити надійність живлення споживачів у ремонтно-аварійному режимі.

👷 **Монтаж АТ-3** проводився субпідрядною компанією ТОВ «Чорноморенергоспецмонтаж» у межах контракту з Корпорацією «Союз» на реалізацію проекту з комплексної реконструкції ПС 330 кВ «Новокиївська», що здійснюється за кредитні кошти Міжнародного банку реконструкції та розвитку.

[Джерело](#)

ФБ НЕК УКРЕНЕРГО, 08.12.2021

НЕК «Укренерго» реконструювала двоколову ПЛ 220 кВ Львів південна – Стрий з відгалуженням на ПС 220 кВ «Розділ» зі спорудженням нової волоконно-оптичної лінії зв'язку (ВОЛЗ).

Наразі частина ПЛ 220 кВ Львів південна – Стрий, яка заходить на ПС 220 кВ «Розділ» уже введена в роботу. Інша частина лінії (Розділ – Стрий), включення якої дозволить з'єднати енергосистему України з енергооб'єднанням країн континентальної Європи ENTSO-E, готова до включення у роботу.

Повітряна лінія 220 кВ Львів південна – Стрий має важливе значення у процесі синхронізації об'єднаної енергосистеми (ОЕС) України з енергооб'єднанням країн континентальної Європи ENTSO-E. Зокрема, повне включення цієї ПЛ з'єднає основну частину енергосистеми України з «островом Бурштинської ТЕС» для роботи в ізольованому режимі (взимку та влітку), яка передуватиме синхронізації ОЕС України з ENTSO-E.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 14.12.2021

Міненерго відмінило свої зміни до статуту "Укренерго", які обмежували повноваження наглядової ради

Міністерство енергетики України відмінило свій наказ №314 від 3 грудня 2021 року, яким було внесено зміни до статуту НЕК "Укренерго", що обмежують повноваження наглядової ради компанії.

Згідно з повідомленням НЕК у системі розкриття інформації НКЦПФР, **вищезазначений наказ Міненерго скасовано наказом №332 від 13.12.2021.**

На сайті міністерства обидва накази не опубліковані, але раніше "Укренерго" зазначало, що наказом №314 **Міненерго розширило свої права як акціонера**, дозволивши собі самостійно скликати позачергові збори, встановлювати на загальних зборах основні напрямки та цілі діяльності компанії без подання наглядової ради.

Ознайомитись з повним текстом статті можна за [посиланням](#).

ЛІГА.БІЗНЕС, 20.12.2021

Укренерго отримала статус оператора системи передачі європейського типу

Нацкомісія, яка здійснює держрегулювання у сферах енергетики та

комуналь-них послуг (НКРЕКП), сертифікувала НЕК "Укренерго" як оператора системи передачі європейського типу за системою ISO, повідомляє пресслужба оператора.

Як зазначив голова Укренерго **Володимир Кудрицький**, компанія, отримавши сертифікацію, виконала вимогу закону "Про ринок електричної енергії" та Директиви ЄС 2008/72/ЄС, яку Україна зобов'язалася імплементувати у своє законодавство.

Сертифікація підтверджує, що оператор та його акціонер (Міністерство енергетики України) здійснюють свою роботу та взаємодіють між собою відповідно до вимог та стандартів ЄС, зокрема, Третього енергопакету.

Слід зазначити, що сертифікація Укренерго є обов'язковою умовою для інтеграції в ENTSO-E.

[Джерело](#)

ФБ СТОРІНКА УКРЕНЕРГО, 21.12.2021

НЕК «Укренерго» встановила третій автотрансформатор (АТ-3) на підстанції 330 кВ «Чернівецька», що збільшило трансформаторну потужність ПС на 200 МВА (до 600 МВА).

Встановлення АТ-3 на ПС 330 кВ «Чернівецька» є одним із ключових проєктів інвестиційної програми НЕК «Укренерго» на 2021 рік та має суттєвий соціально-економічний ефект для регіону. До підстанції 330 кВ «Чернівецька» приєднані 10 ліній 110 кВ оператора систем розподілу, через які живляться споживачі більшої частини Чернівецької області (підприємства критичної інфраструктури, соціальної сфери та побуту). Додатковий АТ-3 підвищить надійність їх живлення при ремонтно-аварійному режимі роботи обладнання підстанції, особливо в осінньо-зимовий період, зокрема, усуне ризики обмеження споживачів при відключенні одного з діючих автотрансформаторів.

При реалізації цього проєкту НЕК «Укренерго» тісно співпрацювала з регіональним оператором системи розподілу, а також з місцевими органами влади та самоврядування, що дозволило пришвидшити встановлення АТ-3 та оптимізувати його підключення до мережі з мінімальним впливом на енергозабезпечення споживачів.

[Джерело](#)

EXPRO, 06.12.2021

«Укргідроенерго» заперечує прийняття постанови про закупівлю ГАЕСами 95% обсягів е/е на РДН

ПрАТ «Укргідроенерго» заперечує прийняття постанови про закупівлю гідроакумулюючими електростанціями 95% обсягів електроенергії на ринку «на добу наперед» за графіком НЕК «Укренерго», адже це порушує законодавство та не відповідає правилам ринку та ціноутворення, йдеться в листі «Укргідроенерго» до НКРЕКП.

«Товариство категорично заперечує проти прийняття Проєкту постанови, як в редакції запропонованій Регулятором, так і в редакції «Укренерго», як таких, що порушують основні принципи функціонування ринку електричної енергії на конкурентних засадах, які передбачені ст. 3 З.У. «Про ринок електричної енергії»,

та не відповідають принципам взаємодії державних компаній», - наголошують в «Укргідроенерго».

Як зазначають в генеруючій компанії, після ухвалення відповідної Постанови, «Укргідроенерго» позбавляється права самостійно формувати торгову стратегію, та буде вимушене здійснювати купівлю електричної енергії для закачування ГАЕС згідно з періодами, які визначатимуться ОСП, що може бути реалізовано лише в межах балансуючого ринку.

Ознайомитись з повним текстом статті можна за [посиланням](#).

УКРГІДРОЕНЕРГО, 07.12.2021

Укргідроенерго - серед лідерів рейтингу прозорості українських компаній

Найбільша гідрогенеруюча компанія країни – Укргідроенерго – посіла чільне місце у ТОП-10 Індексу ESG прозорості компаній України 2020, який показує рівень інформаційної відкритості найбільших національних підприємств.

Оцінку українських компаній за показниками прозорості в системі корпоративного управління та корпоративної соціальної відповідальності провели Професійна асоціація корпоративного управління та Центр «Розвиток КСВ» за підтримки Центру міжнародного приватного підприємництва.

[Джерело](#)

УКРГІДРОЕНЕРГО, 20.12.2021

Гідроенергетики компанії – серед лауреатів високої державної нагороди

Головному інженеру Укргідроенерго Вадиму Рассовському присуджено Національну премію України імені Бориса Патона 2021 року.

Про це йдеться у тексті Указу Президента України №660/2021, розміщеному на офіційному інтернет-представництві Глави держави.

Премію присуджено колективу авторів за роботу «Створення високоекономічних гідроагрегатів для ГЕС України».

«Для мене ця премія – професійне визнання нашої колективної роботи, спрямованої на практичне покращення гідроагрегатів та, як наслідок, ефективності їх роботи. Це – стимул рухатися вперед й надалі працюючи над актуальними проблемами галузі та сприяючи досягненню Україною енергетичної незалежності», - прокоментував головний інженер Укргідроенерго Вадим Рассовський.

[Джерело](#)

♦ **Атомна енергетика**

ЕНЕРГОАТОМ, 02.12.2021

Атомна енергетика знову у грі – директорка Всесвітньої ядерної асоціації

Атомна енергетика пропонує «золоту можливість» створити більш чистий і справедливий світ для прийдешніх поколінь, заявила на Всесвітній виставці ядерної енергетики у Парижі генеральна директорка Всесвітньої ядерної асоціації **Сама Більбао-і-Леон**. Водночас вона зауважила, що існує три основні проблеми, які заважають атомній галузі повною мірою здійснити свій потенційний внесок у стійкий розвиток та боротьбу зі змінами клімату: фінансування, сприйняття та регулювання.

Пані Більбао-і-Леон сказала, що близько 440 ядерних енергетичних реакторів «тихо працюють у фоновому режимі – поза полем зору та поза усвідомленням – забезпечуючи людей в усьому світі постійною, недорогою, екологічно чистою та надійною енергією». За її інформацією, по всьому світу цього року було введено в експлуатацію більше 5 ГВт нових ядерних генеруючих потужностей. Йдеться про Китай, Індію, Пакистан та ОАЕ. Також почалося будівництво ще 6 ГВт потужностей. «Атомний сектор набирає обертів», – додала генеральна директорка Всесвітньої ядерної асоціації. І хоча серед політиків та громадськості росте визнання високої надійності та низьковуглецевих властивостей атомної енергетики, цього недостатньо, адже ядерна енергія має бути першим вибором, а не розглядатися як варіант крайньої міри.

Ознайомитись з повним текстом статті можна за [посиланням](#).

ЕНЕРГОАТОМ, 02.12.2021

Вперше в історії вітчизняної атомної галузі Запорізька АЕС працює на 100% встановленої потужності

За 37-річну історію Запорізької атомної електростанції підприємство вперше несе навантаження, що дорівнює 100% встановленої потужності та становить 6040 МВт.

Після підключення 30 листопада о 12:24 енергоблока №2 ЗАЕС до мережі найбільша атомна електростанція Європи – Запорізька – працює всіма шістьма енергоблоками. Завдяки зусиллям колективу ЗАЕС другий енергоблок вдалося підключити до Об'єднаної енергосистеми України на 6 діб раніше запланованого терміну.

«Вперше в історії Запорізька АЕС видає історичний максимум електроенергії для потреб населення та промисловості України. Це визначна подія!» – переконаний **т.в.о. генерального директора Запорізької АЕС Дмитро Вербицький**.

Досягти максимального рівня навантаження Запорізької АЕС стало можливим завдяки самовідданій праці атомників, а також після успішної реалізації Енергоатомом масштабного проєкту – розширення відкритого розподільчого пристрою (ВРП-750) станції та введення в роботу четвертої повітряної лінії 750 кВ – підстанції «Каховська».

«До введення в експлуатацію лінії і нового ВРП-750 кВ на ЗАЕС технічне обмеження становило 5300 МВт, що не дозволяло атомній станції видавати повну наявну потужність 6000 МВт», – пояснив пан Вербицький.

Тепер шість енергоблоків ЗАЕС працюють без будь-яких мережевих обмежень, виробляючи додатково більше 17 млн кВт·г електроенергії щодня.

Керівник Енергоатома Петро Котін відзначив, що реалізуючи подібні стратегічні для держави проєкти, НАЕК «Енергоатом» як найбільший виробник електроенергії в державі піклується про стійкість та надійність функціонування Об'єднаної енергосистеми.

За його словами, саме атомна генерація стабільно забезпечує виробництво 55% від усієї електроенергії, сумлінно виконуючи покладені на Компанію спеціальні обов'язки із забезпечення населення країни найдешевшою електроенергією.

«Вперше в історії НАЕК працює 14-ма енергоблоками з наявних 15-ти. Під час нинішнього осінньо-зимового періоду Енергоатом стає не просто базовою, а основною генерацією, гарантуючи безпечне та стабільне проходження опалювального сезону», – підкреслив пан Котін.

Наприкінці січня 2022 року до енергосистеми планують підключити п'ятнадцятий енергоблок (РАЕС-4) після перевантаження палива і проведення підготовчих робіт до вивантаження відпрацьованого палива на Центральне сховище ВЯП.

Нагадаємо, протягом листопада до енергосистеми підключили три атомні енергоблоки (№1 Южно-Української АЕС, №3 Рівненської АЕС, №4 Запорізької АЕС), достроково завершивши ремонтні роботи.

[Джерело](#)

[Інформація на цю тему - MIND, 02.12.2021 “**Запорізька АЕС вперше за свою історію вийшла на 100% потужність «Енергоатом» вперше працює 14 енергоблоками з 15 наявних**”.](#)

OILPOINT, 06.12.2021

Отказ от АЭС стал одной из ключевых ошибок

Отказ от ядерной энергетики был одной из трех самых болезненных ошибок **Ангелы Меркель** на посту канцлера ФРГ, помимо открытия границ для беженцев и жестких структурных реформ для стран Южной Европы. Об этом пишет The Daily Telegraph.

Эксперты, опрошенные изданием, считают, что немцы переоценили опасность и ущерб от ядерных инцидентов. И вместе с тем, отказ ФРГ от ядерной энергетики противоречит ключевому требованию климатической политики Евросоюза — снижению выбросов CO₂.

Учёные подсчитали, что из-за закрытия АЭС Германия стала сжигать больше угля, что привело к дополнительным выбросам десятков миллионов тонн CO₂. Это увеличило количество смертей в год на 1100 человек. А в целом рост выбросов и вызванная этим преждевременная гибель людей обходятся стране в \$12 млрд ежегодно.

Расходы для перевода электрогенерации на безъядерную энергетику колоссальны: они теперь необходимы на демонтаж «ненужных» АЭС и утилизацию ядерного топлива. Если изначально в Берлине рассчитывали обойтись суммой в €22 млрд на закрытие и снос АЭС и €17 млрд на утилизацию

радиоактивних відходів, то сейчас подсчитано, что «смета» неминусемо виростет минимум до €70 млрд.

На сегоднешній день в стране осталося всего 6 АЭС. Все они должны бытъ отключены до конца 2022 года. При этом в первую половину 2021 года на ядерную енергетику пришлося порядка 12% потребляемого в ФРГ електричества. Если от него отказаться, значит, нужно будет брать его откуда-то ещѐ: из Франции, а это снова ядерная енергетика, или из Польши, а это — уголь.

Ранее OilPoint сообщал, что премьер-министры, министры енергетики и экономики Франции, Румынии, Чехии, Финляндии, Словакии, Хорватии, Словении, Болгарии, Польши и Венгрии **выступили за включение атомной енергетики в разработанный Еврокомиссией список отраслей, которые способствуют уменьшению вреда окружающей среде.**

[Джерело](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 08.12.2021

Країна реальних реакторів

Петро Котін, т.в.о. президента ДП "НАЕК Енергоатом"

2021 рік можна сміливо назвати роком початку ренесансу ядерної енергетики в усьому світі. У переважній більшості провідних світових столиць зрозуміли, що найближчими роками одним із основних джерел енергетики.

Саме вона здатна в найстисліші терміни замінити спадну вугільну генерацію та запобігти глобальній енергетичній кризі.

Про це гучно заявляють на численних енергетичних форумах. Про це згадують, підраховуючи збитки внаслідок багаторазового підвищення цін на електроенергію.

Про це пишуть у всіх планах захисту довкілля та зменшення викидів CO₂ в атмосферу.

Про це говорять у контексті боротьби із залежністю Євросоюзу від російських енергоносіїв після запуску Північного потоку-2.

Відмову від атомної генерації експерти The Daily Telegraph назвали однією з трьох головних помилок **Ангели Меркель** на посаді канцлера ФРН. Саме ця помилка, на думку аналітиків, поставила країну в енергетичну залежність від Росії.

Визнаючи безперечну користь ядерної енергетики для економіки, екології та безпеки, найближчим часом Євросоюз услід за США ухвалить рішення про віднесення її до розряду "зеленої" генерації нарівні з відновлюваними джерелами електроенергії.

Таке рішення надасть європейським фінансовим інституціям можливість відновити кредитування проєктів у сфері ядерної енергетики після багаторічного затишшя.

На цьому тлі Франція заявила про намір побудувати нові атомні реактори, які, на думку президента Еммануеля Макрона, мають гарантувати енергетичну незалежність країни та досягнення вуглецевої нейтральності до 2050 року.

США планує масштабні інвестиції на підтримку ядерної галузі. 62 млрд доларів спрямують на розвиток "чистої енергії", продовження роботи атомних станцій та передові ядерні проєкти.

Словаччина вже добудувала АЕС у Моховці, на британській Хінклі-Пойнт зводять два нові енергоблоки, Польща оголосила про початок будівництва атомних потужностей не пізніше 2030-го.

Цього року у світі було введено в експлуатацію понад 5 ГВт нових ядерних генерувальних потужностей.

І розпочалося будівництво нових енергоблоків сумарною потужністю 6 ГВт. Насамперед йдеться про Китай, Індію, Пакистан і ОАЕ.

Таким чином, атомний сектор набирає обертів, зростає розуміння високої надійності, безпеки й екологічності ядерної енергетики.

Україна не може і не повинна залишатися поза цими процесами. І кількість аргументів на користь прискореного розвитку вітчизняної ядерної енергетики з кожним днем дедалі зростає.

Ба більше, наша пасивна позиція у цьому питанні буде злочином для майбутніх поколінь і взагалі стане загрозою для існування та розвитку нашої країни. Саме так, ніяк не інакше!

До 2040 року обсяги споживання електроенергії в Україні зростуть щонайменше у півтора рази і водночас 13 із 15 атомних енергоблоків, що нині працюють, мають бути зупинені. На той час вони відпрацюють свій життєвий цикл навіть після продовження термінів експлуатації.

Теплову генерацію потрібно закрити до 2035-го. Але вона припинить працювати набагато раніше через нерентабельність, поганий технічний стан і відмови від фінансування модернізації ТЕС.

Отже, зовсім невдовзі настане момент, коли майже 80% енергетичних потужностей країни припинять працювати.

Так і буде, якщо зараз не розпочати щось робити. Генерації з відновлюваних джерел енергії сонця та вітру, з огляду на технологічні особливості, не відшкодують ці втрати.

Слід пам'ятати, що термін зведення одного енергоблока в середньому становить п'ять років, а його вартість – 5 млрд доларів США. І треба провести величезний комплекс робіт, щоб знайти фінансування, врегулювати проєктні, технічні, юридичні й процедурні питання та врешті-решт запустити будівництво.

Саме тому Енергоатом як базове підприємство вітчизняної ядерної енергетики й усього атомно-промислового комплексу вже понад рік б'є на сполох, ініціюючи переговори та консультації із закордонними партнерами, готовими поставити технології й реакторне обладнання для нових атомних енергоблоків.

І ми досягли перших результатів, підписавши у присутності Президента України **Володимира Зеленського** з американською компанією Westinghouse **Меморандум про будівництво п'яти енергоблоків за технологією AP1000, яка сертифікована одним із найавторитетніших органів у сфері ядерної енергетики – Комісією з ядерного регулювання США (NRC).**

Й уже за три місяці в Києві у розвиток положень Меморандуму були підписані дві перші угоди щодо будівництва двох енергоблоків на Хмельницькій АЕС.

Для атомників переваги AP1000 є очевидними.

Реактори AP1000 мають потужність 1100 МВт і належать до покоління III+ із суперсучасними системами активної та пасивної безпеки. Перевагою цих реакторів є дуже високий коефіцієнт використання встановленої потужності – 93% – та збільшений паливний цикл – 18 місяців.

Реактор може працювати в маневрених режимах у діапазоні від 20% до 100% навантаження. Він складається із 50-ти великих та 250-ти малих модулів, що суттєво скорочує вартість і терміни будівництва.

Звертаю увагу, що два нові енергоблоки збудують не на місці блоків №3 та №4 Хмельницької АЕС, а "з нуля" на новому майданчику на території станції. Площа дозволяє.

Водночас ми звернулися до американських партнерів із проханням провести обстеження недобудованого енергоблока №3 ХАЕС і подумати про можливий спосіб його добудови з максимальною вигодою як в економічному, так і в політичному сенсах. Про результати й можливі варіанти його добудови відразу повідомимо.

Загалом, за нашими розрахунками, для плавної заміни потужностей атомної генерації й задоволення попиту в електроенергії необхідно побудувати 14 нових енергоблоків. Три з них будуть розташовані на Хмельницькій АЕС, по одному – на Запорізькій, Рівненській та Південноукраїнській АЕС та ще вісім – на двох нових атомних електростанціях.

ЕНЕРГОБЛОКИ AP1000 КОМПАНІЇ ВЕСТІНГХАУС

Можливо, звучить фантастично й нереально, особливо для скептиків і критиканів, які звикли об'єктивні оцінки замінювати особистою ненавистю і злостивством. Але це не проблема. Проблема полягає у тому, що наше суспільство в стані глибокої депресії не вірить у власні сили та перемоги. А якщо раптом щось починає виходити і є прогрес, то приходять "експерти" і починають вигадувати якісь каверзи та цілу міфологію.

Наприклад, замість того щоб порадіти можливості використовувати вже наявне нове обладнання Westinghouse (яке виготовлялося для АЕС V. C. Summer у США), що значно прискорить спорудження нових енергоблоків, в українських медіа почали розповсюджувати фейки про його погану якість і невідповідність.

Далі вигадуються історії про неспроможність компанії Westinghouse, про її нездатність будувати нові енергоблоки, відсутність досвіду експлуатації нової технології AP1000 тощо. Гадаю, для всіх є очевидним головний "бенефіціар" і натхненник таких публікацій – сусідня країна-агресор, яка дуже ревно стежить за успіхами Енергоатома і мстить за розрив двохсотмільйонного договору на зберігання відпрацьованого ядерного палива з українських АЕС.

Після підписання у листопаді 2021 року угод про будівництво нових енергоблоків у російськомовному сегменті онлайн-медіа на Westinghouse та Енергоатом вилили тонни бруду, були придумані та через державні інформагенції РФ поширені десятки фейків на цю тему. Багато з них – свідомо чи через дурість – заради хайпу передрукували в українських виданнях і повторили українські "експерти".

Особливо "звеселив" фейк про те, що українські фахівці не здатні збудувати новий атомний енергоблок за технологією AP1000. Хоча насправді саме за українськими атомниками полюють хедхантери з багатьох країн світу, намагаючись переманити їх для роботи на атомних об'єктах, що будуються.

Саме вітчизняна ядерна енергетика посідає в Європі друге місце (без урахування РФ) після Франції за кількістю енергоблоків та досвідом їх експлуатації (490 реакторо-років). І саме українські атомники – інженери, фахівці – здатні допомогти багатьом європейським країнам відродити ядерну енергетику задля позбавлення від дефіциту енергоносіїв та залежності від Росії.

Ми обіцяли працювати 14-ма блоками в осінньо-зимовий період – ми працюємо. Буде і 15 із 15-ти. Вперше в історії. Атомники розуміють, якою ціною та зусиллями це досягнуто. Друзі радіють, вороги ще більше ненавидять. Але це не головне.

Головне – що наші люди, громадяни України, та наша економіка будуть забезпечені електроенергією.

І НАЕК "Енергоатом" не підведе! Слава Україні!

[Джерело](#)

[Інформація на цю тему - Лівий берег, 09.12.2021 “Інформаційні атаки проти Westinghouse і Енергоатому ініційовані країною-агресором, - Котін”.](#)

INTERNETUA, 09.12.2021

Тим Конвей: українським АЭС кібератаки не угрожають

Українська ядерна енергетика сьогодні забезпечує 55% потреби країни в електричестві, і тому також є потенційною мішенню для кібератак.

Ми поінтересувалися у американського експерта Тима Конвея, технічного директора програм ICS і SCADA в SANS, як захищена дана критична інфраструктура і є ли звернення за консультаціями з української сторони.

Напомним, что в начале декабря в Украине состоялись учения по киберзащите объектов критической инфраструктуры Grid NetWars, сценарии для которых созданы SANS Institute – ведущей мировой организацией, которая обучает, развивает и сертифицирует специалистов по кибербезопасности.

“В ядерном секторе внимание фокусируется в первую очередь на физической защите и изолированности объекта. В то же время системы генерации и передачи электроэнергии в основном сосредоточены на кибербезопасности. Есть немало международных стандартов и законодательных актов, которые применяются к ядерной отрасли, - отметил Тим Конвей. - При проведении учений по кибербезопасности в США, Польше и Украине мы приглашаем и представителей ядерной отрасли. Но настройки внутренних сетей атомных электростанций уникальны. Операторы транспортной инфраструктуры должны присоединяться к общей сети, чтобы иметь возможность работать. В ядерной энергетике это необязательно. Сеть АЭС может быть изолирована и работать сама по себе”.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 10.12.2021

Енергоатом вітає головування України в Енергетичному Співтоваристві

НАЕК «Енергоатом» завжди підтримував і надалі сприятиме всебічному посиленню та розвитку енергетичної галузі, зокрема, під час президентства нашої держави в Енергетичному Співтоваристві. Країна прийняла президентство на 19-му засіданні Ради Міністрів Енергетичного Співтовариства, яке відбулося 30 листопада у Сербії. Під час головування України міністр енергетики **Герман Галущенко** є Президентом Енергетичного Співтовариства. Глава відомства провів зустріч з новообраним директором Секретаріату Енергетичного Співтовариства

Артуром Лорковскі та заступником директора **Діркком Бушле**, на якому обговорили плани на період президентства України в Енергетичному Співтоваристві.

Пан Галущенко зазначив, що українська сторона буде використовувати цей інструмент для посилення енергетичної безпеки як України, так і всього європейського континенту. Зокрема, для посилення безпеки постачання енергоресурсів Україна вже запропонувала RESP - ініціативу Регіонального енергетичного партнерства.

Свою чергою, Артур Лорковскі висловив впевненість, що амбітні плани України будуть вдало імплементовані завдяки тісній співпраці українського Уряду, Міненерго, міністра енергетики як Президента Енергетичного Співтовариства та Секретаріату Співтовариства.

[Джерело](#)

MIND, 13.12.2021

Спецоперація «Усунення»:

**чому незалежність Держатомрегулювання під загрозою
До чого тут «Енергоатом» та боротьба з Рінатом Ахметовим**

Ольга Кошарна, членкиня Колегії

Державної інспекції ядерного регулювання України

*9 грудня 2021 року на засіданні КМУ під головуванням прем'єр-міністра Дениса Шмигала міністр енергетики України **Герман Галущенко** з голосу звернувся до уряду, закликаючи поставити негативну оцінку діяльності голови Держатомрегулювання **Григорія Плачкова**. Це автоматично призводить до звільнення останнього. Незалежні від міністерства експерти констатують факт перевищення повноважень і конфлікту інтересів з боку Міненерго й переконані в тому, що такі дії спровокують негативну реакцію міжнародної спільноти. У чому полягає конфлікт інтересів між Міністерством енергетики та ДІЯРУ, а також де криється протистояння між їхніми керівниками – персонально Германом Галущенко і Григорієм Плачковим і до чого призведе можлива відставка голови ядерного регулятора України, спеціально для **Mind** пояснює членкиня Колегії ДІЯРУ **Ольга Кошарна**, яка близько 10 років працювала в ядерному регуляторі, а з 2004 до 2017 року була позаштатним радником голови Держатомрегулювання.*

Як виникло питання з оцінкою? Наприкінці кожного року відповідно до ст. 44 Закону України «Про державну службу» оцінюється діяльність керівників центральних органів виконавчої влади. Організовує процес Національне агентство з питань державної служби України шляхом заповнення спеціальної форми-анкети. За наявними в розпорядженні автора документами діяльність голови Держатомрегулювання України була оцінена на «відмінно», що було скріплено підписом міністра КМУ Олега Немчинова буквально місяць тому – 8 листопада 2021 року.

Проте 9 грудня 2021 року на засіданні КМУ під головуванням прем'єр-міністра Дениса Шмигала міністр енергетики України Герман Галущенко під час виступу попросив КМУ поставити діяльності Григорія Плачкова оцінку «негативно», що означає подальше звільнення.

Обґрунтування для негативної оцінки діяльності голови незалежного регулятора ЯРБ було викладено за підписом міністра енергетики у відповідному листі на адресу КМУ напередодні засідання.

Далі про таке:

Чому це – тривожний прецедент?

У чому суть претензій міністра?

Пройдемося за пунктами претензій, перерахованих у листі колишнього віцепрезидента «Енергоатому» Г. Галуценка, після чого читач сам зможе зробити висновки як про їхню предметність і наявність у них маніпуляцій, так і про компетентність міністра.

Почнемо з п.1: «відмова» від співпраці з Агентством з ядерної енергетики ОЕСР.

Пункт 2: відмова узгоджувати Кадастр нових майданчиків для АЕС.

Пункт 3: відмова від співпраці з «Енергоатомом» з питань будівництва нових блоків AP1000 за технологією Westinghouse.

Пункти 4 та 6: відмова надавати комп'ютерні коди НАЕК «Енергоатом».

Пункт 5: відмова від погодження законопроекту про розміщення ХАЕС-3,4

Де криються корені конфлікту?

Якими можуть бути наслідки?

З повним текстом статті можна ознайомитись за [посиланням](#).

ЕНЕРГОАТОМ, 16.12.2021

Атомна енергетика доводить своє лідерство у стабільному виробництві електроенергії: кейс Польщі та Німеччини

Сусідка України – Польща – зіштовхнулася з дефіцитом електроенергії, через що була змушена зробити запит про допомогу. Виявилось, що Німеччина, де найважливішим джерелом енергії залишається викопне паливо, не може постійно підтримувати поляків.

«Незважаючи на усі зусилля з досягнення кліматичних цілей, вугілля, атомна енергія та газ так само продовжують бути найважливішими джерелами енергії у Німеччині», - зазначив канал ARD TV.

У першій половині 2020 року майже 52% електроенергії у Німеччині вироблено за допомогою відновлюваних джерел. Але у першій половині цього року тенденція пішла на спад – частка ВДЕ становила лише 44% і у третьому кварталі продовжувала курс на зниження. Зокрема, кількість електроенергії, виробленої вітряками, знизилася з липня по вересень на 2% порівняно з періодом минулого року, а від фотоелектричної енергії – на 2,8%.

Збільшилася й частка імпортованої Німеччиною з-за кордону електроенергії – на 13,6% порівняно з попереднім роком.

Чи не настав час німецькому уряду замислитися про зміну енергетичної політики у бік стабільності та чистоти, поновивши атомні потужності? Про це останнім часом говорять не лише політики, але й науковці.

«Вибух будівництва «зеленої» енергетики призвів до погіршення енергетичної безпеки багатьох країн, зокрема, і України. Особливо це на собі відчули країни Євросоюзу, у яких частка виробітку електричної енергії з ВДЕ сягає більше 50%, адже ВДЕ - це дуже нестабільні джерела енергії, які повністю залежать від погодних умов. Як свідчить статистика, у 2021 році виробництво енергії від таких джерел знизилося на 2-10% в залежності від виду генерації», - пояснив доцент кафедри електричних станцій та систем Вінницького національного технічного університету **Владислав Лесько**.

Український вчений зазначив, що у «постковідний» період у світі зростає кількість електричної енергії, виробленої з теплових та газових електричних станцій, які є основними забруднювачами атмосфери. Бо основною маневровою генерацією у Європі залишаються вугільні та газові станції. Тим часом, відповідно до остатньої кліматичної конференції ООН, яка відбулася в Глазго, шлях розвитку економіки світу лежить тільки через зменшення викидів парникових газів – тобто декарбонізацію.

У вигравші залишаються країни, де на енергетику ВДЕ мають найменший вплив та водночас частка атомної генерації становить більше 30% (Франція, Японія, Україна), а також у наявності маневрові потужності...

На сьогодні частка енергії, виробленої АЕС України, сягає близько 60%. Для збільшення кількості маневрових потужностей єдиним шляхом є добудова Дністровської та Ташлицької ГАЕС. Це також підвищить рівень енергетичної безпеки України. Отже, вірним напрямом розвитку енергетичної галузі України стане побудова нових блоків атомних станцій. Адже це на сьогодні є світовим трендом: наприклад, Китай збирається побудувати за 15-20 років 150 блоків АЕС.

Варто пам'ятати, що країни ЄС мають єдину енергосистему, до якої має доєднатися найближчим часом Україна. Наша держава розглядатиметься як сильний та рівноправний партнер лише за умови розвиненої та потужної атомної енергетики, здатної за потреби допомогти іншим країнам та стабільно забезпечувати доступною та чистою електроенергією своїх громадян і промисловий сектор.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 17.12.2021

Керівник Енергоатома Петро Котін провів робочу нараду на Хмельницькій АЕС та привітав атомників з Днем енергетика

17 грудня керівник «НАЕК «Енергоатом» **Петро Котін** з робочим візитом відвідав Хмельницьку АЕС і провів нараду щодо підготовки будівництва нових енергоблоків за технологією AP1000 американської компанії Westinghouse.

У нараді взяли участь топменеджери НАЕК та станції, голова первинної профспілкової організації Компанії **Олексій Лич**, а також керівники місцевих органів влади.

Учасники наради заслухали доповіді, зокрема, про стан справ щодо підготовчих робіт у рамках проєкту будівництва нових енергоблоків.

Керівник Енергоатома Петро Котін поінформував присутніх про стан справ та найближчі заплановані заходи стосовно виконання підготовчих робіт, відмітив високі темпи їх виконання.

[Джерело](#)

ВСЕ, 17.12.2021

На енергоблоці №4 рівненської атомки почали ремонт

З 21 листопада на енергоблоці №4 розпочато середній планово-попереджувальний ремонт, розрахований до 2 лютого. Наразі триває 26-та доба ремонту.

На енергоблоці проведено ремонт першого каналу системи безпеки, його введено в режим «чергування», триває ремонт обладнання другого каналу системи безпеки. На реакторній установці триває середній ремонт, виконано підготовку до

роботи крана кругової дії. Проведено низку робіт на головних циркуляційних насосах: демонтаж майданчика обслуговування, монтаж маслобака та підготовку до його демонтажу. На парогенераторах виконано розущільнення по 2-му та 1-му контурах. На сепараторах-пароперегрівачах здійснено накладання теплоізоляції корпусів. Виконуються ремонтні роботи трансформаторів та струмопроводів.

Значний обсяг робіт реалізується у турбінному відділенні енергоблоку. Силами цеху з ремонту основного турбінного устаткування розпочато плановий ремонт турбіни К-1000-60/3000, що передбачає капітальний ремонт циліндра високого тиску, валопроводу та підшипників, системи автоматичного регулювання та захисту, паророзподілу, а також обладнання систем: ущільнень вала генератора, охолодження статора генератора, змащування та обладнання системи вогнестійкої рідини.

Відповідно до графіка проводиться середній ремонт дизель-генератора ДГ-42. За словами начальника цеху Василя Татарського, такі роботи збільшеного обсягу виконуються щоп'ять років і передбачають повне розбирання обладнання шатунно-поршневої групи. Станом на сьогодні виконано поточний ремонт на дизель-генера-торі ДГ-41, який введено у режим «чергування», паралельно виконується ремонт ДГ-44. На блочній насосній станції БНС-3 та насосній станції градирень НСГ-3 виконується капітальний ремонт циркуляційних насосів 4VC10D02, 4VC10D10, а також заміна елементів обертової водоочисної сітки блочної насосної станції.

Ремонт теплообмінного обладнання здійснює персонал цеху з ремонту тепломеханічного устаткування.

[Джерело](#)

КИЄВУЛАСТЬ, 17.12.2021

Кабмин выделил 45,3 млн гривен на финансирование объекта “Укрытие”

Кабмин выделил 45,3 млн гривен для поддержки в безопасном состоянии энергоблоков и объекта "Укрытие" Чернобыльской АЭС и 51 млн гривен на поддержку экологического состояния в зоне отчуждения. Об этом КВ стало известно из распоряжения №1642-р Кабинета министров **Дениса Шмыгаля** от 9 декабря 2021 года.

Так, Кабмин уменьшил объем финансирования по программе “Выполнение природоохранных мероприятий, в частности, по улучшению состояния окружающей среды” на 96,3 млн гривен. На эту же сумму увеличены расходы по программе “Поддержка экологического безопасного состояния в зонах отчуждения и обязательного отселения” (51 млн гривен) и программе “Поддержка в безопасном состоянии энергоблоков и объекта “Укрытие” и мероприятия по подготовке к снятию с эксплуатации ЧАЭС” (45,3 млн гривен).

Данное распределение согласовало Министерство защиты окружающей среды и природных ресурсов (и.о. министра – Руслан Стрелец) с комитетом Верховной Рады (ВР) по вопросам бюджета (глава комитета – Юрий Аристов; фракция “Слуга народа”).

[Джерело](#)

♦ **Надра – вугілля, нафта, газ. Північний потік-2**

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ, 17.12.2021

Побічки декарбонізації: мідь стає об'єктом вигідних домашніх інвестицій під матрацом, а кобальт – у сейфі

Роман Яненко, голова ГО "Carbon Free Ukraine"

Світова економіка в найближчі тридцять років потребуватиме значно більше міді й інших «батарейних металів».

Нова zero-карбон (#zerocarbon) нормальність породжує цілі пряди трендів, які вже перевертають економіки світу дороги дригом. Інформаційні хештеги — "порятунок клімату" і "декарбонізація" - не просто модна говорильня, а реальні маркери для цілих галузей. Комусь вони світять повним небуттям, а комусь — шаленим ростом. Новий **сировинний суперцикл**, який ось-ось розпочнеться, відправить в аутсайтери локомотивів глобального трейдингу — нафту, газ, залізну руду. Натомість на перші місця вже виходять так звані "батарейні метали". Треба пояснювати чому? Глобальний перехід на електрорух тягне за собою вибуховий ріст попиту на ключові складники цієї #carbonfree реформи: **літій, кобальт, мідь, нікель, ванадій і марганець**.

Особлива роль тут за міддю. Нескладні розрахунки вказують на те, що попит на червоний метал не просто зросте, а викличе справжні батли за кожен його тону. За даними Міжнародного енергетичного агентства, 2020-го у світі зареєстровано понад 3 млн нових електрокарів. А за прогнозами того ж МЕА, до 2030-го автівок на електротязі буде вже 145 млн. А якщо уряди країн будуть підтримувати галузь, то може бути всі 230 млн. У звичайній автівці з ДВЗ міді близько 20 кг, у гібриді — удвічі більше. А повністю електричний легковик несе в собі 80 кг мідного начиння. Тож до 2030-го світовому автопрому знадобиться 12-19 млн тонн міді. І це без врахування зарядної інфраструктури, яка теж має розбудовуватись стаханівськими темпами і теж надміру мідновмісна.

Далі про таке:

Халепа з пропозицією

Ціни вже лякають

А якщо розвідають запаси?

Вкладайте гроші в мідь, якщо вони звісно у вас є

[Джерело](#)

БІЗНЕС ЦЕНЗОР, 09.12.2021

**ДТЕК Ахметова спалив 1,5 млн тонн вугілля
для експорту електроенергії в ЄС**

Юрій Віннічук

В умовах дефіциту вугілля в Україні, компанія ДТЕК олігарха Ріната Ахметова продовжує спалювати дефіцитне паливо для виробництва електроенергії на експорт, адже там вона коштує дорожче.

В перший тиждень грудня, на фоні дефіциту вугілля та продовження імпорту електроенергії з Білорусі, експорт електроенергії з України в Європу зріс на 25,4% порівняно з попереднім тижнем. Він становив 62,7 млн кВт-г. За даними

системного оператора "Укренерго", експорт української електроенергії зріс за всіма напрямками.

Щоб виробити такий обсяг електроенергії, теплові електростанції спалили більше 30 тис. тонн дефіцитного вугілля.

Як відомо, в Україні дефіцит вугілля, паливо імпортується із Польщі, США, Колумбії та Австралії.

Наразі загальні запаси вугілля на складах українських ТЕС (на 8 грудня) становлять 415 тис. тонн. Це більш як в два рази менше гарантованих запасів вугілля, які повинні знаходитись на складах ТЕС на цю дату.

Гарантовані запаси - технічно необхідний мінімум вугілля на складах ТЕС згідно Прогнозного енергетичного балансу, розробленого Укренерго. **На 8 грудня на ТЕС має перебувати не менше 920 тис тонн гарантованих запасів. Натомість факт – 415 тис тонн.**

Через дефіцит вугілля в Україні не працюють 20 блоків ТЕС загальною потужністю 7,26 ГВт.

Таким чином, обмеживши експорт електроенергії, Україна могла б заощадити вугілля, яке знадобиться в січні-лютому 2022 року за умови похолодання. Водночас, в грудні Україна почала нарощувати експорт електроенергії.

Далі про таке:

Монополію на експорт електроенергії в ЄС зберігає компанія ДТЕК Ріната Ахметова. Енергохолдинг олігарха виробляє 70% електроенергії теплової генерації і здійснює видобуток 80% енергетичного вугілля в Україні.

Мотивація ДТЕК спалювати дефіцитне вугілля для виробництва електроенергії на експорт в ЄС – це в кілька разів вищі європейські ціни.

Що таке Бурштинський енергоострів?

Скільки Україна експортувала електроенергії в 2021 році?

Експортувавши протягом року в ЄС 3 млн МВт-г електроенергії, ДТЕК спалив 1,5 млн тонн вугілля.

Іншими словами, привабливість експорту електроенергії з України, якщо її виробляти з імпортного вугілля, зберігається.

[Джерело](#)

ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА, 17.12.2021

Через дефіцит вугілля можлива техногенна надзвичайна ситуація – СБУ

Служба безпеки попереджає про загрози зупинки тепло- та електропостачання населення через дефіцит вугілля. Про це йдеться у листі СБУ до Кабінету міністрів від 8 грудня, що є у розпорядженні ЕП.

Так, Служба безпеки повідомляє КМУ про складну ситуацію, що утворилася у тепло- та електрогенерації внаслідок дефіциту вугілля та збільшення заборгованості. Це може призвести до "можливого неконтрольованого росту тарифів на виробництво електричної та теплової енергії для кінцевих споживачів".

Щодо вугілля, то на 1 грудня на складах знаходилося 486,2 тис. тонн палива, натомість план накопичення становить 2,632 млн тонн – понад вп'ятеро більше за фактичні запаси.

"Проблеми з теплопостачанням можуть призвести до виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру, зростання соціального напруження серед населення та дискредитації органів влади", - йдеться у листі.

СБУ наводить приклади ТЕС та ТЕЦ, які є природними монополістами і мають критичне значення для тепло- та електропостачання споживачів. Серед таких об'єктів:

Слов'янська ТЕС ("Донбасобленерго"), забезпечує м. Миколаївка Донецької області, зупинка ТЕС зумовить відключення 14 тисяч споживачів;

Луганська ТЕС (ДТЕК Ріната Ахметова) – одне з основних джерел теплоенергії на Луганщині;

Чернігівська ТЕЦ, забезпечує 40% мешканців Чернігова, зокрема – об'єкти соціальної інфраструктури (лікарні, школи тощо);

Дарницька ТЕЦ ("Євро-Реконструкція"), постачає тепло киянам Дніпровського та Дарницького районів, працює на газі, запаси вугілля відсутні.

[Джерело](#)

УКРІНФОРМ, 17.12.2021

НКРЕКП дозволила вугільним електростанціям закуповувати газ для генерації електроенергії

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), дозволила електростанціям, основним паливом для яких є вугілля, закуповувати газ для виробництва е/е. Як повідомляє кореспондент Укрінформу, відповідне рішення НКРЕКП ухвалила на засіданні 17 грудня.

Гранична ціна закупівлі газу для таких виробників становити 4 800 грн за 1 тис. кубометрів. Послуга буде дозволена лише в опалювальний період і за крайньої потреби - у разі граничного дефіциту потужності в Об'єднаній енергосистемі країни. Нацкомісія також дозволила НЕК "Укренерго" позбавляти доступу до міждержавних перетинів (імпорт е/е) з Білорусі та Росії компаніям, які виграли відповідний аукціон, але не можуть підтвердити графік поставок.

Згідно з документом, графік поставок е/е має підтвердити оператор системи передачі суміжної держави (Білорусі чи Росії). Рішення прийняте з метою запобігання зловживань на ринку.

[Джерело](#)

ГЛАВКОМ, 07.12.2021

Провокація державного масштабу.

«Нафтогаз» визнав загрозу відключення тисяч шкіл, лікарень від газу

ГПК «Нафтогаз» – є постачальником останньої надії. «Оператор ГТС» саботує постанову Кабміну щодо газопостачання державних та комунальних установ – лист ГПК «Нафтогаз».

Газопостачальна компанія «Нафтогаз» заявляє про протиправні дії «Оператора ГТС», які не дають можливості постачальнику останньої надії з 1 грудня забезпечити газом бюджетні організації. Раніше Асоціація газового ринку повідомляла, що «Оператор ГТС» через свою інформаційну платформу розіслав доручення відключити від газу понад 2 500 об'єктів соціально-побутового призначення та бюджетних установ з 1 грудня 2021 нібито через відсутність у них постачальника газу. У той час «Нафтогаз» чомусь підтримав дії «Оператора ГТС», які фактично провокували зрив опалювального періоду.

Тепер же, за даними ГПК «Нафтогаз», держкомпанія «Оператор ГТС» некоректно та всупереч Постанові Кабінету міністрів №1102 від 25 жовтня 2021 року, а також з порушенням Правил постачання природного газу сформувала у своїй інформаційній платформі реєстр бюджетних організацій, які не мають жодних постачальників газу (форма №9) – зокрема і постачальника останньої надії (ПОН). Фактично це означає, що всі установи, зазначені у формі №9, мають бути відключені від газу. Про це свідчить лист ГПК «Нафтогазу», направлений «Оператору ГТС» та уряду, який є у розпорядженні «Главкома».

ГПК «Нафтогаз» звертає увагу на те, що є постачальником останньої надії, та згідно з Постановою Кабінету міністрів №1102 зобов'язана забезпечити «безумовне відновлення газопостачання бюджетних установ, казенних підприємств – закладів охорони здоров'я державної власності та закладів охорони здоров'я комунальної власності, комунальних підприємств та установ».

Постанова Кабміну №1102 доручає «Оператору ГТС» забезпечити включення в портфель Постачальника останньої надії постачання природного газу бюджетним організаціям з 1 жовтня та забезпечити відновлення ним газопостачання, якщо вона була припинена. У документі не зазначено кінцевої дати постачання газу бюджетним організаціям через Постачальника останньої надії.

ГПК «Нафтогаз» просить «Оператора ГТС» врахувати вимоги ухвали уряду №1102 та внести зміни до інформаційної платформи, щоб забезпечити газопостачання бюджетних організацій. Копія листа направлена до Кабінету міністрів.

Нагадаємо, як повідомляв «Главком», 30 листопада 2021 року Асоціація газового ринку публічно звернулася до держорганів із заявою про те, що «Оператор ГТС» через свою інформаційну платформу сформувала доручення на відключення газу (форма №9) для більш ніж 2500 бюджетних та комунальних організацій по всій Україні. У відповідь на це представники «Оператора ГТС» у соцмережах заявили про те, що «інформація не відповідає дійсності» та за підтримки «Нафтогазу» підняли хвилю хейту. Наразі ж у «Нафтогазі» підтвердили небезпеку ігнорування постанов Кабміну.

[Джерело](#)

ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ФРОНТ, 08.12.2021

Україна з 2014 року переплатила за імпортований природний газ \$6,2 млрд

**Юрій Голяк, экс-член НКРЕКП
по нафтогазовому сектору, доктор економічних наук**

Таку оцінку висловили у спільній доповіді антикорупційних органів ЄС та США, підготовленої в рамках проведеного дослідження «створення кризової ситуації в енергетичній сфері ЄС у сезоні 21/22», – пише у своєму фейсбук Юрій Голяк.

Не вдаючись в 246 сторінок обґрунтувань, які стосуються України, можливо констатувати, що перевищення вони вираховували, як перевищення внутрішньої ціни в Україні, над локальними цінами ЄС на природний газ, і вийшли на \$6,2 млрд з 2014 року по сьогодні.

А саме цікаве на мій погляд, що вони порівняли локально ціну на природний газ в Молдові (сукупно промисловість + населення) і Україні за період з 2014 року по сьогодні – ця різниця становить \$14,9 млрд, з Угорщиною \$11,4 млрд, зі Словаччиною \$9,1 млрд.

А от якби цю різницю вкласти в розбудову власного видобування вуглеводнів, то розрахунково на 2022 рік, сукупне українське видобування природного газу знаходилось би на відмітці 27-31 млрд.м.куб./рік.

Доволі скоро цей доклад буде оприлюднено, тож ми зможемо наочно побачити чиї «офшори» допомагали ставати Україні ще більше енергонезалежнішою!

Також показово, що 92 % імпорту в Україну здійснили, відбираючи російський транзитний ресурс з магістральних газопроводів чи здійснюючи реекспорт цього ресурсу від найближчих країн, які задіяні в магістральному транспортуванні російського природного газу в країни ЄС, – вказано у дослідженні.

А отже мене не здивує висновок, що причина створення енергетичної кризи в окремо взятій Україні у сезоні 2021/22, є результатом систематичних корупційних дій національних приватних та державних компаній на ринку природного газу в Україні, а відповідно, якщо самі винні – то і допомоги від європейських та американських партнерів не слід очікувати!

[Джерело](#)

DW, 09.12.20213

Експерт: Україні треба готуватися до кінця транзиту російського газу

Андрій Гурков

Про боротьбу Києва проти "Північного потоку-2", перспективи української газотранспортної системи та газопостачання Східної України DW розмовляла з професором Гайком Пляйнесом.

"Кінець російського газового транзиту. Виклики для України". Такий заголовок має наукова стаття заступника директора та керівника відділу політики та економіки Центру з вивчення Східної Європи при Бременському університеті професора Гайка Пляйнеса (Heiko Pleines). Її опубліковано в новому випуску аналітичного дайджесту Ukraine-Analysen, що виходить двічі на місяць. Це - спільний проєкт шести німецьких дослідницьких центрів, які вивчають східноєвропейські країни. В інтерв'ю DW вчений роз'яснив свою думку щодо перспектив української газотранспортної системи (ГТС) та газопостачання України.

Deutsche Welle: Професоре Пляйнесе, у суперечці щодо "Північного потоку-2" Євросоюз вимагає від Росії гарантій продовження газового транзиту через Україну, а ви публікуєте статтю про кінець цього транзиту. Ви вважаєте, що ЄС не зможе наполягти на своєму?

Гайко Пляйнес: Я, звичайно, не провидець, але простий підрахунок показує: після введення в експлуатацію "Північного потоку-2" українська газотранспортна система Росії більше не знадобиться, оскільки для експорту російського газу буде достатньо інших транспортних потужностей. І навіть якщо невеликий, символічний обсяг транзиту збережеться - глава "Газпрому" **Олексій Міллер** говорив про 10-15 мільярдів кубометрів на рік - користі від цього Україні не буде,

адже йдеться приблизно про 10 відсотків пропускної спроможності ГТС. Тоді неминуче постає питання, чи варто взагалі зберігати цю систему у нинішньому вигляді.

Далі про таке:

"Північний потік-2" - геополітичний та економічний проєкт

За що конкретно Україні слід зараз взятися?

Ви зараз кажете не про сепаратистські території?

Іншими словами, Україна має перейматися тим, як вона - чисто технічно - доставлятиме в той же Маріуполь газ із Західної України чи, скажімо, зі Словаччини?

Викопати труби та відправити їх на переплавку?

А як ви ставитеся до планів переорієнтації української газотранспортної системи на постачання до Німеччини та інших країн ЄС виробленого в Україні "зеленого" водню?

Які ж із цього випливають висновки?

"Україна не має іншого вибору"

Наприклад?

Ми не знаємо, яким буде попит на газ у Німеччині та в ЄС, чи запрацює "Північний потік-2" повністю або частково, і чи запрацює він взагалі, чи Росія припинить український транзит, чи зможе вона видобувати істотно більше газу, ніж зараз, чи побудують у Німеччині термінал для прийому зрідженого газу, наскільки це знизить значення трубопровідного постачання.

У такій ситуації ви рекомендуєте Україні зосередитись на технічній підготовці до постачання газу до Східної України та на розробці планів реформування ГТС із її надмірними потужностями?

А вона не має іншого вибору, оскільки багато факторів, що впливають на газовий ринок, від неї ніяк не залежать. І в Україні це розуміють.

Ви хочете сказати, що насправді в Києві за лаштунками, напевно, вже почали активно готуватися до ймовірного кінця російського газового транзиту?

Давайте я відповім так: зараз заяви української сторони явно сфокусовані на геополітичному аспекті, а не на економічному та технічному. Ці фактори - поки що - не в центрі уваги.

Ознайомитись з повним текстом статті можна за [посиланням](#).

ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ФРОНТ, 09.12.2021

НКРЕКП ухвалила рішення щодо "захмарних" цін на газ постачальника останньої надії

Рішення дозволить споживачам отримувати природний газ за ціною 7,96 грн замість ринкової 46,22 грн за куб. м.

Національна комісія, що здійснює регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), ухвалила рішення щодо цін на газ, які будуть встановлені для споживачів постачальника "останньої надії". Про це повідомляє прес-служба регулятора.

9 грудня НКРЕКП ухвалила постанову "Про здійснення поставок природного газу побутовим споживачам на умовах базової річної пропозиції".

“Дане рішення дозволить побутовим споживачам отримувати природний газ на умовах базової річної пропозиції ТОВ “Нафтогаз України”, а саме за ціною **7,96 грн за 1 куб.м (з ПДВ)**“, – йдеться в повідомленні.

Регулятор нагадав, що постачальник “останньої надії” забезпечує природним газом понад 347 тис. побутових споживачів в різних регіонах України. У зв’язку з тенденцією стрімкого підвищення цін на природний газ та за інформацією, розміщеною на сайті постачальника “останньої надії”, станом на 8 грудня 2021 року ціна реалізації природного газу постачальником “останньої надії” становить **46,22 грн за 1 куб. м.**

Ціна на газ:

Газопостачальна компанія “Нафтогаз України”, яка виконує функції постачальника “останньої надії” на ринку газу, оголосила, що ціна газу на 2 грудня для споживачів становитиме 46,72 грн за куб.м, що в 5,8 раза більше, ніж у листопаді.

З 1 жовтня по 30 листопада уряд постановою №1063 від 25 жовтня 2021 р. зрівняв ціни компанії “Нафтогаз України” як постачальника “останньої надії” з цінами, які діють для звичайних споживачів: для населення був встановлений тариф не вище 7,96 грн за куб. м, а для бюджетних установ – до 16,8 грн/куб. м (із ПДВ і без доставки).

1 грудня постанова №1063 втратила чинність.

ДК “Нафтогаз України” звернулася до НКРЕКП щодо підключення всіх побутових клієнтів постачальника “останньої надії” на умовах базової річної пропозиції. Це дозволить клієнтам отримувати газ протягом усього опалювального сезону за ціною природного газу – 7,96 грн/куб.м (з ПДВ, без вартості розподілу/доставки).

[Джерело](#)

MIND, 10.12.2021

Еміграція гіганта: навіщо Shell прагне переїхати з Нідерландів до Великобританії І чому не всі цьому радіють

Світлана Долінчук

Політичні та економічні кризи змушують великих бізнесменів у всьому світі адаптуватися до стрімких змін, аби утриматися на ринку. Енергетичні компанії та банки, потрапляючи під тиск урядів, акціонерів і громадських активістів, переміщуються в епіцентр таких змін.

На прикладі історій компанії General Electric і банку JP Morgan, які цьогоріч опинилися в центрі уваги провідних західних ділових видань, Mind уже розповідав про те, як лідери ринку входять у протистояння з державною владою та переглядають свої підходи до корпоративного управління, реагуючи на нові ринкові виклики. Розвиваючи цю тему, сьогодні ми розповідаємо про компанію Shell, що знаходиться за крок від масштабної трансформації.

На 10 грудня заплановано провести збори акціонерів англо-голландського нафтогазового гіганта Royal Dutch Shell. Найбільша компанія Старого Світу хоче спростити структуру акціонерного капіталу, перенести своє податкове резидентство до Великої Британії й там же розмістити штаб-квартиру. А ще –

скоротити назву до Shell, аби не асоціюватися з королівським домом Оранських, що править у Нідерландах вже понад п'ять століть.

Робиться це, за словами гендиректора Royal Dutch Shell Бена ван Бурдена, задля спрощення структури компанії та зменшення податків для інвесторів. Структура корпоративного управління залишиться незмінною, і акції компанії, як і раніше, торгуватимуться на біржах Амстердама, Лондона та Нью-Йорка.

Далі про таке:

Коротко та жорстко
Недостатньо «зелена» нафта
Вихід – платний
Що далі?

[Джерело](#)

MIND, 11.12.2021

Голова МЗС Великобританії закликала союзників шукати альтернативу російському газу

Також Трасс заявила, що наступ на Україну буде «стратегічною помилкою з важкими наслідками» для Росії

Що сталося. Голова Міністерства закордонних справ (МЗС) Великобританії Ліз Трасс заявила, що Велика Британія і її союзники повинні працювати над пошуком альтернатив постачанням газу з Росії.

Джерело. Про це повідомляє Associated Press з посиланням на заяву голови британського МЗС Ліз Трасс.

Деталі. Міністерка планує працювати з іншими країнами, «щоб переконатися, що вільні демократичні країни зможуть мати альтернативу постачанням російського газу».

«Країни вільного світу ухвалювали короткострокові рішення, щоб отримати дешеві джерела енергії, доступне фінансування. Однак такі кроки в довгостроковій перспективі завдають шкоди свободі та демократії. Ми не можемо знову повторити цю помилку», – додала Трасс.

Міністерка вважає, що на тлі занепокоєння нарощуванням військ Росії поблизу України зустріч країн Великої сімки стане «демонстрацією єдності між великими економіками-одномумцями, стійкості у своїй позиції проти агресії, проти агресії з повагою до України».

Крім того, голова МЗС наголосила, що наступ на Україну буде «стратегічною помилкою з важкими наслідками» для Росії.

Бекграунд. Раніше Велика Британія закликала ЄС заблокувати сертифікацію «Північного потоку-2».

[Джерело](#)

MIND, 14.12.2021

Більше ніяких довгих контрактів: Євросоюз планує змінити стратегію газових закупівель

Довгострокові контракти – це більше влаштовує зазвичай Росію
Євросоюз має намір встановити жорсткий термін для розірвання довгострокових контрактів на імпорт природного газу країнами-учасницями, пише

Bloomberg. Зокрема, Брюссель хоче повністю відмовитися від довгострокових газових контрактів до 2049 року.

Агентство уточнює, що причиною такого рішення є «зелений» енергоперехід, який передбачає повне припинення викидів парникових газів у Європі після 2050 року.

Проект, з яким ознайомилося агентство, мають офіційно опублікувати 15 грудня...

За оцінкою Bloomberg, підготовка такого плану – це погана новина для Росії: Москва наполягає на укладанні довгострокових контрактів. У середині жовтня Bloomberg із посиланням на джерела, близькі до російської влади, описував два різні підходи до укладання газових контрактів – європейський та російський.

Видання писало, що метою Путіна є зміна правил гри на газовому ринку та повний перехід від спотових контрактів на довгострокові, які використовує «Газпром».

Ознайомитись з повною версією статті можна за [посиланням](#).

MIND, 14.12.2021

«Нафтогаз» забезпечив майже 80% від усього імпорту газу в Україну

Компанія витратила 42 млрд грн на імпортування «блакитного палива»

Що сталося. НАК «Нафтогаз України» цього річ забезпечив надходження 77% від усього імпорту газу в Україну.

Джерело. Про це в ефірі «Свободи слова» повідомив голова правління компанії **Юрій Вітренко**.

Коментар. «"Нафтогаз" імпортував газу більше за всіх. Ціни на ринку газу визначаються політикою Володимира Путіна, а її неможливо передбачити. Через це також фізично неможливо було накопичити значні обсяги газу», – сказав Вітренко.

Деталі. Компанія витратила 42 млрд грн на імпортування «блакитного палива» і 44 млрд грн на закупівлю газу власного видобутку.

Бекграунд. Нацкомісія, що здійснює держрегулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, оштрафувала «Нафтогаз» на 1,156 млн грн через недопуск представників регулятора до проведення однієї планової та трьох позапланових перевірок.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОБИЗНЕС, 14.12.2021

Балансирование: проскочит между двумя каплями

Олег Бакулин

Операторское балансирование в современных реалиях

Всеобъемлющей заботой и отеческой любовью окутало государство потребителей газа. ООО "Нафтогаз Трейдинг" и ООО "ГК "Нафтогаз Украины" — два героя, которые спешат к ним на помощь со своим газом по регулируемым ценам.

Далее об этом:

Что же за штука, это балансирование?
Исторический экскурс
Что же делать в сложившейся ситуации.

[Джерело](#)

ДС, 15.12.2021

Конкурент для ДТЕК? Навіщо "Нафтогаз" почав торгувати електроенергією

Олексій Гавриленко

Цілі "Нафтогазу України" в електроенергетиці амбітні, але їх реалізація відкладається через високу ціну на енергоносії

"Нафтогаз України" планує продавати електроенергію

13 грудня газопостачальна компанія "Нафтогаз України" вийшла із пропозицією на Українську енергетичну біржу щодо продажу електроенергії. Компанія, зареєстрована у 2015 р., хотіла реалізувати базове навантаження на початок 2022 р. у 25 МВт. Стартова ціна позиції склала 3300 грн/МВт-год на січень та 3500 грн/МВт-год на перший квартал. Аукціон не вдавсь, і торги перенесли на кілька днів.

Зазначимо, що "Нафтогаз" хоче реалізувати невеликий обсяг електроенергії, що не може свідчити про системну діяльність на цьому ринку.

Далі про таке:

Звідки генерація?
Висока конкуренція

[Джерело](#)

Додаткова інформація на цю тему – Економічна правда, 13.12.2021 "Нафтогаз" вперше вийшов на біржу з аукціоном на продаж електроенергії".

Газопостачальна компанія "Нафтогаз України" 13 грудня вперше вийшла на майданчик "Української енергетичної біржі" з аукціоном з продажу електричної енергії. Про це повідомляє ExPro.

Аукціон проводився на майданчику УЕБ. Компанія пропонувала базове навантаження на 1 квартал 2022 року та січень 2022 року – позиції потужністю по 25 МВт.

Стартова ціна позиції на 3 місяці становила 3500 грн/МВт-год, на 1 місяць – по 3300 грн/МВт-год.

Реалізувати запропоновані обсяги "Нафтогазу" не вдалося, проте компанія виставила аналогічні позиції на аукціонах 15 та 16 грудня.

[Джерело](#)

DW, 15.12.2021

Еврокомісія пропонує реформу ринку газу: як вона затронет "Газпром"

Юрій Шейко

Еврокомісія внесла пропозиції по изменению газового законодательства ЕС. Речь идет о запасах в газохранилищах, запрете долгосрочных контрактов на поставки газа и мониторинге выбросов метана.

Еврокомісія хоче об'язати країни-члени Євросоюзу усилити контроль над стратегічними запасами газу. Об этом говорится в пакете законодательных

предложений по усилению энергетической безопасности и декарбонизации газового рынка ЕС, представленном Еврокомиссией в среду, 15 декабря.

Эти предложения, в частности, призваны создать условия для перехода от использования природного газа на возобновляемые источники энергии (ВИЭ) и низкоуглеродистые газы, например биометан и водород. Для вступления в силу предложения еще должны быть утверждены Советом ЕС и Европарламентом. Как они могут повлиять на деятельность "Газпрома" - у DW.

Далі про таке:

Стратегические запасы газа в Евросоюзе

ЕК хочет запретить долгосрочные контракты на поставки газа

В ЕС хотят следить за выбросами метана в других странах

Ознакомиться детально з текстом статті можна за [посиланням](#).

MIND, 15.12.2021

Місцеві бюджети отримають понад 20 млрд грн на погашення боргу перед «Нафтогазом» – Кабмін

Уряд затвердив порядок надання субвенцій

Що сталося. Кабінет міністрів затвердив порядок та умови надання місцевим бюджетам субвенції на покриття різниці в тарифах на тепло і погашення заборгованості перед НАК «Нафтогаз». Про це на своєму телеграм-каналі повідомив прем'єр-міністр **Денис Шмигаль**.

Що це означає. Отримання коштів дозволить теплопостачальникам звільнитись від боргів та розпочати модернізацію власних підприємств.

Деталі. Виконання цих умов передбачено в Меморандумі з місцевою владою. Очільники міст взяли на себе зобов'язання не підвищувати тарифи на тепло і гарячу воду для людей у цьому опалювальному сезоні, а уряд – покрити різницю в тарифах.

Згідно із пояснювальною запискою, верифікована заборгованість з різниці в тарифах становить 26,9 млрд грн, в тому числі 22,45 млрд грн – по підприємствах теплопостачання, 4,45 млрд грн – по водоканалах.

Бекграунд. Асоціація міст України повідомила, що «Нафтогаз» на власний розсуд визначив обсяги природного газу за пільговою ціною, визначеною меморандумом. Передбачених об'ємів газу виявилось недостатньо для проходження опалювального сезону, проте компанія відмовилася коригувати встановлені обсяги.

У відповідь «Нафтогаз» заявив, що в повному обсязі виконує зобов'язання в межах Меморандуму про взаєморозуміння щодо врегулювання проблемних питань у сфері постачання теплової енергії та гарячого водопостачання в опалювальному сезоні 2021/2022. У компанії наголосили: «Заяву, розповсюджену Асоціацією міст України, вважаємо некоректною».

[Джерело](#)

MIND, 15.12.2021

«Газпром» заявив про завершення виконання зобов'язань за транзитним договором з Україною на 2021 рік

Компанія виконала зобов'язання сьогодні

Що сталося. «Газпром» заявив, що виконав зобов'язання щодо транзитного договору з Україною за 2021 рік. Про що йдеться у повідомленні компанії

Деталі. «Сьогодні компанія виконала зобов'язання щодо транзитного договору з Україною. З початку року через її територію протранспортовано 40 млрд куб. м російського газу, що відповідає обсягу, передбаченому транзитним договором на весь 2021 рік», – заявили у компанії.

Бекграунд. Гендиректор «Оператора газотранспортної системи» **Сергій Макогон** припускає, що транзит російського газу через Україну може припинитися вже цієї зими.

[Джерело](#)

ЛІГА.БІЗНЕС, 16.12.2021

Цього року Газпром прокачав через Україну найменший обсяг газу за останні шість років

Російський монополіст Газпром цього року прокачає до Європи найменший обсяг прокачування за останні шість років, повідомив гендиректор ТОВ "Оператор ГТС України" (ОГТСУ) **Сергій Макогон** у Facebook.

За його даними, загалом у 2021 році обсяг постачання Газпромом газу до країн ЄС складе близько 145 млрд кубометрів і це навіть менше проти пандемічного 2020-го.

"І це на фоні максимальних цін на газ у ЄС та значного зростання постачання до Туреччини та Китаю", – написав Макогон і наголосив, що, попри заяви російського керівництва про початок постачання додаткових обсягів газу до ЄС, транзит через Україну не перевищує заброньованих 109 млн кубометрів на добу.

"Ціна на газ у ЄС вже перевищила \$1500 і це є результатом небажання РФ збільшувати постачання до ЄС доки не буде сертифіковано Північний потік-2. Сподіваюся, що такий шантаж не пройде і Європа зробить відповідні висновки щодо зменшення залежності від енергоресурсів із РФ", – заявив керівник ОГТСУ.

Він також зазначив, що потужність української ГТС становить 145 млрд кубометрів – цього достатньо, щоб забезпечити весь експорт Газпрому до ЄС навіть без інших газопроводів, що існують в обхід України.

[Джерело](#)

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ, 17.12.2021

Вітренко: два тижні морозів у лютому, і в Україні будуть проблеми

Водночас, вважає **Юрій Вітренко**, такі самі проблеми можна було прогнозувати й три роки, і десять років тому.

Якщо морози у лютому протримаються два тижні, Україна матиме проблеми із запасами газу. Про це глава "Нафтогазу" **Юрій Вітренко** заявив в ефірі програми "Право на владу" ("1+1").

"Якщо у лютому в Україні два тижні будуть морози по 15 градусів, то дійсно будуть проблеми", - зазначив він в контексті проблем в українській енергетиці, повідомлення про які з'являються останнім часом.

Водночас, наголосив він, такі самі проблеми можна було прогнозувати й три роки, і десять років тому. Він також підкреслив, що в світі немає енергетичних систем, які б проєктувалися так, щоб не було проблем, попри температуру.

"Для цього потрібні нереальні запаси газу та сховища", - зазначив Вітренко.

Він нагадав, що у світі зараз енергетична криза, ціни на газ і на вугілля зросли. Але попри постійні прогнози про катастрофу, в Україні усе працює.

"Казали, що вчасно не розпочнеться опалювальний сезон — здебільшого він розпочався. Там, де були затримки, [це] пов'язано з тим, що приватні постачальники фактично не виконували свої зобов'язання", — сказав голова правління НАКу.

Глава правління Нафтогазу додав, що запаси газу в українських сховищах зараз більші, ніж зазвичай, — на 1 січня прогнозують "запаси газу на 3% більше, ніж середні запаси у 2015—2019 роках".

Крім того, Україна закупила багато вугілля, яке зараз йде в країну.

Нагадаємо, Служба безпеки України надіслала Кабінету міністрів України звіт щодо контррозвідального забезпечення об'єктів критичної інфраструктури в електроенергетичній сфері. Згідно з текстом повідомлення, який редакції ZN.UA передали джерела в уряді, Україна за крок від зупинки теплогенеруючих підприємств, які забезпечують опаленням цілі регіони, через критично низькі запаси вугілля.

[Джерело](#)

MIND, 19.12.2021

НКРЕКП скасувала штраф «Нафтогазу» у понад 1 млн грн

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), скасувала штраф у розмірі майже 1,2 млн грн, який раніше наклала на НАК «Нафтогаз України» через недопуск представників комісії до перевірок.

Рішення ухвалили на засіданні 17 грудня, передає «Укрінформ».

Зазначається, що регулятор замінив штрафні санкції на застереження щодо недопущення надалі порушення ліцензійних вимог та законодавства.

Згідно з повідомленням, Нацкомісія вирішила провести позапланові перевірки «Нафтогазу».

[Джерело](#)

MIND, 21.12.2021

Ціни на газ у Європі перетнули рекордні \$2000 за тисячу куб. м

Зростання цін спровоковане похолоданням у Європі та скороченням прокачок газу російським «Газпромом».

Спотова ціна газу в Європі досягла \$2000 за тисячу кубометрів на тлі похолодання у Європі та скорочення прокачування газу російським «Газпромом».

[Джерело](#)

ЛІГА.БІЗНЕС, 21.12.2021

Ціна на російську нафту впала нижче \$70 вперше з червня

Ціна російської експортної нафти Urals у Європі в понеділок уперше з червня впала нижче за \$70 за барель, повідомляє ТАСС з посиланням на агентство Argus.

Ціна на російський сорт нафти знижується послідовно за еталонною Brent – у понеділок на лондонській біржі ICE вона також знизилася до \$69,78 за барель. Таким чином, Urals також зберігає негативний диференціал до північноморської суміші в розмірі \$1,15 за барель.

У вівторок, 21 грудня, нафта Urals продається за ціною \$71,6 за барель. До цього часу ціна на нафту марки Brent також піднялася до \$72,04 за барель.

Середня ціна Urals за одинадцять місяців 2021 року становила \$68,66 за барель, за даними Мінфіну РФ. За аналогічний період минулого року вона становила \$41,04 за барель. Зазначається, що за рік російська нафта подорожчала на 67,3%.

[Джерело](#)

ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ФРОНТ, 03.12.2021

У Німеччині назвали Північний потік-2 стратегічною помилкою

Газогін «Північний потік-2» став стратегічною помилкою Німеччини, при цьому Росія заклала міну під стабільність та безпеку Європи.

Про це заявив німецький оглядач Ніколас Буссе у своїй колонці для Frankfurter Allgemeine Zeitung (FAZ), пише Поштівка.

На його думку, трубопровід ніколи не був «неполітичним проектом».

«Американських сенаторів та інших партнерів Німеччини не тішить, що ФРН отримує додаткові доходи за рахунок співпраці з країною, яка постійно підкладає міни під стабільність та безпеку Європи», – зазначив Буссе.

Федеральне мережеве агентство Німеччини ухвалило рішення призупинити процес сертифікації оператора «Північного потоку-2» Nord Stream 2 AG.

Наголошується, що Nord Stream 2 AG вирішив не змінювати свою чинну юридичну форму, а натомість заснувати дочірню компанію відповідно до німецького законодавства, щоб керувати виключно німецькою частиною газопроводу.

Федеральне мережеве агентство Німеччини (BNetzA) отримавши всі необхідні документи від Nord Stream 2 AG має ухвалити рішення до 8 січня 2022 р.

Після цього у Єврокомісії буде два місяці на підготовку своєї оцінки, яка є дорадчою для німецького регулятора (в разі обрання моделі ownership unbundling). І після того, як Федеральне агентство з мереж отримає думку з Брюсселя, воно матиме ще два місяці на винесення остаточного рішення.

[Джерело](#)

ЛІГА.БІЗНЕС, 06.12.2021

У Німеччині запевняють, що не допустять запуску Північного потоку-2 без сертифікації

Німеччина не дозволить ввести в експлуатацію російський газопровід Північний потік-2, доки він не буде сертифікований регулятором. Про це [повідомила](#) речниця Мінекономіки ФРН Ніна-Марі Гюттлер.

Вона нагадала, що процес сертифікації газопроводу зараз припинено, а прийняти газопровід в експлуатацію можна лише після завершення цього процесу.

"Сертифікацію поки не завершено. Поки цього не сталося, Північний потік-2 не може бути прийнятий в експлуатацію", – зазначила Гюттлер.

10 вересня [Газпром](#) заявив [про завершення будівництва](#) ПП-2. 15 жовтня [Нафтогаз](#), а 21 – Оператор ГТС України [подали](#) заявки німецькому регулятору на участь у процедурі [сертифікації](#) оператора ПП-2. 15 листопада ФМА [задовольнило заявку](#) Нафтогазу на участь у сертифікації.

16 листопада регулятор вирішив [призупинити процес сертифікації](#) оператора Північного потоку-2. Це відкладе введення газопроводу в експлуатацію до березня 2022 року.

27 листопада газета Handelsblatt заявила, що [РФ може запустити ПП-2 без сертифікації](#), заплативши штраф близько 1 млн євро.

[Джерело](#)

[Інформація на цю тему - MIND, 06.12.2021 «Північний потік 2» не можна ввести в експлуатацію до завершення сертифікації – Мінекономіки ФРН».](#)

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ, 13.12.2021

У МЗС ФРН заявили, що "Північний потік-2" не може отримати сертифікацію

Газопровід не відповідає законодавству ЄС.

Спірний газопровід «Північний потік-2» з Росії до Німеччини на даний час не може отримати сертифікацію, оскільки не відповідає вимогам європейського енергетичного законодавства. Про це [заявила](#) пані мініст закордонних справ Німеччини Анналена Бербок в інтерв'ю телекомпанії ZDF.

За її словами, коаліційна угода нового німецького кабінету міністрів передбачає, що з питань щодо газопроводів він дотримуватиметься європейських норм.

Вона також закликала РФ відповідати нормам ЄС.

Іншими словами, компанія, яка видобуває чи постачає газ, не може його також транспортувати. Оператор проекту – Nord Stream 2, – зареєстрований у Швейцарії, але при цьому повністю належить «Газпрому».

Якщо монополіст не змінить правовий статус оператора, то йому доведеться ділитися транспортними потужностями з третіми особами або сплачувати штрафи. Це сильно позначиться на окупності проекту.

[Джерело](#)

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ, 13.12.2021

Питання «Північного потоку-2» має повернутися в Берліні в політичну площину – Мельник

Для України важливо, щоб доля газопроводу, який загрожує нашій ГТС, розглядалася не лише в контексті ризиків повномасштабного вторгнення РФ.

У Німеччині поки серйозно не обговорювали **можливість зупинки російського газопроводу «Північний потік-2» у разі масштабного вторгнення РФ в Україну**. Зокрема, провести політичні обговорення «Північного потоку-2»

закликав новий віцеканцлер Німеччини **Роберт Габек**. Однак нова правляча коаліція досі не висловилася щодо майбутнього російського проєкту розповідає посол України у Берліні **Андрій Мельник** в інтерв'ю ZN.UA.

Ознайомитись докладно з текстом інтерв'ю можна за [посиланням](#).

ДЕНЬ, 16.12.2021

"Північний потік-2" не сертифікують до літа, - німецький регулятор

Якщо газопровід «Північний потік-2» з Росії в Німеччину буде введений в експлуатацію, це станеться не раніше другої половини наступного року.

Про це заявив голова Федерального агентства з мереж Йохен Гоманн на пресконференції в четвер, повідомляє Укрінформ.

«У першому півріччі не буде жодних рішень», - заявив Гоманн.

Він зазначив, що компанія Nord Stream AG на вимогу регулятора ініціювала створення німецької дочірньої компанії, через це процес сертифікації було перервано.

«Перервано означає, що процес буде поновлено лише, коли відповідні документи будуть подані нам (регулятору) таким чином, щоб їх можна було перевірити. Наразі у нас їх немає», - сказав Гоманн, додавши, що важко прогнозувати, коли саме документи будуть подані.

Він також пояснив, що з моменту, коли документи надійдуть до агентства, період розгляду почнеться знову. Після цього вся справа переходить до розгляду Європейської комісії, яка також має у розпорядженні «багато часу». Отже рішення не буде протягом перших шести місяців 2022 року, запевнив Гоманн.

[Джерело](#)

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ, 17.12.2021

Німеччина не керується впливом політики при ухваленні рішень щодо "Північного потоку-2" - Олаф Шольц

За словами канцлера, всі країни-члени Євросоюзу підтримують таку позицію, проте сама Німеччина хоче досягти деескалації дипломатичним шляхом.

Німецький канцлер **Олаф Шольц** заявив, що Федеральне мережеве агентство Німеччини не розглядає «Північний потік-2» з погляду політики.

Це, за словами Шольца, комерційний проєкт, про що він сказав на пресконференції з президентом Франції Емманюелем Макроном.

Раніше новообраний канцлер Німеччини Олаф Шольц попередив Росію, що у разі вторгнення до України вона заплатить високу ціну.

А американський Сенат зареєстрував Акт гарантування суверенітету України шляхом посилення її оборони.

Законопроект пропонує надати Україні 450 млн. доларів фінансової допомоги на військові потреби, плюс ще 100 мільйонів на протиповітряну оборону та протикорабельні ракети, а також негайні санкції проти оператора "Північного потоку 2".

[Джерело](#)

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ, 17.12.2021

Другу гілку "Північного потоку-2" почали заповнювати газом

Російський газопровід "Північний потік-2" досі не сертифікували, проте газом почали заповнювати вже другу гілку газопроводу. Про це повідомляє пресслужба компанії Nord Stream 2 AG.

"17 грудня розпочалася процедура заповнення газом другої нитки газопроводу "Північний потік-2". Аналогічно процедурі, проведеної по першій нитці, друга нитка буде поступово наповнюватися газом, щоб досягти необхідного рівня об'єму та тиску", - йдеться в повідомленні.

Там також розповіли, що пусконаладжувальні роботи для контролю цілісності газопроводу на цій гілці були завершені успішно.

"Про наступні технічні кроки Nord Stream 2 повідомить додатково", - додають у пресслужбі.

1 нитку газопроводу почали заповнювати 4 жовтня.

Німеччина, з одного боку, добре обізнана про загрозу, яку представляє для України Росія, а з іншого – **німецький політиком нічого не пропонує для реального забезпечення нашої безпеки**. І це один із головних викликів у двосторонніх відносинах Києва та Берліна, який був, є, і, ймовірно, ще якийсь час збережеться, зазначає в інтерв'ю ZN.UA посол України Андрій Мельник.

У Білому домі переконають, що газопровід "Північний потік-2" **не є важелем впливу** для президента Росії Владіміра Путіна, позаяк на даний момент він не працює.

[Джерело](#)

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ, 19.12.2021

У Сенаті США домовилися щодо санкцій проти «Північного потоку-2»

Республіканці та демократи домовилися зарити сокиру війни. Принаймні, щодо ключових питань.

Сенат США проголосує за введення санкцій проти російського газопроводу «Північний потік-2», пише Politico. **Санкції проти геополітичного проєкту Кремля «обміняли»** на призначення 32 кандидатів на посади послів та керівні посади Департаменту.

Напередодні сенатори уклали угоду, яка поклала край протистоянню республіканця **Теда Круза** та лідера демократичної більшості в Сенаті **Чака Шумера**, повідомляє «Українська правда».

Круз блокував кадрові питання у зв'язку з рішенням адміністрації президента США **Джо Байдена** не вводити санкції проти газопроводу, щоб не псувати відносини з європейськими партнерами, насамперед Німеччиною.

Розблокувати призначення республіканець погодився в обмін на голосування закону про санкції проти «Північного потоку-2», стверджують співрозмовники журналістів. Голосування у Сенаті має відбутися до 14 січня.

США розглядають запровадження жорстких енергетичних санкцій у відповідь на агресію РФ проти України. Президент США **Джо Байден** пригрозив російському колезі «повною фінансовою ізоляцією». Росію також можуть

відключити від системи SWIFT (цей дамоклів меч нависає над агресором з часів окупації Криму).

[Джерело](#)

Інформація на цю тему – Дзеркало тижня, 21.12.2021 [«Байден у пастці «Північного потоку-2»](#), Михайло Гончар, Президент Центру глобалістики «Стратегія XXI»; Денис Вінський, керівник балтійського бюро по ініціативі Тримор'я Центру глобалістики «Стратегія XXI», Гданськ.

КОСАТКА МЕДІА, 20.12.2021

Будівництво «ПП-2» було стратегічною помилкою – віце-канцлер Німеччини

Сергій Чигир

Будівництво газопроводу «Північний потік – 2» (ПП-2) було помилкою з геополітичного погляду. Про це в інтерв'ю FAZ заявив віце-канцлер ФРН, федеральний міністр економіки та захисту клімату Роберт Хабек, повідомляє DW. За його словами, питання про те, чи буде його введено в експлуатацію, залишається відкритим. Його треба вирішувати з «позиції європейського та національного права». «Політика, спрямована на підтримку конкуренції – це політика. Вона не дає створювати монополії і натомість – залежності», – заявив Хабек. Він додав, що німецький регулятор - Федеральне агентство з мереж (Bundesnetzagentur) перевірить відповідність усіх документів щодо газопроводу та ухвалить рішення про можливість початку його експлуатації.

Стосовно теми загрози нового військового вторгнення РФ в Україну, Хабек заявив, що «будь-яка подальша агресія не повинна залишатися без жорстких наслідків». Проте сам «Північний потік – 2» він не згадав.

[Джерело](#)

♦ *Відновлювані джерела енергії*

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 01.12.2021

Відновлювана енергетика має "ще один рекордний рік зростання" - МЕА

Відновлювані джерела енергії складатимуть близько 95% зростання світових потужностей з виробництва електроенергії до кінця 2026 року - експерти

За даними Міжнародного енергетичного агентства (МЕА), це був ще один рекордний рік для відновлюваної енергії, незважаючи на пандемію COVID-19 і зростання цін на сировину у всьому світі, пише британське видання The Guardian.

Близько 290 ГВт нових потужностей з виробництва відновлюваної енергії, в основному у вигляді вітрових турбін і сонячних панелей, було встановлено у світі цього року. Це побило рекорд минулого року. Згідно з нинішніми тенденціями потужності відновлюваної енергії перевищать потужності викопного палива та ядерної енергії разом до 2026 року.

Сприяла росту нова кліматична та енергетична політика багатьох країн світу. Багато урядів висунули більші амбіції щодо скорочення викидів парникових газів напередодні та під час саміту COP26 ООН, який пройшов у Глазго минулого місяця.

Однак цей рівень зростання все ще становить тільки половину від необхідного для досягнення чистих нульових викидів вуглецю до середини століття.

"Рекордне збільшення кількості відновлюваних джерел енергії в цьому році є ще однією ознакою того, що зароджується нова глобальна енергетична економіка, - сказав виконавчий директор МЕА Фатіх Бірол. - Високі ціни на товари та енергію, які ми бачимо сьогодні, ставлять нові виклики для відновлюваної енергетики, але високі ціни на викопне паливо також роблять відновлювані джерела енергії ще більш конкурентоспроможними".

Згідно зі звітом МЕА, оприлюдненим у середу, відновлювані джерела енергії складатимуть близько 95% збільшення світових потужностей з виробництва електроенергії з цього часу до кінця 2026 року, причому лише сонячна енергія забезпечить близько половини збільшення.

Ціни на сировину зросли, оскільки світ вийшов з пандемії COVID, також через зростання цін на енергоносії в усьому світі. Підвищення цін нівелювало деяке зниження витрат останніх років у секторі відновлюваних джерел енергії. Якщо вони будуть продовжуватись у наступному році, вартість вітрової енергії повернеться до рівню, який востаннє фіксували у 2015 році, і це припинить падіння вартості сонячної енергії за два-три роки.

Урядам потрібно проявити більше амбіцій не лише щодо цілей, а й щодо політичних заходів і планів...

Один з авторів звіту Хеймі Бахар констатував, що ціни на сировину не є основною перешкодою для зростання. Він зазначив, що вітер і сонячні батареї все одно будуть дешевшими, ніж викопне паливо у більшості регіонів. Надання дозволів було головною перешкодою для нових проектів вітрової енергетики у всьому світі, і були необхідні політичні заходи для розширення використання сонячної енергії для споживачів і промисловості.

"Нам потрібна зміна передач, щоб досягти чистого нуля, - сказав він. - За останні роки ми вже помітили дуже важливу зміну передач, але зараз нам потрібно

перейти на іншу передачу. Це можливо, у нас є інструменти. Урядам потрібно проявити більше амбіцій не лише щодо цілей, а й щодо політичних заходів і планів".

[Джерело](#)

GREEN DEAL, 01.12.2021

«Дочка» VR Capital Group намерена побудувати 2-ю череду Дністровської ВЕС на 60 МВт

ООО «Дністровська ветроелектростанція» намерена побудувати другу череду ветроелектростанції «Дністровська ВЕС» потужністю 60,05 МВт в Белгород-Дністровському районі Одеської області.

Як повідомляється на сайті Єдиного реєстра оцінки впливу на оточуюче середовище (ОВОС), в рамках проекту планується установка 11 ветроустановок (ВУ) виробництва General Electric потужністю 5,3-5,5 МВт кожна.

Згідно даним Єдиного держреєстра юридиків, ООО «Дністровська ветроелектростанція» належить Elementum Energy Ltd. — дочірній компанії VR Capital Group (США/Великобританія) Річарда Дейтца.

Як повідомлялось, в має поточного року VR Capital ввів в експлуатацію першу череду «Дністровської ВЕС» потужністю 40 МВт. Проект реалізувала Elementum Energy спільно з американським девелопером Ukraine Power Resources. Інвестиції склали EUR59 млн. Очікується, що в період свого терміну експлуатації «Дністровська ВЕС» буде виробляти 146 ГВт-ч електроенергії в рік і дозволить уникнути викидів 108 тис. тонн вуглекислого газу (CO₂) щорічно. Запуск другої фази ветроелектростанції планується в ІІ кварталі 2022 року.

[Джерело](#)

MIND, 02.12.2021

kmbs CHANGE stories:

Олексій Бадіка про мільйон сонячних дахів для України

[Тетяна Кузнецова, Ганна Улюра](#)

Засновник і CEO компанії «Атмосфера» про сонячну й атомну енергетику, трансформації у компанії та амбітні плани на найближчі п'ять років.

Олексій Бадіка – засновник і CEO компанії «Атмосфера», що займається розповсюдженням технологій і обладнання для відновлюваної енергетики, співзасновник Асоціації сонячної енергетики України. «Бізнесмен-романтик із високою толерантністю до ризиків», – так він атрибує себе сам, а найважливішими своїми досвідами вважає навчання на програмі Presidents' MBA kmbs і поїздку на фестиваль Burning Man (і тут же з широкою посмішкою попереджає, що про фестиваль розкаже якось іншого разу). А наразі наша розмова – про підприємця, який почав роботу на ринку відновлюваних джерел енергії в Україні півтори десяти років тому і досі зумів зберегти дециму романтизму.

Далі про таке:

Вашій компанії вже чотирнадцять років. Що у сфері «зеленої» енергетики питомо змінилося за цей час?

Ваш бізнес має і просвітницьку функцію?

Така системна робота скерована не лише на клієнта, а й на самого себе, чи не так?

Звіти 2020 року за даними 27 країн ЄС фіксують: сонячна енергія – підйом на 15%, вугілля – спад на 20%. І це уже питання максимально широко поставлено: відбулися світоглядні зрушення?

Ви говорите про Європу, але особисто для вас історія «зеленої» енергетики почалася в Китаї, так?

І цікавість до сонця, що виникла тоді, завжди була про те саме?

А як щодо атомної енергетики? Теж, так кажуть, нібито чиста енергетика, за нормальних обставин не забруднює довкілля.

У технології сонця – ви говорили про неї як про найпростішу – є свої больові зони і драстичні питання. Одне з них: як ви утилізуєте сонячні панелі?

Чи конкурують між собою на ринку відновлювані джерела – скажімо, вітрова і сонячна енергія?

«Енергетика відновлюваних джерел здатна закрити всі потреби планети» – звучить як теза на футурологічному конгресі. Наскільки ця перспектива реальна? За нашого життя, скажімо?

А які зміни чекають на ваш бізнес?

[Джерело](#)

EXPRO, 03.12.2021

Наскільки зелений цей борг?

3 листопада 2021 року українська державна енергетична компанія «Укренерго» випустила зелені облігації на суму 825 мільйонів доларів, підкріплені повною вірою та кредитом українського суверена. Заявленою метою цієї зеленої облігації було погашення боргу Укренерго, яке перейшло до державного Гарантованого покупця – єдиного суб'єкта господарювання, який платить виробникам електроенергії з відновлюваних джерел (ВДЕ) в Україні. Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР) інвестував 75 мільйонів доларів у зелені облігації.

Події, що привели до та після цього випуску боргу, є болючими нагадуваннями про те, що державні інституції України слабкі та неспроможні виконувати основні економічні обов'язки держави. Серед них — верховенство права, введення та виконання законів, правил і положень, які підтримують конкурентоспроможну, динамічну, інноваційну та підприємницьку економіку та рівні можливості; надання суспільних благ і послуг, а також справедливої та ефективної мережі соціального захисту; і справедливим і ефективним способом залучення необхідних податкових надходжень. Для енергетичного сектору України необхідна політика для просування синхронізації з ЄС і для того, щоб поставити Україну на шлях виконання її національно визначеного внеску до Паризької угоди щодо зміни клімату.

Далі про таке:

Що не так з цим боргом: чотири речі.

По-перше, борг був дорогим.

По-друге, борг Гарантованого покупця перед виробниками ВДЕ ніколи не мав бути.

По-третє, було видано недостатньо боргів.

Нарешті, згідно з правилами, всім виробникам ВДЕ мала бути виплачена однакова частка заборгованості перед ними. Цього не сталося.

Україна взяла на себе чотири зобов'язання щодо зміни клімату.

Реалізація цих цілей вимагатиме значних інвестицій у виробництво, зберігання та розподіл електроенергії з відновлюваної енергії.

Ознайомитись з повним текстом статті можна за [посиланням](#).

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ, 07.12.2021

«Зелений перехід» це виклик для фінансових систем — експерти

Центробанки повинні нівелювати можливі негативні наслідки.

«Зелений перехід» та його наслідки відчутно впливають на бізнес-моделі та моделі споживання. Аби гарантувати, що «зелений перехід» не вплине негативно на фінансову систему, центробанки повинні привести грошово-кредитну і регуляторну практику у відповідність до екологічної політики. У цій ситуації центробанки могли б відіграти ключову роль, допомагаючи фінансовій системі шляхом купівлі знецінених під впливом швидкої зміни клімату активів, але за умови, що заходи з порятунку спрямовуватимуться на фінансування проєктів екологічної сталості або «зелених» виробництв. Про це у своїй статті для ZN.UA пишуть Володимир Панченко, доктор економічних наук, партнер консалтингової компанії KSP STRATEGIES, та Наталія Резнікова, доктор економічних наук, професор Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка – [«Зелений лебідь» для центробанків»](#).

Швидше за все, центробанкам доведеться застосувати бразильський досвід створення компаній (на кшталт компанії Emgea Asset Management Company) для управління обміном фінансових активів, пов'язаних зі старими технологіями, на «зелені» активи. Адже інвестори, затиснуті у корсет ESG-критеріїв (аббревіатура від англ. environment, social, governance) щодо відбору проєктів згідно з принципами відповідального фінансування, фактично знеструмлюють «брудні» виробництва, які без фінансових вливань не зможуть модернізуватися.

[Джерело](#)

ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА, 09.12.2021

Бельгійський виробник "зеленої" енергії пішов в арбітраж до України на 70 млн євро

Виробник електроенергії з відновлюваних джерел SREW N.V. звернувся в міжнародний арбітраж із вимогами до України щонайменше на 70 млн євро.

Позивач, повідомляють у Міністерстві юстиції, стверджує про порушення його прав як інвестора що впливають з угоди між урядами України та Бельгійсько-Люксембурзьким економічним союзом про взаємне заохочення та захист інвестицій.

Бельгійська SREW N.V. – інвестор у ТОВ "Дніпро-Бузька вітрова станція" на Херсонщині, потужність станції становить 110 МВт.

Тепер компанія звернулася в арбітраж, бо вважає, що Україна "необґрунтовано та непослідовно руйнувала законодавче регулювання у сфері відновлюваної енергетики".

А саме, це стосується встановлення вимоги щодо повної оплати балансової вартості, додаткового зменшення "зеленого тарифу", збільшення частки відшкодування вартості врегулювання небалансу на користь "Гарпока".

Позивач зауважує невідповідність законних гарантій у разі зміни законодавства положенням Меморандуму про взаєморозуміння.

[Джерело](#)

♦ *Нові технології. Екологія, декарбонізація*

DW, 03.12.2021

Водень для Німеччини: "блакитний" від "Газпрому" і "зелений" з України?

Андрій Гурков

Новий уряд Німеччини готовий імпортувати будь-який водень, проте вчені сумніваються у реалістичності його водневої стратегії та тій ролі, яку німецькі лобісти відводять Росії та Україні.

Вважається, що в Німеччині вже найближчими роками почнеться водневий бум. Нині точиться багато розмов про те, що великими постачальниками H₂ на німецький ринок могли би стати Росія та Україна - не одразу, звичайно, але в середньостроковій перспективі, ближче до кінця поточного десятиліття. Обидві країни згадуються у зв'язку з воднем у коаліційному договорі - програмі нового уряду ФРН.

Проте одразу виникає багато запитань. Чи зможе Україна, наприклад, забезпечити необхідні інвестиції у розвиток своєї "зеленої" енергетики? З іншого боку, чи потрібен Німеччині для досягнення її кліматичних цілей саме той водень, який "Газпром" планує виробляти з природного газу? І чи не використовує Росія модну зараз водневу тему просто для того, аби переконати владу Німеччини та ЄС якомога швидше дозволити експлуатацію газопроводу "Північний потік-2"?

Ознайомитись з повним текстом статті можна за [посиланням](#).

Інформація на цю тему - Енергореформа, 01.12.2021 “[Ідея водородопровода в целом интересная, но неопределенности гораздо больше, чем достоверных данных – Униговский](#)”, Сергей Шестак.

MIND, 06.12.2021

General Electric з японською Hitachi збудують у Канаді перший модульний міні-реактор

Кількість радіоактивних матеріалів набагато менша, ніж у потужніших моделях

Спільне підприємство американської General Electric та японської Hitachi заявило про отримання замовлення на створення малого модульного реактора (SMR) для канадської компанії Ontario Power Generation, одного з провідних постачальників електроенергії у країні, пише 3DNews з посиланням на Nikkei Asian Review.

GE Hitachi Nuclear Energy не розкрила вартість угоди – це перше для підприємства замовлення на модульний реактор подібного типу. Такі малі джерела енергії цілком можуть стати наступним поколінням у ядерній енергетиці, пише видання.

Замовлення на реактор Hitachi одержала вперше з 2008 року. Цьому передувала низка невдач у японській ядерній енергетиці, найбільшою з яких стала катастрофа у Фукусімі у 2011 році.

Реактор Hitachi BWRX-300 може бути побудований набагато швидше, ніж звичайні реактори і теоретично значно безпечніше завдяки своєму невеликому розміру.

Відомо, що у Південній Кореї використання міні-реакторів входить у стратегію досягнення «вуглецевої нейтральності». США та Великобританія проводять дослідження та розробку малих реакторів.

У 2020 році модель, розроблена американським стартапом NuScale Power, отримала схвалення Комісії з ядерного регулювання США.

Наступного року Ontario Power планує подати заявку на будівництво до чотирьох реакторів BWRX-300, перший із яких буде закінчено не раніше 2028 року. Модель потужністю 300 МВтє використовує технологію Hitachi, що передбачає використання «легкої» води замість важкої.

SMR виробляють менше енергії, ніж реактори, зате їх можна швидше будувати, вони менше коштують і можуть бути зібрані безпосередньо перед інсталяцією на майданчику для електростанції. При цьому керування подібними реакторами також набагато простіше, ніж в їхніх складніших аналогів.

Про те, що будуватиме «Енергоатом» разом із Westinghouse в Україні – у матеріалі Mind «Планів громадян: скільки атомних реакторів збираються побудувати в Україні».

[Джерело](#)

ФБ СТОРІНКА МІНЕНЕРГО, 08.12.2021

Продовжуємо нашу рубрику #ЕнергоТехнології.

Сьогодні - про здобутки українських вчених.

 Четверо винахідників з політехнічного ліцею КПІ запатентували новий гібрид – електромобіль на органічних відходах.

Пальним для такої машини може слугувати:

 побутове сміття,

 сухе опале листя,

 фрагменти дерев і чагарників.

Розробка містить шасі з колесами, кузов, бортове джерело електричної енергії у вигляді двигуна внутрішнього згоряння з механічно з'єднаним з ним електрогенератором, електричний акумулятор, електродвигун, а також трансмісію для передачі крутного моменту від електродвигуна на колеса.

Винахідники зазначають, що на відміну від існуючих аналогів, зазначений електромобіль за рахунок використання двигуна внутрішнього згоряння як бортового джерела електричної енергії істотно спрощує як його конструкцію, так і експлуатацію.

[Джерело](#)

Інформація на цю тему - DEV.UA, 08.12.2021 [“Винахідники з КПІ запатентували гібридний електромобіль, що працюватиме на органічних відходах”](#).

ФБ СТОРІНКА МІНЕНЕРГО, 09.12.2021

Поглиблюємо співпрацю у сфері кібербезпеки з Центром передового досвіду НАТО з питань енергетичної безпеки

Заступник міністра енергетики України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації **Фарід Сафаров** взяв участь у засіданні наглядової ради **Центру передового досвіду НАТО з питань енергетичної безпеки**, що відбулося сьогодні у Вільнюсі.

До складу наглядової ради Центру НАТО входять представники відповідальних за роботу в сфері енергобезпеки інституцій країн-учасниць Центру – України, Литви, Латвії, Естонії, Німеччини, Франції, Італії, Туреччини, Великобританії та Північної Ірландії, Сполучених Штатів Америки.

Фарід Сафаров представив пропозиції України для включення їх до плану роботи Центру на 2022 рік.

■ Зокрема, запит України стосується проведення таких досліджень:

- «Оцінка впливу на країни Центральної та Східної Європи можливого значного скорочення поставок природного газу в Україну та Польщу»;

- «Оцінка залежності підприємств критичної енергетичної та військової інфраструктури країн Центральної та Східної Європи від постачання енергоресурсів з Росії»;

- «Оцінка переваг та нових можливостей для країн Центральної та Східної Європи, що дасть синхронізація енергосистеми України з європейською енергосистемою ENTSO-E».

Крім того, заступник міністра обговорив з Директором центра НАТО Центру передового досвіду НАТО з питань енергетичної безпеки **Даріусом Узкурайтисом** поглиблення співпраці щодо підвищення кібербезпеки в енергетиці.

Також питання кібербезпеки було у фокусі зустрічі Фаріда Сафарова із заступником міністра оборони Литви **Маргірісом Абукевічіусом**.

■ Довідково

Міненерго приєдналося до Центру передового досвіду НАТО з питань енергетичної безпеки 18 березня 2021 року.

Завдяки членству в Центрі Україна отримала доступ до експертизи з різних аспектів енергетичної безпеки та досвіду країн-учасниць НАТО у сфері енергобезпеки.

[Джерело](#)

MDPI.COM, 10.12.2021

Енергетичне партнерство та транспортування енергії між Україною та Німеччиною

Опубліковано ґрунтовне дослідження стану нормативно-регуляторних документів у ході розбудови співпраці між Україною та Німеччиною з вироблення та транспортування "зеленого" енергетичного водню. У серпні 2020 р. Німеччина та Україна почали розгортати енергетичне партнерство, яке передбачає розбудову водневого сектору економіки. Україна має резерв потужностей для вироблення "зеленого" енергетичного водню, а також транспортну систему для перекачування природного газу з Росії. За оцінками "Hydrogen Europe", Україна до 2030 р.

спроможна встановити 8000 МВт потужностей з вироблення енергетичного водню шляхом електролізу.

З результатами дослідження можна ознайомитися за [посиланням](#).

ГЛАВКОМ, 15.12.2021

Газорозподільні компанії Євросоюзу об'єдналися для просування водню
Європейські газові компанії прямо заявляють про свою прихильність до водню

До нової асоціації увійшли 66 компаній із 13 європейських країн.

Шістдесят шість газорозподільних компаній з 13 європейських держав об'єдналися для поступового впровадження екологічно чистого водню в газорозподільні мережі в рамках ініціативи Ready for Hydrogen (Ready4H2), – повідомляє H2 View.

До лютого 2022 року газорозподільні компанії, які беруть участь у проекті Ready4H2, мають намір представити дорожню карту, в якій буде продемонстровано ключову роль газорозподільних мереж щодо використання зеленого водню, в середньостроковій та довгостроковій перспективі. Документ стане важливим внеском у європейську стратегію декарбонізації економіки.

Ця дорожня карта стане інструментом, який допоможе досягти нейтральності вуглецю за прийнятною ціною екологічно чистого енергоносія як для виробників, так і для споживачів. Однією з головних цілей нової асоціації є досягнення конкурентоспроможної вартості зеленого водню.

Нагадаємо, що українська Регіональна газова компанія з серпня 2020 року проводить випробування щодо використання сумішей водню у вітчизняних газорозподільних мережах.

[Джерело](#)

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ, 15.12.2021

«Метінвест» та SMS group підписали меморандум
про декарбонізацію виробництва

До нього входять інноваційні технології Paul Wurth для сталого виробництва чавуну.

Міжнародна вертикально інтегрована група гірничо-металургійних компаній «Метінвест» підписала з SMS group та її дочірньою компанією Paul Wurth меморандум про взаєморозуміння для реалізації спільних прагнень щодо скорочення викидів вуглекислого газу під час виробництва чавуну та сталі.

Про це повідомляє [Uaprom](#).

Детально ознайомитись з текстом статті можна за [посиланням](#):

ДТЕК, 17.12.2021

«Острови птахів» від ДТЕК ВДЕ відзначено премією «ЕКОтрансформація»

Компанія відзначена нагородою у рамках національної премії «ЕКОтрансформація» за реалізацію унікального проекту «Острови птахів» та відчутний внесок у захист біорізноманіття.

Почесного звання «екотрансформатора» щорічно удостоюються підприємства-лідери екологічних змін в Україні, які запроваджують нові технології та інновації відповідно до цілі Глобального договору ООН по збереженню довкілля, боротьбі зі змінами клімату та збереженню екосистем.

ДТЕК ВДЕ робить активний внесок у захист навколишнього середовища. Сонячні та вітрові електростанції компанії сумарною встановленою потужністю 1 ГВт дозволяють уникнути викидів CO₂ в атмосферу еквівалентом понад 2,6 млн тон щороку. Разом з тим, ДТЕК ВДЕ реалізує природоохоронні проекти по збереженню і примноженню біорізноманіття. Цього року «Острови птахів» від ДТЕК ВДЕ визнано одним із найкращих проектів, спрямованих на захист біорізноманіття. Унікальну екологічну ініціативу реалізовано на території регіонального ландшафтного парку «Тилігульський» у Миколаївській області. Там компанія ДТЕК ВДЕ побудувала 1500 м² штучних островів для гніздування місцевих птахів та тих, що прилітають для виведення потомства. Серед 270 видів пернатих, які уподобали територію ландшафтного парку, майже 40 належать до рідкісних видів, занесених до Червоної книги України та Європейського червоного списку, що робить цю локацію унікальною. Перший моніторинг змін популяцій показав позитивний вплив проекту: якщо у природних умовах птахам вдається вивести не більше 50% потомства, то на островах цей показник сягає 90%.

«ДТЕК ВДЕ, керуючись принципами ESG відповідно до Цілей сталого розвитку ООН, реалізує низку екологічних та соціальних ініціатив у регіонах, де веде свою діяльність. «Острови птахів» – наш перший значний еко-проект на Миколаївщині, що покликаний захистити біологічне різноманіття та екосистему. Ми вдячні керівництву області й парку «Тилігульський» за підтримку нашої ініціативи, а організаторам конкурсу «ЕКОтрансформація» – за визнання та високу оцінку. Впевнений, що подібні заходи надихнуть відповідальний бізнес на нові значущі природоохоронні проекти», – зазначив Олег Соловей, директор ДТЕК Тилігульської ВЕС, під час отримання нагороди.

[Джерело](#)

♦ **Енергоефективність. Законодавчі ініціативи**

MIND, 09.12.2021

Як енергоефективність змінює українську промисловість

**Павло Пертко, консультант проекту
«Консультавання підприємств щодо енергоефективності»**

Перевага енергоефективних заходів у тому, що вони дозволяють суттєво зменшувати викиди парникових газів і водночас заощаджувати кошти на виробничі витрати.

Споживання паливно-енергетичних ресурсів промисловістю України складає понад 30% у загальному паливно-енергетичному балансі нашої країни. Водночас саме промисловий сектор має найбільший потенціал енергоефективності. Що потрібно для того, аби його реалізувати? І як українським підприємствам вдається це зробити?

«Питання енергоефективності – критично важливе для досягнення Україною кліматичної нейтральності, а також для конкурентоздатності нашої економіки. Тому для промислових підприємств енергоефективність – це не «про палки в колеса», а про реальні можливості для збільшення цінності та вартості компанії», – стверджує членкиня Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг **Інна Совсун**.

Підвищення енергоефективності зменшує загальні витрати підприємств, а отже, знижує вартість продукції. Є багато доказів того, що у промисловому секторі не використовують усі доступні економічно доцільні технології. За оцінками експертів, 10-20% споживання енергії промислових підприємств можна зменшити шляхом малозатратних енергоефективних заходів. Водночас більшість енергоефективних технологій сприяють збільшенню результативності виробництва. Таким чином, енергоефективність безпосередньо впливає на конкурентоспроможність: як на рівні підприємств, так і окремих галузей економіки.

У рамках проекту «Консультавання підприємств щодо енергоефективності», який виконується GIZ за дорученням уряду Німеччини у співпраці з Мінекономіки та Держенергоефективності, відбулися енергоаудити на понад 60 українських підприємствах у чотирьох промислових галузях: хлібопекарській, молочній, машинобудівній та неметалевих будівельних матеріалів. Енергетичні аудити були проведені згідно з вимогами ISO 50002 (енергетичний аудит тип 2 – авт.). Результатами енергоаудитів стали понад 350 заходів з підвищення енергетичної ефективності. Майже третина з них – малозатратні заходи, вартість яких не перевищує 60 тисяч гривень, а термін окупності становить до 2 років.

Проект визначив найбільш поширені енергоефективні технології та практики, які можна застосовувати майже на будь-якому підприємстві. Серед них: застосування енергоефективних пальників та котлів; рекуперація тепла від технологічного обладнання; застосування енергоефективних електроприводів; поліпшення теплової ізоляції виробничого обладнання та елементів теплових мереж; оптимізація систем виробництва та розподілу стисненого повітря;

впровадження системи енергетичного менеджменту.

Деякі підприємства, які впровадили енергоефективні заходи, вирішили розповісти про свої успіхи детальніше та – за допомогою проєкту «Консультавання підприємств щодо енергоефективності» – привернути увагу до теми енергоефективності у промисловості України. Для цього спільно з проєктом вони розробили матеріали про кращі рішення у кожній охопленій енергоаудитами галузі.

Далі про таке:

Енергоефективні рішення для хлібопекарської галузі

Важливі кроки на шляху до енергоефективності в молочній галузі

Енергоефективність як запорука конкурентоспроможності машинобудування

Енергоефективні рішення без додаткових витрат

Ознайомитись з повним текстом статті можна за [посиланням](#).

МІНЕНЕРГО, 01.12.2021

Міненерго підготувало законопроект щодо введення тимчасової адміністрації у разі загрози порушення безпеки постачання електроенергії

Міністерство енергетики оголошує про опублікування для консультацій з громадськістю проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про ринок електричної енергії» щодо введення тимчасової адміністрації у разі загрози порушення безпеки постачання електричної енергії».

Метою документу є визначення дієвого механізму забезпечення можливості введення тимчасової адміністрації до суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність в енергетичній сфері, в разі загрози порушення безпеки постачання електричної енергії та/або порушення такими суб'єктами ліцензійних вимог провадження господарської діяльності.

Проект закону розроблений на виконання Плану організації виконання рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30 липня 2021 року «Про заходи з нейтралізації загрози в енергетичній сфері».

[Джерело](#)

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ, 02.12.2021

Проект Кодексу про надра, якого краще не було б

Анатолій Вдовиченко, Голова Співки буровиків України,

академік Академії технологічних наук України

В'ячеслав Шестопалов, академік НАН України,

доктор геолого-мінералогічних наук, професор

Сергій Стовбаголовний, науковий співробітник Інституту геофізики ім. С.І. Субботіна НАН України, доктор геологічних наук

Ірина Соколова, незалежний експерт для Єврокомісії

з питань розробки політики мінеральних ресурсів

Кодекс, що загрожує національній безпеці

Приведення українського законодавства щодо користування надрами у відповідність до найкращих світових та європейських практик — ключове завдання України, яка не перший рік б'ється над поліпшенням свого інвестклімату та мріє про включення до світових ланцюгів створення доданої вартості.

Коли нарешті рішенням РНБО уряду було доручено в шестимісячний строк подати до парламенту нову редакцію Кодексу про надра, експертна спільнота була сповнена оптимізму. Та де там. Зазначене рішення прийняли у грудні 2019-го, минуло 6 місяців, але замість завершеного проєкту кодексу уряд спромігся лише утворити робочу групу, причому традиційно із нефакхівців, відібраних кулуарно.

Коштувала розробка проєкту 1,5 млн євро, що значно перевищує, наприклад, увесь бюджет геологічної галузі України на 2020 рік. На щастя, кошти взяли не з наших податків, а за рахунок технічної допомоги ЄС. Утім, погодьтеся, складно відстоювати власні економічні інтереси за чужі гроші. Хай там як, фінальну версію проєкту експерти побачили лише у грудні 2020-го. І можна було б пробачити затримку з розробкою документа, якби він вийшов високоякісним, але дива не сталося.

За задумом, у новій редакції Кодексу про надра розробники мали б урахувати:

- *положення щодо захисту національних інтересів;*
- *забезпечення рівних можливостей користування надрами;*
- *забезпечення відкритості проведення аукціонів з продажу спеціальних дозволів на користування надрами;*
- *дотримання прозорості системи державного моніторингу використання і охорони надр;*
- *посилення контролю та відповідальності за порушення вимог законодавства у сфері надрокористування.*

Натомість ми отримали діаметрально протилежний за змістовим наповненням документ, у якому більшості із цих пунктів узагалі не згадується. Аргументованої критики від експертного середовища — через край.

Експерти аналітичного центру DiXi Group надіслали Міністерству захисту довкілля та природних ресурсів (головному розробнику) 26 суттєвих критичних зауважень, врахування яких потребує кардинальних змін у проєкті.

Національне агентство з питань запобігання корупції ідентифікувало дев'ять потенційно корупціогенних факторів, які, на думку НАЗК, унеможливають прийняття проєкту кодексу у запропонованій редакції.

Експерти відділення наук про Землю НАН України вважають документ сирим, структурно та системно неузгодженим. На їхню думку, норми кодексу зберігають і примножують існуючі ризики користування надрами, включаючи регуляторні, корупційні, пов'язані з конфліктом інтересів, і створюють нові. Цей документ є хибним по суті і наповненню і спричинить катастрофічні наслідки для геологічної галузі, надрокористування, інтересів України як держави.

Крім цього, норми проєкту спотворюють найкращі світові практики користування надрами і суперечать їм, хоча розробники нібито саме на ці найкращі практики і спиралися. Але класична геологічна служба провідних видобувних країн не поєднує в собі функції геологічного вивчення, моніторингу геологічного середовища, ініціювання, розрахунку вартості та безпосередньо ліцензування об'єктів користування надрами. Це прямий конфлікт інтересів та основне джерело корупційних ризиків для держави. І якщо вже слідувати найкращим практикам, то треба створювати, за класичним аналогом країн ЄС, окремі незалежні органи: Геологічну службу, Експертну раду та Агенцію з ліцензування.

І наче цього всього було мало, науковці Інституту геології КНУ ім. Тараса Шевченка дійшли висновку, що документ ні за формою, ні за змістом не відповідає

самого формату кодексу. Бо у ньому фактично отримали розвиток лише технічні питання проведення аукціонів, описані з надмірною детальністю. Дуже громіздкий і еkleктичний документ, переобтяжений зайвою, непотрібною та надто детальною інформацією, що не має прямого стосунку до завдань Кодексу про надра і стосується більшою мірою інших кодексів. Багато термінів є загальновідомими, а тлумачення більшості спеціальних має дискусійний характер, деякі із них узагалі не зустрічаються в тексті...

Ознайомитись з повним текстом статті можна за [посиланням](#).

ГОЛОС УКРАЇНИ, 16.12.2021

**Поки що важко прогнозувати наскільки реформа,
запропонована законом України № 2553,
дозволить зекономити кошти українців**

Віктор Бондар

Проте, нагадаємо, документ уже проголосовано у Верховній Раді та підписано Президентом. Його основна мета — перевести облік газу з кубометрів у енергетичні одиниці. Це дасть змогу споживачам платити саме за використану енергію, а не за обсяги споживання.

Як зазначається у пояснювальній записці до законопроекту, в Україні та країнах Європейського Союзу діють різні підходи до обліку природного газу. В Україні облік ведеться у кубічних метрах, а в країнах ЄС — в одиницях енергії. Тому, мовляв, виникають адміністративні труднощі під час оформлення імпортованого природного газу з країн ЄС або його закачування в газосховища у режимі митного складу.

Далі про таке:

Чому це заміна приладів обліку — наш клопіт?

Думки експертів розділилися...

Немає лічильника — платимо за формулою?

А метрологія мовчить...

Хотіли заощадити 4%, втратимо всі 20!

Тим часом

[Джерело](#)

♦ *Тарифи. Ринок електроенергії*

УКРЕНЕРГО, 02.12.2021

НКРЕКП затвердила тарифи на послуги НЕК «Укренерго» з передачі та диспетчеризації у 2022 році

НКРЕКП затвердила тарифи на послуги НЕК «Укренерго», які діятимуть з 1 січня 2022 року. Зокрема, тариф на передачу електроенергії магістральними мережами становитиме 345,64 грн/МВт·год (без ПДВ), тариф на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління — 62,13 грн/МВт·год (без ПДВ).

Тариф на послуги з передачі у 2021 році складав 293,93 грн МВт·год, а на послуги з диспетчеризації — 39,41 грн/МВт·год.

Зміна розміру тарифу на передачу у 2022 році зумовлена збільшенням загального обсягу коштів, необхідних для повернення кредитів та інших запозичень, залучених для погашення заборгованості НЕК «Укренерго» перед ДП «Гарантований покупець» по сплаті за послугу із збільшення частки електроенергії з ВДЕ. Зокрема, у 2022 році необхідно сплатити 1,76 млрд грн відсотків за «зеленими» облігаціями, які НЕК «Укренерго» на початку листопада 2021 року розмістила на міжнародних фондових ринках. Також упродовж 2022 року компанія має повернути 6,3 млрд грн (тіло кредиту та відсотки) трьом державним банкам («Ощадбанк», «Укресімбанк» та «Укргазбанк»), які в середині 2021 року видали кредит у 10,25 млрд грн для погашення заборгованості перед «Гарантованим покупцем».

Водночас у структурі тарифу на передачу у 2022 році загалом всі витрати на виконання спеціальних обов'язків (ПСО), пов'язаних із збільшенням частки ВДЕ, визначено на рівні 22,65 млрд грн (у 2021 році — 25,92 млрд грн). З цієї суми на витрати на оплату послуги ДП «Гарантований покупець» (промислові ВДЕ) припадає 18,04 млрд грн (у 2021 році — 21,94 млрд грн), а на послуги постачальників універсальних послуг (ВДЕ приватних домогосподарств) — 4,61 млрд грн (у 2021 — 3,99 млрд грн). При цьому затверджений у тарифі загальний обсяг витрат на ПСО не враховує кошти, які мають бути передбачені для фінансування ВДЕ у державному бюджеті (не менше 20% від загального обсягу)...

Ознайомитись з повним текстом статті можна за [посиланням](#).

ФБ-СТОРІНКА О.БУСЛАВЕЦЬ, 08.12.2021

Поки тема тарифів на електроенергію «переживає» період спокою, більшість українців і не здогадується, що насправді дешевий тариф на електроенергію – це пастка для них самих.

 Нагадаю: з 1 жовтня знизився тариф на електроенергію для домогосподарств, які споживають менше 250 кВт/год на місяць, до 1,44 гривні за одну кВт/год. Для менш ощадливих споживачів залишився чинний тариф - 1,68 гривень. Тоді більшість політиків вітали таке рішення, мовляв воно спрямоване на соціальний захист громадян.

Але така ціна покриває лише вартість доставки електроенергії електромережами до домівок і зовсім не враховує її вартість як товару. При цьому діє для всіх побутових споживачів - як заможних, так і малозабезпечених.

!! У своїх дописах я писала про ризики цього рішення. Воно матиме довгострокові негативні наслідки, і в першу чергу для побутових споживачів. 🙌
<https://www.facebook.com/100893895205385/posts/252583346703105/?d=n>

!? Так чому ж людям з невеликим доходом за зниження ціни на електроенергію доведеться заплатити більше? Давайте розбиратися.

🔪🔪 Різниця між тарифом на електроенергію для населення і її ринковою ціною за цей рік становитиме до 70 млрд грн. Хто за це платить?

💡 В умовах механізму загальносупільних обов'язків за рішенням Уряду компенсацію в різниці цін сплачують державні енергогенеруючі компанії «Енергоатом» та «Укргідроенерго». Тому, щоб мати достатньо коштів для виплати такої компенсації, компанії змушені продавати вироблену ними електричну енергію за максимально високою ціною.

💡 Додатково ускладнює ситуацію світова енергетична криза, адже іншим енергогенеруючим компаніям у свою чергу потрібно покривати зростання цін на енергоносії (вугілля, природний газ). Як наслідок, ринкова ціна на електроенергію в Україні суттєво зросла і минулого місяця становила до 4-х грн/кВтгод (не враховуючи транспортну складову).

Причому вплив світової кризи можна було б значно пом'якшити, якби держава підтримувала власну вугільну галузь, а програма з підвищення видобутку природного газу належним чином виконувалася. Про це детально я писала тут 🙌
<https://www.facebook.com/100893895205385/posts/295697235725049/?d=n>

!? Як це вплинуло на кінцеві ціни на електроенергію для побутових споживачів?

Ознайомитись з повним текстом статті можна за [посиланням](#):

Додаткова інформація на цю тему – БізнесЦензор, 17.12.2021 "Укргідроенерго" попередило про нестачу коштів для стримування тарифів на електроенергію для населення".

ПрАТ "Укргідроенерго" та ДП "НАЕК "Енергоатом" у січні-березні 2022 року зіткнулися з відсутністю коштів на виконання зобов'язань щодо покладених на них спеціальних обов'язків (ПСО) з часткової компенсації вартості е/е для населенням. Про це повідомив заступник генерального директора з комерційної діяльності ПрАТ "Укргідроенерго" Богдан Сухецький, інформує Інтерфакс-Україна. За його словами, реальні витрати "Укргідроенерго" на виконання ПСО нині суттєво перевищують показники, заплановані для компанії Міністерством енергетики.

"Енергоатом" 30 листопада закликав НКРЕКП відмовитися від підвищення тарифів на транспортування е/е з 1 січня 2022 року через загрозу виникнення на ринку кризи неплатежів під час опалювального періоду та дефіциту коштів в компанії на виконання ПСО перед населенням.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 09.12.2021

Тариф на газ для населення наступного року має бути комерційним

"Тариф для населення встановлений навесні як річний тариф, і тоді він відповідав комерційним цінам. Як на мене, наступного року його знову-таки треба робити комерційним, видячи з прогнозів на найближчий рік або два. Це означатиме підвищення в порівнянні з поточним тарифом. Між іншим, це саме те, на що влада погодилась в останньому меморандумі з МВФ", – сказав екс-керівник «Нафтогазу» **Андрій Коболев** під час форуму "**Стійкість України перед кризами: погляд у майбутнє**", організованому Центром економічної стратегії 8 грудня.

Також він зазначив, що "необхідно говорити не про тариф, а про те, яким чином нівелювати вплив цього тарифу на соціально-вразливий сегмент населення".

За словами Коболева, "Нафтогаз" повинен мати у своєму розпорядженні необхідні засоби, щоб держава могла продовжувати «успішно впроваджений механізм грошових субсидій».

"Питання, чи будуть гроші для цих субсидій, оскільки їхнім джерелом у сфері газу був "Нафтогаз". Додаткові прибутки, що він отримував від споживачів, здатних сплачувати тарифи, перенаправлялись через бюджетний механізм на субсидії тим, хто не може їх сплачувати. Але якщо в процесі цього перенаправлення витратити ще, припустимо, **\$100 млн**, які були втрачені через банальну крадіжку газу, тоді цих грошей не залишиться", – пояснив екс-керівник компанії.

При цьому він зазначив, що **відбір газу в НАК комерційними компаніями має бути під суворим контролем**, назвавши "аномально великим" обсяг відбору з боку постачальників групи **Дмитра Фірташа**.

[Джерело](#)

ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА, 20.12.2021

Регулятор підвищив тарифи обленерго на 10-20%

Нацкомісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, встановила тарифи на розподіл електричної енергії та на послуги постачальників універсальних послуг на 2022 рік.

Відповідне рішення було ухвалено на засіданні регулятора 17 грудня, повідомляє ExPro.

У підсумку тариф на розподіл, з урахуванням РAB-стимулювання, для споживачів 1-го класу напруги зріс в середньому на 21%, для 2-го класу – на 11,5%.

Тарифи на розподіл електроенергії для ОСР, що розраховані за методом "Витрати+" для споживачів 1-го класу напруги зросли в середньому на 12,4%, для 2-го – на 5,18%.

Найбільше мірою зріс тариф на послуги ПУП для "Херсонської обласної ЕК" – на 25%, та для "Хмельницькенергозбут" – на 22%. Водночас, на 12,3% зменшився тариф на послуги ПУП для "Дніпровських енергетичних послуг".

[Джерело](#)

ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА, 13.12.2021

Імпорт електроенергії вперше за 9 місяців перевищив експорт

Сумарний обсяг імпорту електроенергії у листопаді 2021 року становив 242,2 мільйона кВт-год, що в 1,8 раза більше, ніж експорт (131,2 мільйона кВт-год), та становив 1,8% від загального споживання.

Про це повідомляє пресслужба оператора енергосистеми НЕК "Укренерго".

Імпорт у листопаді 2021 року здійснювався лише з двох країн – Словаччини в "острів Бурштинської ТЕС" (18,7 млн кВт-год) та Білорусі в "ОЕС України" (223,44 млн кВт-год).

"У листопаді 2021 року відновилися імпорتنі поставки з Білорусі, знизився експорт з торгової зони "острів Бурштинської ТЕС" та був відсутній експорт з "ОЕС України" до Польщі. Востаннє обсяг імпорту переважав над експортом у лютому 2021 року", – зазначається у повідомленні.

"При цьому, обсяг імпорту електроенергії у листопаді 2021 року був більший, ніж сумарно за березень-жовтень 2021 року (242,2 млн кВт-год проти 236,9 млн кВт-год)", – зазначають у компанії.

Експорт електроенергії у листопаді 2021 року у порівнянні з жовтнем зменшився на 46,8% – до 131,2 млн кВт-год.

Водночас за підсумками 11 місяців 2021р. обсяг експорту електроенергії в 2,5 раза перевищив обсяги імпорту – 3 157 млн кВт-год порівняно з 1 257 млн кВт-год.

Загалом за 11 місяців 2021 року найбільше електроенергії було імпортовано з Білорусі – 746,1 млн кВт-год (59,4% від загального обсягу) та Словаччини – 304,1 млн кВт-год (24,2%).

Водночас найбільше експортовано електроенергії з початку року до Угорщини – 1 411 млн кВт-год (44,7% від загального обсягу) та Польщі – 777,7 млн кВт-год (24,6%).

Нагадуємо. У 2020 році Україна знизила експорт електроенергії на 26,5% (на 1,72 млрд кВт-год) в порівнянні з 2019 роком – до 4,75 млрд кВт-год.

Виручка від експорту електроенергії знизилася на 25,9% (на 97,94 млн доларів) – до 280,83 млн доларів.

[Джерело](#)

MIND, 13.12.2021

Імпорт електроенергії з Білорусі впав у 13 разів

Імпорт білоруської електроенергії призупинила компанія «Тет Груп»

Що сталося. Імпорт електроенергії з Білорусі в Україну зменшився до 60 МВт на годину. Таким чином імпорт впав у 13 разів. Про це повідомляє голова Комітету Верховної Ради з питань енергетики та житлово-комунальних послуг **Андрій Герус** у своєму телеграм-каналі.

Деталі. За інформацією Андрія Геруса, імпорт білоруської електроенергії призупинила компанія «Тет Груп» екс-комерційного директора «ДТЕК Енерго» Віталія Бутенка.

«Станом на 17:45 – імпорт із Білорусі складав 60 МВт на годину, експорт у Польщу – 140 МВт, експорт в Угорщину – 202 МВт, експорт в Румунію – 94 МВт, експорт у Словаччину – 5 МВт. Таке зниження імпорту, очевидно, призведе до збільшення споживання вугілля теплоелектростанціями», – написав Герус.

Бекграунд. Україна 29 листопада збільшила імпорт електроенергії з Білорусі до 900 МВт-год. Тоді як минулого тижня постачання становили 415 МВт-год.

[Джерело](#)

Інформація на цю тему – БізнесЦензор, 17.12.2021 [«Імпорт е/е з Білорусі відновився до максимальних значень після зміни постачальника»](#).

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 15.12.2021

НКРЕКП вбачає порушення "ГарПоком" ліцумов діяльності у зв'язку з дискримінаційним підходом до ДТЕК ВДЕ

НКРЕКП зазначає порушення ДП "Гарантований покупець" нормативної бази, що регулює ринок е/е, та ліцензійних умов діяльності на ньому, зважаючи на дискримінаційний підхід до об'єктів відновлюваної енергетики компанії ДТЕК ВДЕ.

У зв'язку з цим регулятор має намір ухвалити рішення щодо проведення позапланової виїзної перевірки ДП, про що свідчить проект розпорядження, включений до порядку денного його засідання у п'ятницю, 17 грудня.

Згідно з обґрунтуванням проекту, у другій половині листопада до НКРЕКП надійшли звернення ТОВ "ДТЕК Нікопольська СЕС", "ДТЕК Орловська СЕС", "ДТЕК Покровська СЕС", "ДТЕК Приморська ВЕС", "ДТЕК Приморська ВЕС-2", "ДТЕК Трифонівська СЕС", "ДТЕК Ботієвська ВЕС (усі належать до компанії ДТЕК ВДЕ) щодо невиконання їм у повному обсязі коштів за вироблену електроенергію, і зокрема, її непропорційної оплати.

Компанії скаржаться, що станом на 16 листопада поточного року не отримали всі кошти за відпущену у 2020 році е/е.

За інформацією "ГарПока", наданою регулятору, станом на 29 листопада НЕК "Укренерго", за рахунок якої компенсується "зелений тариф", на 100% розрахувалася із ДП за 2020 рік. Водночас "ГарПок" розрахувався з ВДЕ-генерацією лише на 95,1%, йдеться в обґрунтуванні.

Ознайомитись з повним текстом статті можна за [посиланням](#).

Інформація на цю тему – Енергореформа, 14.12.2021 [«Володимир Бужан: Чому для енергетики України критично важливо виконувати зобов'язання перед інвесторами в ВДЕ»](#).

EXPRO, 15.12.2021 [«НКРЕКП планує перевірити «ГарПок» через дискримінації у виплатах виробникам з ВДЕ»](#).

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 15.12.2021

НКРЕКП поповнює список штрафників за перевищення ліміту продажу на РДН – їх уже 25, сума штрафів перевищує 23 млн грн

НКРЕКП оштрафувала ще двох трейдерів за порушення ліцензійних умов та правил торгівлі на ринку "на добу наперед" (РДН), зокрема, перевищення ліміту продажів е/е на цьому сегменті на рівні 10% обсягу закупівель е/е на ринку "двосторонніх договорів" (ДД).

Регулятор на засіданні 15 грудня оштрафував ТОВ "Український газовий клуб" на **629 тис. грн** та ТОВ "Криворізька енергетична компанія" – на **357 тис. грн**.

Таким чином, загальна кількість порушників, до яких було застосовано штрафні санкції комісії за перевищення ліміту продажів е/е на РДН, починаючи з 1 грудня, виросла до 25 компаній-трейдерів.

Крім того, НКРЕКП на засіданні 17 грудня **планує накладити штрафи різних розмірів за аналогічні порушення ще на 10 учасників ринку...**

Ознайомитись з повним текстом статті можна за [посиланням](#).

ГЛАВКОМ, 20.12.2021

Дешева електроенергія для населення. План Зеленського на грані краху енергетика

Наталка Прудка

Через маніпуляції з нарахуванням податку на додану вартість (ПДВ) постачальники універсальних послуг за листопад-жовтень отримали дефіцит коштів на 4 млрд грн

Здрастуй, дефолт! Або що тепер відбувається на роздрібному енергоринку

Підсумки роботи роздрібного ринку електроенергії за останні два місяці, під час яких діяли нові правила, маловтішні. У постачальників електроенергії сформувався дефіцит коштів на закупівлю електроенергії для населення. Причина: так звані постачальники універсальних послуг, які забезпечують населення та малих побутових споживачів електроенергією потужністю до 50 кВт за пільговими тарифами, зазнали величезних втрат коштів через проблеми з нарахуванням податку на додану вартість (ПДВ). Причина – в недосконалому запровадженні з 1 жовтня нової моделі покладання спеціальних обов'язків (ПСО) на «Енергоатом» та «Укргідроенерго». Її мета – стримувати від зростання тарифи на електроенергію для населення. Що ж відбулось в реальності?

Нова модель ПСО під назвою «фінансова» прийшла на заміну «товарній», яка діяла з моменту запуску енергоринку (2019 р.) і до 1 жовтня 2021-го. Пільгова ціна на електроенергію за товарної моделі забезпечувалася через політичне рішення: державні виробники за вказівкою влади продавали електроенергію для населення за заниженою ціною. «Ціна електроенергії для населення забезпечувалась шляхом підняття ціни для решти споживачів. Населення платило дешево, бізнес і промисловість – дорого», – описує товарну модель ПСО перший заступник міністра енергетики Юрій Власенко.

Нова фінансова модель мала б покласти край зловживанням, маніпуляціям та нарощуванню мільярдних боргів генеруючих компаній, а головне – і далі стримувати тариф для населення.

Далі про таке:

В чому ж полягає новизна?

Загроза банкрутства?

За все заплатить... споживач

Ознайомитись з повним текстом статті можна за [посиланням](#).

♦ ОЗП 2021/2022

УКРГІДРОЕНЕРГО, 01.12.2021

Укргідроенерго повністю готове до проходження осінньо-зимового періоду

30 листопада під головуванням очільника Комітету Верховної Ради з питань енергетики та житлово-комунальних послуг Андрія Геруса відбулася робоча зустріч з метою розгляду нагальних питань енергетичного сектору України. Генеральний директор Укргідроенерго Ігор Сирота доєднався до дискусії щодо проходження зимового періоду 2021/2022 рр.

Також в обговоренні взяли участь Міністр енергетики України **Герман Галущенко**, голова правління НЕК «Укренерго» **Володимир Кудрицький**, т.в.о. президента НАЕК «Енергоатом» **Петро Котін**, голова НКРЕКП **Валерій Тарасюк** та інші.

Під час дискусії було розглянуто прогнозні обсяги виробництва та споживання електричної енергії пікових навантажень ОЕС України, аварійну готовність об'єктів енергетичного сектору, наявність запасів вугілля, мазуту, газу, резервних джерел електричної енергії для власних потреб, а також забезпечення надійної експлуатації електричних мереж.

«На сьогодні ми стабілізували використання води і можемо мати спокійну впевненість в тому, що Укргідроенерго відпрацює відповідним чином протягом всього опалювального сезону», – сказав Герман Галущенко.

Ігор Сирота доповів про виконання Укргідроенерго плану заходів з підготовки гідровузлів електростанцій до експлуатації в зимовий період:

«Все наше обладнання працює в штатному режимі, всі станції працездатні. Ми підтверджуємо всі зобов'язання, які ми взяли на себе і які напрацювали з Міністерством енергетики та Укренерго»

Також на комітеті заслухали доповідь щодо обсягу поставок вугілля на склади ТЕС, ТЕЦ, прогнози його накопичення та використання. Окремо розглянуто питання видобутку вітчизняного енергетичного вугілля державними шахтами та необхідні кошти державної підтримки для вугледобувних підприємств.

Зазначимо, що Укргідроенерго вживатиме усіх заходів, щоб Об'єднана енергосистема України не залишилась у зимовий період без мобільного та аварійного резерву потужності. На станціях компанії вже розроблені заходи щодо ефективного розподілу ресурсів для неухильного забезпечення встановлених рівнів води у водосховищах. В свою чергу Укргідроенерго продовжуватиме підтримувати оптимальні рівні води в басейнах Дніпра та Дністра згідно з ухваленими рішеннями Міжвідомчої комісії по узгодженню режимів роботи дніпровських та Дністровського водосховищ. А також виконуватиме поставлені задачі НЕК «Укренерго» з метою уникнення дефіцитних режимів та забезпечення безаварійної роботи енергосистеми України.

Нагадаємо, що у листопаді задля недопущення аварійного відключення споживачів і запобігання виникненню загальносистемної аварії, дефіцит потужностей в ОЕС України компенсувався гідроелектростанціями Укргідроенерго.

[Джерело](#)

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 02.12.2021

Мінус два мільярди: у сховищах 16 млрд кубометрів газу

На початку опалювального сезону у сховищах було майже 19 млрд кубометрів газу, на початку листопада - близько 18 млрд

Станом на 1 грудня 2021 року в підземних сховищах (ПСГ) України зберігалось 16 млрд кубометрів газу, що на 2 млрд кубометрів менше, ніж станом на початок листопада.

Про це повідомили журналістам у пресслужбі НАК "Нафтогаз України".

"Це на 7,5% більше ніж середній рівень наповнення газосховищ на початку грудня 2011-2019 років", - запевнили у "Нафтогазі".

Зокрема, рівень наповнення ПСГ станом на 1 грудня 2014 року становив 13,8 млрд кубометрів, а 1 грудня 2016 року – 13,4 млрд кубометрів, повідомили у НАК.

"Таким чином, мережа українських газосховищ зможе безперебійно працювати у поточному опалювальному сезоні за умови збереження стабільної ситуації в інших секторах енергетичної галузі України", - додали у компанії.

За даними Energy Map, протягом жовтня поточного року з українських ПСГ було фізично відібрано 700 млн кубометрів газу - у 3,5 рази більше, ніж торік. Сезон відбору цього року розпочався на два тижні раніше ніж у 2020 році.

До того ж восени компанії-нерезиденти реекспортували частину своїх запасів з "митного складу" на газовий ринок ЄС, щоб продати ресурс у період пікових цін на газ.

Цьогоріч газові ТЕЦ також надають допоміжні послуги з виробництва електроенергії на своїх потужностях.

[Джерело](#)

ЗАЕС, 02.12.2021

Запорізька атомна електростанція працює на 100% встановленої потужності

Вперше за 37-річну історію підприємства Запорізька АЕС несе навантаження, що дорівнює 100% встановленої потужності -6000 МВт

Це визначна подія! Запорізька АЕС вперше за весь період експлуатації видає історич-електроенергії для потреб населення та промисловості України», - відзначив т.в.о. генерального директора Запорізької АЕС Дмитро Вербицький.

Досягти максимального рівня навантаження Запорізької АЕС стало можливим після успішної реалізації Енерго-атомом масштабного проекту - розширення відкритого розподільчого пристрою (ВРП-750) станції та введення в роботу четвертої повітряної лінії 750 кВ Запорізька АЕС - підстанції «Каховська». До введення в експлуатацію лінії і нового ВРП-750 кВ технічне обмеження для ВП ЗАЕС становило 5300 МВт, що не дозволяло атомній станції видавати повну наявну потужність 6000 МВт.

Тепер 6 енергоблоків ЗАЕС працюють без будь-яких мережевих обмежень, виробляючи додатково понад 17 млн кВтг електроенергії щодня.

[Джерело](#)

EXPRO, 06.12.2021

ДТЕК та «Центренерго» поставили ще 141 тис тонн вугілля з США та Австралії

До Одеського порту «Южний» 5 грудня прибули два судна з вугіллям для потреб теплової генерації - із загальним обсягом 141 тис тонн. ДТЕК вже поставив другу партію в 66 тис тонн вугілля із США та Колумбії, а «Центренерго» - 77 тис тонн вугілля з Австралії.

Про це повідомили в прес-центрах ДТЕК та «Центренерго».

«ДТЕК привіз в Україну друге із семи суден «Панамакс» з американським вугіллям для ТЕС. Воно поставлене в рамках домовленостей компанії ДТЕК з міжнародними постачальниками про імпорт в Україну 7 судових партій з вугіллям із США та Колумбії. Загальний обсяг другої поставки складає 66 тис. т., вона призначена для потреб ТЕС ДТЕК Енерго», - вказали в ДТЕК.

«5 грудня, о 15.30 судно класу «Панамакс» із вугіллям австралійського походження, об'ємом 75 тис тонн зайшло до одеського порту «Южний», - повідомили в «Центренерго».

В ДТЕК додають, що сумарний обсяг домовлених на листопад – січень поставок складає майже 470 тис тонн. Загальний обсяг законтракованих поставок імпортованого вугілля для ДТЕК з Польщі, США та Казахстану становить 900 тис тонн, компанія продовжує і надалі вести перемовини з постачальниками.

В «Центренерго» зазначають, що найближчим часом для потреб державних ТЕС очікується ще дві поставки вугілля, наступна партія вугілля прибуде до України 15 грудня 2021р, з Австралії. Сумарний обсяг законтракованих поставок - 210-220 тис тонн.

[Джерело](#)

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ, 07.12.2021

ДТЕК Ахметова експортує електроенергію попри ризики енергокризи

Бурштинська ТЕС, яка входить до холдингу ДТЕК, експортує електроенергію до країн ЄС, не зважаючи на вкрай низькі запаси власного вугілля та енергокризу на внутрішньому ринку України.

За даними Міністерства енергетики запаси вугілля на Бурштинській ТЕС на 7 грудня складають 14,6 тис. тон, при мінімально необхідних запасах у 161 тис. тон.

Компанія ДТЕК щомісяця імпортує до 80 тис. тон вугілля з Польщі, і розраховує у грудні-січні отримати ще 450 тис. тон вугілля морем, хоча поки прибуло лише два кораблі з 60 - 66 тис. тон вугілля на борту. Та навіть цих обсягів може не вистачити для впевненого проходження опалювального сезону, адже наразі запаси вугілля в Україні складають лише 44% від необхідного мінімального запасу.

Коментар ZN.UA: При таких мінімальних запасах вугілля, ТЕС мала б працювати в режимі економії, але різниця в три рази в ціні електроенергії в країнах ЄС та на внутрішньому ринку переважає і здоровий глузд, і відповідальне ставлення компанії до енергобалансу України.

Повідомлялося, що Україна збільшить у листопаді частку вугілля, що імпортується, порівняно з жовтнем. Компанії уклали контракти на постачання вугілля з Польщі, Казахстану та Південно-Африканської республіки. "Центренерго" планує імпортувати із цих країн близько 200 тис. тонн вугілля. Також продовжуються переговори з постачальниками із США.

[Джерело](#)

ФБ СТОРІНКА Держенергонагляду, 08.12.2021

👤 Територіальними органами Держенергонагляду оглянуто та підтверджено готовність 14 762 теплових господарств соціально важливого значення до опалювального періоду 2021–2022 років (далі – #ОП). Зокрема, акти готовності до ОП підписано:

- ◆ 4 360 школам;
- ◆ 3 987 дошкільним навчальним та іншим дитячим закладам;
- ◆ 3 873 медичним і лікувальним закладам;
- ◆ 1 372 іншим закладам соціального значення;
- ◆ 1 170 професійним та вищим навчальним закладам.

👤 Крім того, фахівцями Держенергонагляду за відповідними зверненнями соціально важливих споживачів теплової енергії оглянуто 3 445 систем теплоспоживання. У ході зазначених заходів виявлено 1 238 порушень вимог нормативно-правових актів, діючих норм і правил у сфері теплоенергетики, а саме:

- ◆ 705 порушень з питань технічного стану;
- ◆ 501 порушення з питань організації експлуатації;
- ◆ по 16 порушень з питань надійності теплопостачання та з контролю режимів теплопостачання.

👤 За результатами проведених моніторингів складено 281 довідку з рекомендаціями та встановлено терміни щодо усунення виявлених порушень. На 1 грудня усунуто 1 126 порушень, що складає 91% від загальної кількості.

[Джерело](#)

ZN.UA, 09.12.2021

Україна збільшила виробництво електроенергії більше, ніж споживання

Головними виробниками електроенергії залишаються АЕС.

За підсумками січня-листопада поточного року виробництво електроенергії в Україні склало 141,306 млрд кВт-годин, тобто на 5,8% більше, ніж у той же період 2020 року. Про це повідомляє Міністерство енергетики.

Найбільший приріст з виробництва електроенергії альтернативними джерелами (ЗЕЗ, СЕС, біомаса) – 11,848 млрд кВт-год, що на 15,9% більше у порівнянні з 11 місяцями 2020 року.

Атомні електростанції збільшили випуск електроенергії на 11,2%, до 77,029 млрд кВт-годин, гідроелектростанції – на 40,8%, до 9,785 млрд кВт-годин.

Проте, деякі підприємства скоротили випуск. ТЕС зменшили виробництво на 2%, до 33,593 млрд кВт-год, на теплоелектроцентралях та когенераційних установках – на 31,9%, до 7,611 млрд кВт-год.

Основну частку у загальному виробництві електроенергії за 11 місяців 2021 року займають АЕС – 54,5%. Частка ТЕС та ТЕЦ склала 29,2%, ГЕС та ГАЕС – 6,9%. Частка виробництва електроенергії із відновлюваних джерел становить 8,4%.

У Міненерго зазначають, що за 11 місяців цього року споживання електроенергії збільшилося на 6,1%, до 139,426 млрд кВт-год. Зокрема, споживання населенням збільшилося на 6,7%, до 34,910 млрд. кВт-год, промисловості – на 6,5%, до 47,734 млрд. кВт-год.

Міністерство енергетики затвердило прогнозний баланс електроенергії на 2022 рік, у якому передбачено збільшення виробництва електроенергії на 2,5% до 161 млрд. кВт-год.

[Джерело](#)

ФБ СТОРІНКА МІНЕНЕРГО, 14.12.2021

Міненерго виносить на Уряд розпорядження про допоміжну послугу для ТЕС із закупівлі газу

Для забезпечення сталого проходження опалювального сезону Міністерство енергетики ініціює ухвалення Урядом розпорядження щодо запровадження для ТЕС і ТЕЦ допоміжної послуги із закупівлі газу. Передбачається її використання не на постійній основі, а тільки у разі необхідності.

Цей механізм забезпечить беззбитковість діяльності з виробництва електричної енергії на теплоелектростанціях та теплоелектроцентралях у разі використання ними у якості палива природного газу і буде застосовуватися у разі і тільки на період можливої відсутності в достатніх обсягах запасів вугілля на складах виробників, основним проєктним видом палива яких є вугілля.

«Це не означає, що ми переводимо всі наші ТЕС і ТЕЦ на газ. Механізм який буде імплементовано, передбачає використання газу тільки для того обсягу генеруючих потужностей, якого може не вистачати у певний момент», – пояснив перший заступник міністра енергетики **Юрій Власенко**.

«Ми не хочемо допустити ситуацію, яка була в минулому році, коли «Центренерго» використовував газ для виробництва електричної енергії і не мав коштів, щоб розрахуватися за поставлені обсяги, тому що не було передбачено відповідного механізму», - додав він.

Водночас продовжується накопичення вугілля на складах. У грудні очікується близько 1 млн 950 тис тонн поставок українського та імпортного вугілля загалом. Заплановане споживання очікується на рівні близько 1,7 млн тонн.

[Джерело](#)

EXPRO, 14.12.2021

Шахти ДТЕК за 11 міс 2021р видобули понад 15,2 млн тонн вугілля

Шахти ДТЕК Енерго за січень-листопад 2021р видобули понад 15,2 млн тонн газового вугілля, у роботу за цей період було введено 28 нових лав. Про це йдеться в пресрелізі ДТЕК.

«Протягом січня-листопада цього року на шахтах ДТЕК Енерго видобули понад 15,2 млн т вугілля марки «Г» та ввели у роботу 28 нових лав», - повідомляють в ДТЕК.

Також, в ДТЕК вказали, що до кінця року планують досягнути показника видобутку в 17 млн тонн.

Генеральний директор ДТЕК Енерго Ільдар Салєєв повідомив, що у листопаді на шахтах приватного енергохолдингу видобули 1,5 млн тонн газового вугілля та ввели в роботу 5 нових лав, а на шахтоуправліннях «Дніпровське» і «Героїв Космосу» достроково виконали річний план видобутку.

За даними Міненерго, станом на 14 грудня, сумарні запаси вугілля на складах ТЕС становлять 459,6 тис тонн, з яких 324 тис тонн – на ТЕС приватної компанії ДТЕК.

[Джерело](#)

ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ФРОНТ, 14.12.2021

Кучеренко вважає що “Оператор ГТС” не виконує своїх функцій і ставить опалювальний сезон під загрозу

Перший заступник голови комітету Ради з енергетики, депутат Верховної Ради **Олексій Кучеренко** (Всеукраїнське об'єднання “Батьківщина”) під час пресконференції 13 грудня озвучив декілька важливих тез стосовно опалювального сезону та діяльності ТОВ “Оператор газотранспортної системи України”.

Далі про таке:

Стале проходження опалювального сезону 2021-2022 під питанням

На який обсяг газу Україна може розраховувати щодоби

Звідки і за які кошти імпортувати газ

Під час опалювального сезону 2021/2022 за мінусових температур може виникнути щоденний дефіцит газу

Центральний суб'єкт ринку – оператор газотранспортної системи ТОВ «Оператор ГТС України», але компанія ігнорує більшу частину своїх обов'язків

Функції та обов'язки Оператора газотранспортної системи за законом

Згідно вимог чинного законодавства, при підготовці до опалювального сезону 2021-2022 ТОВ «Оператор ГТС України» повинен був

Оператор ГТС України ігнорує свої обов'язки, а в Укргазвидобуванні стабільне падіння видобутку газу

Кожна помилка має ім'я, прізвище та посаду

Детально ознайомитись з текстом статті можна за [ПОСИЛАННЯМ](#).

УРЯДОВИЙ ПОРТАЛ, 14.12.2021

Близько 370 млн грн вже спрямовані на зарплати шахтарям

Станом на полудень 14 грудня «Центренерго» вже перерахувало підприємствам вугільної галузі 370 млн гривень. Про це повідомив Міністр енергетики **Герман Галущенко** на зустрічі з представниками Профспілки працівників вугільної промисловості України.

«Були проведені аукціони між «Укренерго» і «Центренерго». Вчора ввечері «Центренерго» отримав відповідні кошти. І станом на зараз вже перші 370 млн гривень направлені на вуглевидобувні підприємства. Ми очікуємо, що протягом

цього тижня підприємства отримають решту коштів від «Центренерго». Ці кошти мають бути використані для виплати зарплат гірникам», - підкреслив Міністр.

Також Герман Галущенко нагадав, що ще близько 90 млн грн вдалося акумулювати за рахунок економії бюджету самого Міністерства, і відповідні кошти будуть спрямовані на зарплати гірникам після погодження бюджетним комітетом Парламенту.

Очільник Міненерго також звернувся до представників профспілок з проханням проконтролювати на місцях, щоб перераховані кошти керівництвом підприємств використало саме на виплату зарплат, а не змінило їхнє призначення.

«Ми відповідну роботу з керівниками підприємств вже провели, на постійному контакті з ними перебуває мій перший заступник. Але ми розраховуємо і на вашу підтримку. Якщо профспілки бачать на місцях такі випадки, повідомляйте, ми будемо оперативно реагувати», - наголосив Герман Галущенко.

[Джерело](#)

ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА, 15.12.2021

В Україні цьогоріч не було примусових відключень електроенергії

Від початку опалювального сезону в Україні не було заходів з примусового відключення електроенергії для споживачів.

Про це під час засідання Кабінету міністрів 15 грудня заявив прем'єр-міністр **Денис Шмигаль** з посиланням на заяву оператора системи передачі "Укренерго".

"Графіки обмеження потужності та аварійного відключення не застосовувалися. Це офіційне повідомлення "Укренерго", і лише "Укренерго" може застосовувати такі обмеження", – зазначив Шмигаль.

Він пояснив, що кількогодінні відключення, які можуть відбуватись у містах спричинені невідкладними ремонтними роботами на лініях електропередач – про них попереджають заздалегідь. Або відключенні пов'язані з аварійними ситуаціями у зв'язку з погодними умовами.

Йдеться про графік аварійних відключень, або ГАВ. У разі недостатності джерел для повного покриття споживання в енергосистемі застосовують його для примусового зменшення споживання.

[Джерело](#)

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 15.12.2021

Уряд затвердив порядок виплати субвенції для ТКЕ

Місцеві бюджети отримають кошти, щоб покрити різницю в тарифах на тепло і погасити заборгованість перед "Нафтогазом"

Уряд на засіданні затвердив порядок виплати субвенції на суму 20 млрд грн, за рахунок якої покриватимуть борги теплокомуненерго перед НАК "Нафтогаз України".

Про це під час засідання уряду сказав прем'єр-міністр **Денис Шмигаль**, повідомляє "Українська енергетика".

"Сьогодні Уряд затвердив порядок та умови надання субвенції. Отримання коштів дозволить теплопостачальникам звільнитись від боргів та розпочати модернізацію власних підприємств. Місцеві бюджети отримають понад 20 млрд

грн, щоб покрити різницю в тарифах на тепло і погасити заборгованість перед "Нафтогазом", - сказав Шмигаль.

За його словами, це дозволить теплопостачальникам очиститись від боргів і почати модернізацію власних підприємств і працювати за ринковими умовами.

[Джерело](#)

УКРАЇНЬСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 15.12.2021

Шмигаль відвітував про два місяці опалювального сезону

Прем'єр пообіцяв, що газу і вугілля вистачить, а тарифи не зростуть

Перші два місяці опалювального сезону пройшли стабільно і спокійно. Про це під час засідання уряду сказав прем'єр-міністр **Денис Шмигаль**.

"Два місяці пройшло від початку опалювального сезону. Можу сказати, що все пройшло стабільно і спокійно. До початку опалювального сезону "Нафтогаз" закачав до підземних сховищ 18,6 млрд кубометрів газу. Станом на середину грудня, у сховищах більше 15 млрд кубометрів газу. Цього більш ніж достатньо, щоб забезпечити блакитним паливом і людей, і комунальні заклади, і промислових споживачів", - наголосив прем'єр-міністр.

Шмигаль додав, що вдосталь буде і вугілля: за прогнозами Міністерства енергетики, у грудні очікується близько 2 млн тонн українського та імпортного вугілля.

"З початку опалювального сезону активізовано роботу для збільшення видобутку українського вугілля. **Для стабільності роботи вугільної галузі необхідно зробити так, щоб у наших шахтарів не було жодної копійки заборгованості по заробітній платі**", - відзначив прем'єр-міністр.

"Графіки обмеження потужності та аварійного відключення не застосовувалися. Це офіційне повідомлення "Укренерго", і лише "Укренерго" може застосовувати такі обмеження. Кількогодинні відключення, які можуть відбуватись у тому чи іншому місті — це невідкладні ремонтні роботи на лініях електропередач, про які попереджають заздалегідь. Або аварійні ситуації, пов'язані з погодними умовами. Осінньо-зимовий період проходить стабільно, енергоресурсів у нас достатньо, а тарифи для населення, як ми і обіцяли, зростати не будуть", - підсумував Шмигаль.

Нагадаємо, за даними Energy Map, станом на 12 грудня загальні запаси вугілля на складах ТЕС та ТЕЦ склали 548,2 тис. тонн. Порівняно з попереднім тижнем, запаси газового вугілля збільшилися на 29% - до 277,4 тис. тонн, антрациту зменшилися на 9% - до 297,5 тис. тонн. При цьому, на 12 грудня 2020 року запасів на складах ТЕС та ТЕЦ вугілля було в 2,6 рази більше (1448,4 тис. тонн).

А запаси газу в українських сховищах зменшилися на 3% - до 15,2 млрд куб. м. Відбір становив 473,2 млн куб. м, що на 4% більше за показник попереднього тижня (454,02 млн куб. м). За даними "Укртрансгазу", станом на 12 грудня 2021 року структура наявних у сховищах запасів була така: 91% газу належало резидентам в "основному складі", 6% - нерезидентам, які зберігають газу у "митному складі", 3% - резидентам, які зберігають газу в "митному складі".

[Джерело](#)

ЛІГА.БІЗНЕС, 16.12.2021

Герус про підготовку до зими: ДТЕК накопичив гроші, але не накопичив вугілля

Компанія ДТЕК Енерго з холдингу ДТЕК Ріната Ахметова не закупила достатньо вугілля перед опалювальним сезоном цього року, незважаючи на накопичені кошти на рахунках. Можливо, компанія мала якісь політичні причини, повідомив голова Комітету Верховної Ради з питань енергетики та житлово-комунальних послуг **Андрій Герус** в інтерв'ю **LIGA.net**.

За його словами, на початок опалювального сезону на рахунках ДТЕК Енерго було майже 1,5 млрд грн, що еквівалентно 500 000 тонн вугілля за ціною серпня-вересня.

"Водночас ще до початку третього кварталу на рахунках ДТЕК було в 3,5 раза менше – \$14 млн. Про що це свідчить? Про те, що за третій квартал – з липня до вересня – вони накопичили гроші, але не накопичили вугілля. Це факт, з яким сперечатися неможливо", – сказав Андрій Герус.

Герус додав, що компанія могла б закупити вугілля, виробити з нього електроенергію та продати за досить високими осінньо-зимовими цінами. "Так було б краще і для компанії, що генерує, і для країни", – зазначив голова комітету.

Також Герус вважає, що у ДТЕК як у вертикально-інтегрованого холдингу з власним вугіллям були кращі можливості підготуватися до зими, ніж у інших учасників ринку.

"У того ж ДТЕК Енерго ЕВІТДА-маржа за третій квартал склала 15% – це нормальна робоча маржинальність, мабуть, вона склалася здебільшого через наявність власного вугілля з досить низькою собівартістю", – повідомив Герус.

Іншим виробникам електроенергії доводиться більше вугілля шукати на ринку, зокрема імпортувати, додав Андрій Герус.

Серед основних причин нестачі вугілля він назвав безвідповідальне ставлення до гарантованих запасів вугілля, недостатній фінансовий стан виробників електроенергії, щоб закупити вугілля, та політичні причини у певних компаній.

[Джерело](#)

ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА, 17.12.2021

Шмигаль: "Проблема з вугіллям наразі вирішена"

Прем'єр-міністр **Денис Шмигаль** заявив, що проблема дефіциту вугілля в Україні наразі вирішена. Про це він заявив під час години запитань до уряду у ВР.

"Щодо наявності вугілля. Наразі баланс позитивний: ми видобуваємо та імпортуємо в сумі 2 млн тонн в місяць при споживанні 1,7 млн тонн в місяць", – заявив Шмигаль.

За словами прем'єра, з **вугіллям наразі проблематика вирішена**, за інформацією Міненерго. "Щодо запасів газу – їх абсолютно вистачає, аби спокійно пройти опалювальний сезон", – додав очільник уряду.

[Джерело](#)

♦ *Міжнародне співробітництво*

ЄВРОПЕЙСЬКА ПРАВДА, 01.12.2021

СВАМ по експорту: що таке "вуглецевий податок" ЄС та чим він загрожує Україні

**Андрій Андрусевич, старший аналітик,
Ресурсно-аналітичний центр "Суспільство і довкілля";
Олексій Хабатюк, незалежний експерт**

Європейський Союз впроваджує цілком прагматичні механізми декарбонізації, ключовий з яких є досить небезпечним для України. Адже цей механізм вдарить по найбільшій торгівлі між Україною та ЄС.

Йдеться про так званий механізм вуглецевого коригування імпорту, або СВАМ (carbon border adjustment mechanism).

СВАМ часто розуміють спрощено – як спеціальне мито на товари, що його планує стягувати ЄС. Проте насправді це не так, і все набагато складніше.

Якщо коротко, СВАМ – це спеціальне регулювання імпорту в ЄС окремих товарів, виробництво яких пов'язане зі значними викидами парникових газів (вуглецевоємних товарів).

Наразі пропонується поширити СВАМ на п'ять груп товарів, що імпортуються до ЄС: електроенергія, продукція чорної металургії, цемент, мінеральні добрива та алюміній.

Таке регулювання імпорту включатиме особливий (дозвільний) порядок ввезення таких товарів, декларування імпортованих товарів, методи розрахунку та перевірки пов'язаних викидів, механізм визначення ціни СВАМ-сертифікатів та їх обороту (купівлі, продажу, погашення).

Власне купівля СВАМ-сертифікатів і є тим "вуглецевим митом", який так турбує Україну.

Навіщо ЄС впроваджує СВАМ?

Головна причина відома як ризик "витоку вуглецю" і обговорюється вже багато років.

Витік вуглецю, головним чином, означає перенесення виробництва в інші країни, що є наслідком різниці у рівні плати за викиди CO₂ та інших парникових газів. Іншими словами, якщо в ЄС ціна, що сплачується за викиди парникових газів, є високою, це впливає на собівартість продукції.

Це може спонукати до перенесення виробництва в інші країни, де такої плати немає (чи вона незначна), або до імпорту товарів з таких країн.

Чому ЄС зайнявся цієї проблемою саме зараз? Головна причина – зростання кліматичних амбіцій: Євросоюз прагне стати кліматично нейтральним до 2050 р.

Зі зростанням кліматичних амбіцій розрив з іншими країнами лише посилюватиметься, а ризик витоку вуглецю, відповідно, зростатиме.

СВАМ пропонується як *альтернатива* заходам зі зменшення наслідків витоку вуглецю, які наразі здійснюються в межах системи торгівлі викидами ЄС (по суті, державна підтримка таких секторів).

Далі про таке:

Чому це важливо для України?

Що далі варто робити Україні? Перш за все, треба виходити з того, що СВАМ, в тому чи іншому вигляді, неминучий.

Стаття підготовлена за підтримки Європейського Союзу та Міжнародного фонду "Відродження" в межах грантового компоненту проєкту EU4USociety.

Ознайомитись з повним текстом статті можна за [посиланням](#).

МІНЕНЕРГО, 01.12.2021

Герман Галущенко: Для України важлива співпраця з Німеччиною в сфері декарбонізації енергетики

Міністр енергетики Герман Галущенко під час відкриття Другого Німецько-українського енергетичного дня наголосив на важливості партнерства з Німеччиною у сфері енергетики.

«Україна рухається шляхом декарбонізації. Для нас дуже важлива співпраця з Німеччиною в питаннях водню, розвитку відновлюваних джерел енергії та трансформації вугільних регіонів. Ми плануємо синхронізацію української енергосистеми з європейською ENTSO-E, і декарбонізація є одним з важливих факторів об'єднання енергосистем», - зазначив Герман Галущенко.

У ході заходу обговорювались питання інтенсифікації політичного та економічного співробітництва у сфері відновлюваних джерел енергії, енергетичної інфраструктури, енергоефективності та виробництва енергії, розвитку практичного співробітництва в енергетичній галузі та зміцнення потенціалу України у розробці кліматичної та енергетичної політик відповідно до міркувань COP26.

Одним з перспективних напрямків партнерства України і Німеччини є також співпраця між науковцями, обмін знаннями, технологіями, інноваціями.

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 01.12.2021

Для інтеграції з енергоринком ЄС Україна має впровадити європейські правила та підвищити гнучкість енергосистеми - Ярослав Демченков

Заступник міністра енергетики з питань європейської інтеграції **Ярослав Демченков** взяв участь у конференції Ukrainian Energy Security Dialogue з актуальних питань енергетичної безпеки України та регіону в рамках проєкту «Аналітична підтримка зовнішньополітичної діяльності України в енергетичній сфері».

Для повноцінної інтеграції українського та європейського енергоринків після синхронізації з ENTSO-E у 2023 році Україна має створити умови, щоб український ринок електроенергетики працював за правилами, процедурами, регламентами, які діють в Європі.

«Україна має в повній мірі інтегрувати європейську нормативну базу в частині правил функціонування ринку електричної енергії, а також захисту вразливих споживачів. Також важливо процес синхронізації супроводжувати фінансовою стабілізацією на всьому ринку електроенергії», - зазначив Ярослав Демченков.

Він наголосив, що для майбутньої інтеграції ринків необхідний подальший розвиток структури генерації в об'єднаній енергосистемі України.

«Це має характеризуватися підвищенням гнучкості системи і передбачатиме, зокрема, будівництво високоманеврової генерації зі швидким стартом, встановлення систем накопичення енергії, застосування водневих

технологій та розвиток відновлюваних джерел енергії. До цього процесу мають бути залучені і приватний бізнес, і міжнародні фінансові інституції», - зауважив заступник міністра.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 01.12.2021

Енергоатом взяв участь в обговореннях ролі атомної енергетики та її розвитку під час Всесвітньої ядерної виставки

1 грудня 2021 року керівник НАЕК «Енергоатом» **Петро Котін** взяв участь у панельній сесії WNE-2021, присвяченій розвитку інноваційних ядерних технологій, а також їхній ролі в декарбонізації, забезпеченні добробуту населення та сталого економічного розвитку. До дискусій також долучилися керівники компаній Westinghouse, Orano, CEZ та генеральний директор Всесвітньої ядерної асоціації (WNA).

Виступаючи на панельній сесії, **Петро Котін** підкреслив: *«Україна, яка пережила аварію на Чорнобильській АЕС, залишається відданою ядерній енергетиці, а українське населення довіряє їй. Для цього НАЕК «Енергоатом» впроваджує послідовну політику, яка базується на таких ключових елементах:*

1) безпека ядерних установок – пріоритет номер один в діяльності компанії;
2) надійна і стабільна робота українських АЕС, які виробляють понад 55% дешевої електроенергії;

3) ефективна комунікаційна політика і прозорість у діяльності.

Базуючись на цьому підґрунті, Енергоатом планує збільшити ядерні потужності із сьогоднішніх 13,8 ГВт до 24 ГВт у 2040 році».

У відповідь на питання модератора до учасників дискусії щодо залучення молодого покоління до атомної галузі пан Котін поділився позитивним досвідом Енергоатома у цій сфері. Особливий інтерес аудиторії викликала інформація стосовно підготовки персоналу для атомних електростанцій, дуальної освіти і підтримки студентів з міст-супутників у співпраці з профільними українськими ВУЗами.

Відповідаючи на запитання щодо підсумків кліматичної конференції COP-26, керівник НАЕК зазначив: на його думку, ядерне співтовариство надало чіткий і потужний сигнал про те, що ядерна енергетика є і буде частиною вирішення проблеми зміни клімату. Дедалі більше нових країн заявляють про своє бажання розвивати атомну енергетику. Крім того, можливості атомних електростанцій не обмежуються виробництвом чистої електроенергії. АЕС також можуть використовуватися для інших – неенергетичних – потреб: централізованого опалення, опріснення та виробництва водню.

Під час обговорень учасники дійшли згоди, що ядерні технології розвиваються завдяки постійній та цілеспрямованій роботі над підвищенням безпеки та збільшенням їхньої конкурентоздатності.

Глобальні дослідження постійно підкреслюють роль ядерної енергії у світовому спрямуванні до декарбонізації, вважаючи її важливою для вирішення проблеми зміни клімату. Факти очевидні: світ, який прагне майбутнього без вуглецю, цінує ядерну енергію.

[Джерело](#)

Інформація на цю тему – Міненерго, 15.12.2021 [«Герман Галушенко: Розвиток атомної генерації - один з найважливіших кроків на шляху до декарбонізації української економіки»](#).

ЕНЕРГОАТОМ, 02.12.2021

Нові виклики і перспективи, декарбонізація і безпека експлуатації – у фокусі головного галузевого заходу року

2 грудня 2021 року завершує свою роботу міжнародна виставка атомної промисловості World Nuclear Exhibition (WNE-2021), що тривала протягом останніх днів в Парижі (Франція) і має статус головного заходу року у сфері атомної енергетики. Разом з величезною кількістю відвідувачів з усього світу у роботі виставки взяла участь делегація НАЕК «Енергоатом» на чолі з **т.в.о. президента Петром Котіним**.

За підсумками роботи на виставці делегація Компанії провела низку важливих ділових зустрічей та переговорів з керівниками провідних компаній-партнерів із Франції, США, Великої Британії, Південної Кореї та інших країн. Отримано багато пропозицій щодо подальшого зміцнення взаємовигідної співпраці, зокрема з питань будівництва нових атомних енергоблоків, постачання ядерного палива, поводження з відходами, розвитку водневих технологій, виробництва медичних ізотопів тощо.

Великий інтерес учасників виставки викликала панельна сесія за участю керівника НАЕК «Енергоатом», яка була присвячена розвитку інноваційних технологій, а також їхньої ролі в декарбонізації, забезпеченні добробуту населення та сталого економічного розвитку.

Виступаючи перед аудиторією, П. Котін, зокрема, зазначив: *«Україна, яка пережила аварію на Чорнобильській АЕС, залишається відданою ядерній енергетиці, а українське населення довіряє їй. Для цього НАЕК «Енергоатом» впроваджує послідовну політику, яка базується на таких ключових елементах: 1) безпека ядерних установок – пріоритет номер один в діяльності компанії; 2) надійна і стабільна робота українських АЕС, які виробляють більше 55% дешевої електроенергії; та 3) ефективна комунікаційна політика і прозорість у діяльності. Базуючись на цьому підґрунті, Енергоатом планує збільшити ядерні потужності із сьогоднішніх 13,8 ГВт до 24 ГВт у 2040 році»*.

У цілому виставка пройшла успішно і вчергове продемонструвала тенденції відновлення інтересу до атомної промисловості та невідворотність визнання ядерної енергетики низьковуглецевим джерелом енергії. Підтвердженням цьому були змістовні та аргументовані виступи високоповажних промисловців та державних діячів, як, наприклад, слова **міністра економіки та фінансів Франції Бруно Ле Мер**: *«Було б немислимим і безвідповідальним, щоб ядерна енергетика не була визнана низьковуглецевою енергією в європейській таксономії. Якщо ми хочемо реіндустріалізувати країну, здійснити справжнє промислове відновлення, нам потрібна значна кількість ядерних реакторів»*.

Ознайомитись з повним текстом статті можна за [посиланням](#).

УКРГІДРОЕНЕРГО, 02.12.2021

Укргідроенерго ділиться досвідом експлуатації гідроелектростанцій з європейськими колегами

В Укргідроенерго з робочим візитом побувала делегація муніципалітету Веленьє на чолі з Послом Республіки Словенія в Україні паном Томашем Менціном.

Словенську сторону цікавили питання, які стають актуальними для країни у зв'язку із подальшою декарбонізацією європейської енергетики, зокрема: розвиток генерації з відновлюваних джерел енергії, експлуатація каскадів гідроелектростанцій, діалог з екологічною спільнотою щодо впливу гідроенергетики на регіон провадження діяльності.

Співробітники компанії спочатку в апараті управління, а потім безпосередньо на Київській ГЕС, поділилися з іноземними колегами власними напрацюваннями щодо зазначених питань.

Директор філії «Каскад Київських ГЕС і ГАЕС» **Ярослав Касьянюк** провів гостям екскурсію Київською ГЕС та ознайомив їх з особливостями роботи гідроелектростанції.

«Візит словенської делегації обумовлений бажанням ознайомитись із соціальною та економічною моделлю розвитку міст України, зокрема, Києва та Вишгорода, щодо передових практик розробки енергоефективних заходів та впровадження ресурсозберігаючих технологій. Нам ця тема дуже близька. Адже ми втілюємо у життя низку проєктів щодо розвитку відновлюваної енергетики», - зазначив директор філії «Каскад Київських ГЕС і ГАЕС» Ярослав Касьянюк.

Варто зазначити, що Укргідроенерго постійно підтримує тісний зв'язок в словенськими компаніями, але цей візит дозволив подивитись на діяльність Товариства з іншого боку - очима європейських територіальних громад, які наразі мають гостру потребу в екологічно чистій електроенергії. Зокрема, для виконання останніх норм Європейського Союзу муніципалітет Веленьє розвиває проєкт переведення місцевого комунального транспорту на «зелений» водень, який вироблятиметься на базі ГЕС.

За підсумками зустрічі сторони домовилися продовжити взаємні контакти та обмін інформацією.

[Джерело](#)

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 03.12.2021

Енергетичне співтовариство підтримало сертифікацію "Укренерго"

Секретаріат ЕС оголосив висновок щодо анбандлінгу українського оператора транспортної системи "Укренерго" в рамках Третього енергетичного пакету

Енергетичне співтовариство у своєму висновку підтримало сертифікацію оператора системи передач (ОСП) ПрАТ НЕК "Укренерго" українським регуляторним органом - Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП).

Про це йдеться заяві секретаріату Співтовариства.

"Сьогодні Секретаріат Енергетичного Співтовариства оприлюднив висновок 4/21 від 25 листопада 2021 року щодо анбандлінгу українського оператора системи

передач "Укренерго". У висновку підтримується сертифікація "Укренерго" українським регуляторним органом НКРЕКП", - йдеться у повідомленні.

Разом з тим, у своєму висновку Секретаріат висловлює занепокоєння щодо фінансування ОСП за рахунок тарифів на передачу, які мають охоплювати також компенсацію за проєкти з відновлюваної енергії відповідно до чинного законодавства.

У Секретаріаті також очікують, що нова наглядова рада "Укреного" негайно приступить до роботи.

Згідно зі статтею 10 Директиви 2009/72/ЄС та статтею 3 Регламенту (ЄС) 714/2009, НКРЕКП при ухваленні остаточного рішення про сертифікацію має максимально врахувати висновок Секретаріату.

"Ми дякуємо Кабінету міністрів, Міністерству енергетики, Верховній Раді, НКРЕКП, Секретаріату Енергетичного співтовариства та всім причетним за велику роботу, яка дозволила це зробити можливим та проводиться заради сертифікації "Укренерго"! Сертифікація стане вкрай важливим кроком, як для "Укренерго", так і для електроенергетичної галузі в цілому. Оскільки вона має підтвердити, що діяльність українського оператора системи передачі та корпоративне управління "Укренерго" повністю відповідають європейським вимогам прозорості та незалежності. Також сертифікація є необхідною умовою для того, щоб "Укренерго" змогло отримати статус члена ENTSO-E", - прокоментували рішення ЄС в "Укренерго".

[Джерело](#)

[Інформація на цю тему - Міненерго, 03.12.2021 "Секретаріат Енергетичного співтовариства підтвердив можливість сертифікації НЕК "Укренерго" - Демченков"](#)

УКРЕНЕРГО, 06.12.2021

Укренерго надало аварійну допомогу енергосистемі Польщі

В понеділок 6 грудня 2021 року з 09:00 до 16:00 (за київський часом) диспетчерський центр НЕК «Укренерго» на запит польського оператора системи передачі Polskie Sieci Elektroenergetyczne (PSE) надав енергомережі Польщі аварійну допомогу з об'єднаної енергосистеми (ОЕС) України.

Загальний обсяг аварійної допомоги склав 945 МВт·год (135 МВт рівним графіком впродовж семи годин поспіль).

Для надання зазначеної аварійної допомоги блок №7 Добротвірської ТЕС було перефіксовано на ПЛ 220 кВ Добротвірська ТЕС — Замость.

Наголошуємо, що аварійну допомогу, як крайній захід в балансуванні енергосистеми, активують всі країни, з якими синхронізована енергосистема України, в тому числі держави ЄС, які є членами ENTSO-E. Застосування такого механізму у випадку порушення режиму роботи енергосистеми відповідає європейській практиці синхронної роботи в енергооб'єднанні (де кожен з учасників енергооб'єднання зобов'язаний мати підписані угоди про аварійну допомогу з усіма сусідніми операторами системи передачі).

Надання аварійної допомоги для PSE відбулося в рамках підписаного 5 серпня 2019 року договору з Укренерго.

Значимо, що аварійна допомога не є комерційним імпортом. Комерційним імпортом займаються виключно учасники ринку (трейдери, постачальники і т.д.), які законтрактували відповідний обсяг з іноземними контрагентами.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 06.12.2021

Участие Украины в Е5Р на очередном этапе дает ей доступ к EUR137,5 млн на энергоэффективные проекты – Минэнерго

Сотрудничество с Фондом Восточноевропейского партнерства по энергоэффективности и окружающей среде (Eastern Europe Energy Efficiency and Environment Partnership, E5P) даст Украине доступ к EUR137,5 млн на энергоэффективные проекты.

"Размер фонда Е5Р для Украины составляет EUR137,5 млн, которые могут быть использованы вместе с кредитами международных финансовых институций для поддержки инвестиций в проекты по повышению энергоэффективности", – говорится в сообщении министерства на сайте по результатам 11-й ежегодной Ассамблеи вкладчиков в Е5Р.

В Минэнерго уточнили, что это было первое заседание Ассамблеи после ратификации 21 октября текущего года соглашения о взносе между Украиной и Европейским банком реконструкции и развития (ЕБРР) относительно участия Украины в Е5Р до 2029 года, а само сотрудничество вышло на второй этап.

"Сотрудничество с фондом Е5Р – это долгосрочное сотрудничество и конкретные инвестиционные проекты относительно модернизации инфраструктуры, в частности, централизованного теплоснабжения и фонда общественных зданий", – отметила замминистра энергетики **Юлия Подкоморная**, участвовавшая в заседании Ассамблеи.

В Минэнерго обратили внимание, что за период предыдущего сотрудничества доноры фонда предоставили почти EUR120 млн грантовых средств для 25 муниципальных проектов в Украине с объемом инвестиций свыше EUR 961 млн.

Фонд (Е5Р) - многосторонний фонд, поддерживаемый рядом доноров и МФО.

[Джерело](#)

КОСАТКА МЕДІА, 09.12.2021

ОГТСУ создает новый маршрут поставок сжиженного газа

Ярослава Денькович

Оператор ГТС Украины работает над созданием маршрута доставки сжиженного природного газа из Хорватии через территорию Венгрии. Президент Украины **Владимир Зеленский** и премьер-министр Республики Хорватия **Андрей Пленкович** обсудили вопросы энергетической безопасности и диверсификации поставок энергоносителей, в частности, сжиженного газа, сообщает пресс-служба ОГТСУ.

«Хорватия – один из приоритетных партнеров Украины в части диверсификации источников снабжения природным газом. 1 января 2021 на о. Крк в Хорватии заработал плавучий LNG-терминал с пропускной способностью 2,6 млрд куб. м в год, открывающий доступ к глобальному LNG-рынку», – говорится в сообщении. Оператор ГТС отметил, что объединение рынков природного газа

также обеспечит возможность хранения хорватского газа в украинских ПХГ. Напомним, клиенты ППН будут платить за газ по новому тарифу. Ранее сообщалось, что в ноябре Украина снизила импорт газа из ЕС на 92%.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 13.12.2021

Олена Антонова: Україна має 6 місяців, щоб імплементувати вимоги REMIT

Енергетичний експерт, член Національної комісії, що здійснює державне регулювання в сферах енергетики та комунальних послуг (2018-2020 рр.), **Олена Антонова**.

Рада міністрів Енергетичного Співтовариства прийняла рішення про порушення Україною статей 6 та 89 Договору про Енергоспівтовариство через відсутність законів та інших нормативно-правових актів, необхідних для дотримання Регламенту ЄС №1227/2011 про цілісність та прозорість оптового ринку енергії, або REMIT. Які наслідки це матиме для України і що треба робити?

Ознайомитись детально з текстом статті можна за [посиланням](#).

УРЯДОВИЙ ПОРТАЛ, 14.12.2021

Денис Шмигаль окреслив 7 ключових пріоритетів Уряду для залучення іноземних інвестицій

Уже цього року Уряд очікує іноземних інвестицій в розмірі майже 6,5 млрд доларів, включаючи реінвестиції. Це буде найбільший обсяг за останні 5 років. Про це повідомив Прем'єр-міністр **Денис Шмигаль** у своєму виступі на Другому щорічному форумі **UkraineInvest «MAKE in UA»**.

«15 млрд доларів інвестицій щороку, починаючи з 2025 року, — такий показник ми затвердили в Національній економічній стратегії. Амбітна мета. Але завдяки нашій спільній роботі вона абсолютно досяжна», — зазначив Глава Уряду.

Денис Шмигаль також окреслив **7 ключових пріоритетів, на яких концентрується Уряд** і які сприятимуть розвитку економіки та залученню інвестицій:

- *якісна імплементація закону про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями;*
- *подальша діджиталізація, зменшення бюрократичного навантаження, а також підтримка ІТ-сектору.*
- *зменшення ролі держави в економіці через приватизацію державних підприємств, а також розвиток державно-приватного партнерства та концесій в різних галузях: від портів та доріг до газовидобутку.*
- *завершення земельної реформи. Підтримка сільського господарства через розбудову системи зрошення, а також підтримку проектів із значною доданою вартістю.*
- *запуск індустріальних парків.*
- *дешеві та довгі гроші на розвиток.*
- *правильний дизайн ринків.*

Як зазначив Прем'єр-міністр, у лютому цього року набрав чинності Закон «Про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями в Україні», який передбачає митні, податкові, інфраструктурні, земельні пільги інвестиційним проектам із сумою інвестицій понад 20 млн євро.

Очільник Уряду підкреслив, що розвиток інвестиційного клімату неможливий без наведення ладу у сфері державної власності. За його словами, протягом останніх двох років держава залучила від приватизації приблизно 8,5 млрд грн...

«Уряд України також розпочав масштабну реформу для перезавантаження ринку капіталу. Кабінет Міністрів, ЄБРР, Американська торгова палата та USAID підписали Меморандум про взаєморозуміння щодо створення організованих національних ринків капіталу та сировинних ринків протягом наступних трьох років», — зазначив Прем'єр-міністр.

Денис Шмигаль наголосив, що Україна активно імплементує європейські директиви та найкращі правила країн ЄС. Це сприятиме більшій прозорості, зрозумілим та чесним правилам роботи та взаємодії між державою і бізнесом.

Ознайомитись з повним текстом статті можна за [посиланням](#).

МІНЕНЕРГО, 16.12.2021

Герман Галущенко: Співпраця України і Литви в енергетичному секторі - важливий внесок у європейську безпеку

Під головуванням міністра енергетики України **Германа Галущенко** і міністра енергетики Литви **Дайнюса Крейвіса** у Києві пройшло друге засідання українсько-литовської Робочої групи з посиленої стратегічної співпраці у сфері енергетики. Ключовими темами для обговорення стали регіональна енергетична безпека, інтеграція української та литовської енергосистем в ENTSO-E та розвиток регіонального газового ринку.

«Співпраця України і Литви в енергетичному секторі – це важливий внесок у безпеку наших країн, і в європейську безпеку в цілому», - наголосив Герман Галущенко.

Україна і Литва докладають максимум зусиль для синхронізації з європейською об'єднаною енергетичною системою ENTSO-E, і продуктивна співпраця двох країн в цьому напрямку – запорука успішної подальшої інтеграції енергетичних ринків, додав міністр енергетики України.

Дайнюс Крейвіс своєю чергою підтвердив необхідність для двох країн докласти зусилля для забезпечення диверсифікованого постачання енергії з надійних джерел та якнайшвидшої синхронізації електричних систем обох країн із континентальною Європою, щоб працювати в спільній надійній та прозорій системі.

Сторони також акцентували особливу увагу на необхідності системної співпраці України, Литви та країн ЄС для протидії спільним загрозам, зокрема проєкту «Північний потік-2».

Герман Галущенко наголосив, що одним з механізмів протидії монополії Росії на газовому ринку може стати розроблена Україною концепція Регіонального енергетичного партнерства (RESP).

[Джерело](#)

♦ *Кадрова політика*

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 02.12.2021

Уряд звільнив заступника міністра енергетики

Восени цього року вже було звільнено двох заступників міністра енергетики. Уряд на засіданні в четвер звільнив **Максима Немчинова** з посади заступника міністра енергетики України. Про це представник уряду у парламенті **Тарас Мельничук** написав у Telegram-каналі.

Немчинов працював заступником міністра енергетики з липня 2020 року і був назначений на посаду розпорядженням Кабінету №875-р від 15 липня того ж року.

У 2011-2014 роках Немчинов керував відділом з питань реформування вугільної галузі у департаменті реструктуризації вугільної промисловості Міненерго. З 2018 року також обіймав посаду державного секретаря міністерства. На посаді заступника працював над розробленням Концепції реформування вугільної галузі, напрацюванням механізмів впровадження Національного плану скорочення викидів від великих спалювальних установок. Також входив до Наглядової ради НЕК "Укренерго".

Нагадаємо, у жовтні Кабінет міністрів звільнив **Євгена Владімірова** з посади заступника міністра енергетики з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій та цифровізації. У вересні з посади заступника також був звільнений **Олексій Кураков**.

[Джерело](#)

MIND, 02.12.2021

Кабмін призначив нового керівника держпідприємства «Оператор ринку»

Олександр Гава раніше був членом наглядової ради «Укргідроенерго»

Кабінет міністрів погодив призначення **Олександра Гавви** на посаду в.о. директора держпідприємства «Оператор ринку». Про це на своєму телеграм-каналі повідомив народний депутат **Олексій Гончаренко**.

Крім того, Кабмін достроково припинив повноваження Гавви як члена наглядової ради «Укргідроенерго».

Раніше Олександр Гава займав посаду радника міністра енергетики, а також працював в Нацкомісії, що здійснює держрегулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП).

Згодом Кабмін призначив його членом наглядової ради ПрАТ «Укргідроенерго» як представника держави.

[Джерело](#)

[Інформація на цю тему - Міненерго, 08.12.2021 “Герман Галушенко представив колективу ДП "Оператор ринку" нового керівника Олександра Гавву”.](#)

MIND, 02.12.2021

«Нафтогаз» призначив виконавчого директора та директора з розвитку бізнесу

Головним виконавчим директором «Групи Нафтогаз» призначили члена правління «Нафтогазу» **Маврикія Калугіна**. Водночас **Сергій Боев**, який до цього був начальником департаменту стратегії та бізнес-аналітики компанії, обійняв посаду директора зі стратегії та розвитку бізнесу. Про це повідомляє пресслужба «Нафтогазу».

Згідно з повідомленням, Калугін відповідатиме за підвищення темпів розвитку та забезпечення прибутковості «Нафтогазу», координуватиме роботу з пошуку нових бізнес-можливостей, забезпечуватиме реалізацію інвестиційної політики компанії.

Сергій Боев організуватиме та координуватиме роботу з розробки корпоративної стратегії та консолідованого бізнес-плану компанії, діяльність аналітичної функції та управління інвестиціями «Нафтогазу».

Боев приєднався до команди «Нафтогазу» в ролі директора з розвитку бізнесу АТ «Укргазвидобування», де здійснював управління стратегічним та бізнес-плануванням, розробкою системи управління ефективністю тощо.

До того він працював у консалтинговій компанії The Boston Consulting Group, а також в інвестиційних банках JP Morgan Chase та Credit Suisse.

Калугін з червня 2021 року працював у «Нафтогазі» на позиції радника голови правління з питань видобутку, наприкінці вересня уряд призначив його членом правління «Нафтогазу».

[Джерело](#)

MIND, 03.12.2021

«Укренерго» отримає чотирьох нових членів наглядової ради

Уряд скасував як нереалізоване рішення щодо погодження **Дмитра Олефіра** представником держави

Кабінет Міністрів погодив переможців конкурсу на посади незалежних членів наглядової ради «Укренерго». Про це йдеться у розпорядженні Кабміну №1580-р.

Так, на посади незалежних членів погодили:

президента та виконавчого директора данського оператора магістральних мереж

Energinet Андреасена Педера Остермарка;

президента нідерландської KIC InnoEnergy Benelux **Доббені Даніеля;**

фахівця з енергетики у Світовому банку та його представника СБ в Україні

Остоїча Деяна;

генерального директора Energa-Operator SA **Піонковскі Романа;**

генерального директора Energa-Operator SA (польського енергорегулятора).

Також уряд скасував як нереалізоване рішення щодо погодження **Дмитра Олефіра** представником держави у наглядовій раді «Укренерго».

[Джерело](#)

УКРГІДРОЕНЕРГО, 07.12.2021

**Наглядова рада ПрАТ «Укргідроенерго» впроваджує
світові стандарти корпоративного управління**

Укргідроенерго безперечно є історією успіху корпоративного управління в державному секторі. Підприємство стало єдиним державним підприємством в Україні, яке виконало на 100% рекомендації ОЕСР щодо реформи корпоративного сектору.

Високі показники доходності та темпи розвитку та інноваційність забезпечує злагоджена робота Акціонера, Наглядової ради та Виконавчого органу саме на базі кращих світових практик в сфері корпоративного управління.

Світовим лідером, який завдає тренди в сучасних підходах корпоративного управління бізнесом, безумовно, є Америка. Адже саме США є батьківщиною трьох найбільших світових компаній, вартість яких перевищує 2 трильйони доларів США (Tesla, Apple, Google) та багатьох інших бізнесів, продуктами та сервісами яких щодня користуються люди по всьому Світу.

Лідуючою американською бізнес школою, яка фактично завдає світові тренди зокрема в галузі корпоративного управління є Harvard Business School (м. Бостон, Массачусетс, США).

В листопаді цього року Голова Наглядової ради ПрАТ «Укргідроенерго» **Валентин Гвоздій** та член Наглядової ради **Волш Стівен Лерд** пройшли навчання за спеціальними програмами з корпоративного управління Harvard Business School.

Метою навчання було здобуття нових знань і навичок у сфері Corporate Governance для впровадження найкращих світових практик ефективного корпоративного управління в діяльності Укргідроенерго. Члени Наглядової ради успішно пройшли навчання та отримали Harvard Business School Corporate Director Certificate (Сертифікати корпоративних директорів).

Члени Наглядової ради отримали доступ до найсучасніших світових практик в галузі корпоративного управління навчаючись із досвідченими керівниками та членами наглядових рад компаній з усього світу, таких яких: Microsoft, CISCO, LUCID Motors, Mercedes Benz тощо. Отримані знання вже впроваджуються в діяльності компанії. Зокрема мова йде про подальший фокус компанії на впровадженні критеріїв ESG (Environmental, Social, and Governance) в управлінні бізнесом.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 09.12.2021

**Кабмін має намір призначити на посаду голови "ГарПоку"
топ-менеджера "Хмельницькобленерго" Пилипенка**

Кабінет міністрів дав протокольне доручення Міністерству економіки внести проект розпорядження про призначення Андрія Пилипенка в.о. директора ДП "Гарантований покупець" із 10 грудня поточного року, передає Енергореформа.

Відповідне рішення з ініціативи міністра енергетики **Германа Галущенко** ухвалено на засіданні уряду 9 грудня.

За даними Енергореформи, кандидатом на посаду голови "ГарПоку" є директор з управління персоналом та юридичних питань ПАТ "Хмельницькобленерго". Згідно з інформацією на сайті ПАТ, цю посаду Пилипенко обіймає з 2016 року, до цього був радником із юрпитань голови правління ПАТ.

За інформацією з сайту, має досвід роботи у комерційних структурах різних галузей економіки, глибокі знання корпоративного, цивільного, господарського та трудового права, досвід реформування компаній та розробки бізнес-процесів.

Декларації кандидата на посаду керівника "ГарПоку" поки що немає в Реєстрі декларацій.

Водночас, представник Кабміну в парламенті **Тарас Мельничук** у своєму телеграм-каналі повідомив про звільнення з посади в.о. директора "ГарПоку" **Вадима Улиди**, який раніше написав заяву про звільнення за станом здоров'я після двох тижнів перебування на посаді, на якій він замінив **Костянтина Петриковця**.

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 10.12.2021

Призначено нову наглядову раду НЕК "Укренерго"

Міненерго як відповідальний акціонер «Укренерго» посилює корпоративне управління державної компанії.

У новому складі наглядової ради працюватимуть фахівці з багаторічним досвідом в енергетичному секторі країн світу.

Членів наглядової ради було обрано Номінаційним комітетом за результатами прозорого конкурсу та затверджено наказом Міністерства енергетики.

«Обрання нової професійної наглядової ради - це запорука прозорості та стабільної роботи компанії. А відтак - і успішної інтеграції українського ринку електроенергії з європейським, адже «Укренерго» відіграє ключову роль у синхронізації нашої енергосистеми з ENTSO-E», - наголосив міністр енергетики Герман Галущенко.

Новий склад наглядової ради НЕК «Укренерго»: Деян Остоїч, Педер Андреасен, Даніель Доббені, Роман Піонковскі – незалежні члени, Юрій Токарський, Михайло Ільніцький, Юрій Бойко – представники від держави.

Деян Остоїч має понад 35 років досвіду роботи в енергетичному секторі та в галузі розвитку інфраструктури в Європі, Центральній Азії, Східній та Південно-Східній Азії, на Близькому Сході, в Латинській Америці та США. Був представником програми Світового банку в Україні (2004-2009) та в Австрії (2016-2019). Курував енергетичну програму Світового банку в Україні та Східній Європі.

Педер Андреасен – 13 років працював на посаді генерального директора Energine - національного оператора системи передачі електроенергії та природного газу Данії (2005-2018 рр.); экс-Президент ENTSO-E. З 2018 був членом наглядової ради НЕК «Укренерго».

Даніель Доббені у 2014 – 2017 рр. обіймав посаду голови Ради Директорів Комісії з енергетики Бельгійської Федерації. З 2013 працює Головою Ради

Директорів EIT InnoEnergy для Benelux, з 2015 – членом Ради Директорів та Головою ревізійної комісії Eurowatt S.A., Люксембург.

Роман Піонковські - колишній президент інвестиційного підрозділу європейського оператора передачі електроенергії PSE Inwestycje. У 2016-2017 рр. працював заступником голови правління польської ENERGA Wytwarzanie SA, 2007-2012 рр. - член правління, заступник голови правління – директор зі стратегічного менеджменту, директор Центру розвитку енергетичних активів, голова правління ENERGA SA.

Юрій Токарський – був членом наглядової ради НЕК «Укренерго» з 2019 року. До його компетенції належало представництво інтересів акціонера в наглядовій раді за напрямками фінансової діяльності підприємства та інтеграції до європейської мережі операторів ENTSO-E.

Михайло Ільницький має значний досвід роботи на українських енергетичних підприємств. Так, з 2018 року обіймав посаду голови правління АТ “Чернігівобленерго”, у 2013-2018 рр. – комерційного директора ПАТ “Сумиобленерго”, з 2003 по 2013 рр. працював на ПАТ “Прикарпаттяобленерго”.

Юрій Бойко – свою кар’єру в енергетиці розпочав у 1995 році з посади інженера електрика, згодом працював на керівних посадах підприємств галузі, а наприкінці 2020 року виконував обов’язки міністра енергетики України. Протягом 2020-2021 рр. у Міністерстві енергетики на посаді заступника міністра координував діяльність Директорату електроенергетичного комплексу та розвитку ринку електричної енергії.

[Джерело](#)

УРЯДОВИЙ ПОРТАЛ, 15.12.2021
КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від 15 грудня 2021 р. № 1674-р

Київ

Про тимчасове покладення виконання обов’язків

**Голови Державної інспекції ядерного регулювання України на Корікова О.
М.**

Покласти тимчасово, до призначення в установленому порядку Голови Державної інспекції ядерного регулювання України, виконання обов’язків Голови Державної інспекції ядерного регулювання України на першого заступника Голови зазначеної Інспекції **Корікова Олега Миколайовича.**

Прем’єр-міністр України

Д. ШМИГАЛЬ

[Джерело](#)

♦ *Різне. Цікаве*

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 01.12.2021

ФДМУ продав Калуську ТЕЦ з майже трикратним зростанням ціни

ТЕЦ у 2019 році передали у комунальну власність міста Калуш, а потім - повернули у державну

Калуську ТЕЦ продали на аукціоні зі зростанням ціни на 248%. Об'єкт за 801 млн грн купило ТОВ "Констанза". Про це написав у Telegram голова парламентського комітету з енергетики та ЖКП **Андрій Герус**.

"Вчора відбулася приватизація Калуської ТЕЦ. Стартова ціна була 230 млн грн, але у ході аукціону була справжня конкуренція. У підсумку ціна виросла на 248% і склала 801 млн грн. Те, що могло піти з державної власності безкоштовно, сьогодні було продано за достойну ціну. Окрім цього, покупець взяв на себе зобов'язання погасити 450 млн грн боргів перед бюджетом та кредиторами", - розповів Герус. Він висловив думку, що новий власник буде інвестувати, модернізувати та розвивати цю ТЕЦ.

"Це приклад успішної приватизації і не "за одну гривню". Державний бюджет України отримає 801 млн грн", - додав Герус.

За даними "Прозоро.Продажі", участь в аукціоні взяли сім компаній: ТОВ "Інтер газ", ТОВ "Юнайтед Енерджі", "Укрдонінвест", ПрАТ "Черкаське хімволокно", ТОВ "Ландхоф" (Калуш), ТОВ "Південь енергозбут" та ТОВ "Констанза".

Про проведення аукціону з продажу єдиного майнового комплексу ДП "Калуська ТЕЦ-Нова" Фонд державного майна оголосив наприкінці жовтня.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОБИЗНЕС, 08.12.2021

Дело на гигаватт

Цифровая энергия — это уникальный шанс добавит гибкости энергосистеме, заработать бизнесу и стать прорывом в будущее для Украины

Украинская энергетическая система интенсивно развивалась во времена СССР. Была мощной и ориентированной в первую очередь на обеспечение электричеством промышленности, поскольку именно она потребляла основную часть электроэнергии.

Далі в статті:

Баланс спроса и предложения

Цифровой доход

Цифровой прорыв

АЭС получает способность маневрировать, чтобы работать на максимуме

Чем больше выработка, тем меньше себестоимость электроэнергии в пределах самого "Энергоатома"

Для реализации столь амбициозного проекта должны быть решены вопросы нормативно-правового обеспечения деятельности уникальной децентрализованной цифровой энергетической станции. Но если все сработает, то выгода для страны будет колоссальная.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 09.12.2021

Польща відчуває брак електроенергії через нестачу потужностей

У Польщі на початку цього тижня виникла нестача електроенергії, – повідомила низка польських ЗМІ з посиланням на компанію Polskie Sieci Elektroenergetyczne.

«Через слабку вітрову генерацію, а також аварійні та ремонтні зупинки кількох енергоблоків виникли труднощі з балансуванням національної енергосистеми. Дефіцит балансу пов'язаний з неможливістю забезпечити необхідний рівень резервів потужності», – поінформували в компанії.

На допомогу Польщі, зокрема, прийшла Україна, яка надала 945 МВт·год аварійної допомоги. Надання допомоги для PSE відбулося у рамках підписаної у 2019 році угоди, тобто про комерційний імпорт не йдеться.

Polskie Sieci Elektroenergetyczne пояснили, що при плануванні роботи системи 6 грудня вони були змушені вдатися до коригуючих заходів. Одним з таких заходів є прийняття міжоператорської екстреної допомоги із сусідніх систем. Втім, баланс національної енергосистеми Польщі також був напруженим і наступного дня, і залишається ризик повторення ситуації в майбутньому.

Ситуації передувала зупинка вугільної установки потужністю 905 МВт в Ополе – теплова станція буде закрыта до 23 грудня. Тож Польща звернулася за допомогою до сусідніх країн, щоб покрити дефіцит у 1700 МВт. Напередодні у польській енергосистемі відчувалася нестача генеруючих потужностей. Polskie Sieci Elektroenergetyczne попросили операторів сусідніх країн про експорт електроенергії. Причиною цієї ситуації став високий попит на електроенергію та недостатньо потужні власні станції. Виявилося, що вітряки нездатні постійно забезпечувати поляків необхідною кількістю енергії.

[Джерело](#)

КОНКУРЕНТ, 09.12.2021

Волинянам, що живуть біля АЕС, хочуть надати 30% пільги на електроенергію

Дати пільги волинянам, що живуть в зоні спостереження атомних електростанцій. Таке звернення до всіх парламентських груп направила Волинська облрада з ініціативи депутата від «Батьківщини» Андрія Козюра.

На Волині 45 міст та сіл потрапляє в зону спостереження Рівненської АЕС. Це населені пункти Прилісненської, Маневицької та Колківської громад, каже Андрій Козюра.

Депутати Волинської облдержадміністрації рішення про звернення до парламентських груп підтримали.

Якщо такі зміни в законі втіляться в життя, українці, що проживають на 30-кілометровій території від АЕС, зможуть економити на електроенергії 70 % вартості.

[Джерело](#)

ЛІГА.БІЗНЕС, 10.12.2021

Коломойський облаштував велику криптоферму на Запорізькому заводі феросплавів – Схеми

Запорізький завод феросплавів (ЗЗФ) зі сфери впливу олігарха **Ігоря Коломойського** у 2021 році завіз з Грузії та Китаю обладнання для майнінгу криптовалюти. Паралельно завод отримувал дешеву електроенергію від Енергоатома через фірму з орбіти Коломойського Юнайтед Енерджі, йдеться в розслідуванні Схем.

За даними журналістів, з лютого на ЗЗФ надійшли понад 15 000 блоків для майнінгу криптовалют на суму близько \$12 млн.

Журналісти підраховали: якщо все завезене з Грузії та Китаю обладнання включити цілодобово на повну потужність, це може принести запорізькому заводу близько 80 біткоїнів на місяць або понад \$4 млн.

Перед тим, як на завод почали завозити обладнання, у грудні 2020 року відбувся аукціон, на який підрозділ Енергоатому – Енергоатом-трейдинг – виставив великий обсяг електроенергії. Більшість зі знижкою придбав трейдер Юнайтед Енерджі. Замість первісної вартості 1,4 грн, одна кВт-година коштувала приватній компанії 1,15 грн.

Куплену на грудневому аукціоні електроенергію Юнайтед Енерджі з січня до червня 2021 року постачав на низку підприємств з орбіти Ігоря Коломойського, серед яких і ЗЗФ.

На запитання Схем, чому на заводі вирішили облаштувати криптоферму, керівник ЗЗФ **Павло Кравченко** пояснив: "Щоб мати змогу заробляти гроші. Мати прибуток тоді, коли нема реалізації нашої основної продукції". На уточнення щодо дешевої електроенергії, Кравченко відповів: "У нас її немає".

З проханням про коментарі журналісти Схем звернулися до Ігоря Коломойського. Говорити на цю тему він відмовився.

25 лютого 2021 року Ігор Коломойський розкрив Високому суду Лондона свій актив у Грузії – ферму для майнінгу криптовалюти, на яку бізнесмен інвестував \$50 млн влітку 2017 року.

[Джерело](#)

[Інформація на цю тему - Главком, 10.12.2021 «Схеми»: Коломойский получил от власти скидку 4,5 млрд грн на электричество для майнинга криптовалют».](#)

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ, 14.12.2021

Як зупинити ядерну програму Ірану?

Сергій Данилов, Центр близькосхідних досліджень

Сполучені Штати та Ізраїль готуються до найгіршого сценарію

На тлі відновлення у Відні багатосторонніх переговорів про іранську ядерну програму в четвер у Вашингтоні відбулася екстрена зустріч міністрів оборони США **Ллойда Остіна** та Ізраїлю **Бені Ганца**.

Як повідомляють ізраїльські ЗМІ, глави оборонних відомств двох країн обговорили можливі військові навчання, які підготують збройні сили до найгіршого сценарію — знищення ядерних об'єктів Ірану, якщо дипломатія зазнає невдачі і якщо лідери їхніх країн цього вимагатимуть. У Пентагоні заявили, що під

час зустрічі Остін підтвердив «рішучість США не допустити отримання Іраном ядерної зброї».

Ознайомитись з повним текстом статті можна за [посиланням](#).

ГЛАВКОМ, 14.12.2021

Британія інвестує 11 млн фунтів у декарбонізацію виробництва віскі

Дистиляція віскі відбуватиметься за допомогою зелених технологій. У лікєро-горілчаному секторі використовуватимуть водень та біогаз.

Уряд Великобританії інвестує 11,3 млн фунтів стерлінгів в декарбонізацію винокурних заводів у рамках програми Green Distilleries Competition. Зокрема, кошти будуть спрямовані на впровадження водневих технологій під час дистиляції віскі, – повідомляє H2 View.

Інвестиції підтримуватимуть більш екологічне виробництво на лікєро-горілчаних заводах, в даному секторі економіки використовуватимуться як зелений водень, так і біогаз. Державне фінансування отримають три програми.

Перший інноваційний проект стосується розробки систем дистиляції, в якій як джерело палива використовується безвуглецеве паливо. Другий – розробка та встановлення на заводі екологічно чистої водневої енергетичної системи, що включає вітряну турбіну, електролізер, сховище газу та водневий котел. Третій проект – розробка першого у світі недефективного електролізера високого тиску для зеленого водню.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОБИЗНЕС, 15.12.2021

Литва и БелАЭС: праздник двуличия

Денис Стаджи

Официальный Вильнюс годами противился строительству Белорусской АЭС. Для этого действительно были все основания, и вопрос "белорусского атома" на годы стал причиной конфликта между Литвой и Беларусью.

Но теперь Литва, не особо это афишируя, выкупает от 50% до 80% генерации этой атомной станции. Но одновременно продолжает протестовать против самого ее существования.

23 ноября Вильнюс вручил Минску ноту протеста в ответ на планы по запуску второго блока Белорусской атомной электростанции. Литва требует приостановить работу также и первого энергоблока БелАЭС до тех пор, пока не будут выполнены все современные требования ядерной безопасности. МИД Литвы отмечает, что угрозы ядерной безопасности и окружающей среде для Литвы и других стран региона удвоятся, когда второй блок начнет действовать.

Ознайомитись з повним текстом статті можна за [посиланням](#).

Інформація на цю тему – КАПИТАЛ, 20.12.2021 «В Беларусі почти достроили второй энергоблок БелАЭС».

КОСАТКА МЕДІА, 17.12.2021

Молдова зберігатиме газові запаси за кордоном

Ярослава Денькович

Уряд Молдови розглядає можливість зберігання запасів природного газу на території Румунії та України. Про це заявив віцепрем'єр Молдови **Андрій Спину**.

Після газової кризи, яка сталася у жовтні, Молдова тепер розглядає можливість робити запаси та закуповувати більше газу в теплий період часу, коли він коштує дешевше. «Резерв газу має бути в будь-якому разі, тому в новому законі, який зараз розробляється, ми зобов'яжемо «Молдовагаз» робити резерви газу щонайменше на два місяці зими. Я думаю, що йдеться приблизно про 300 млн. кубометрів», – сказав він. Спину також підкреслив, що газ має бути якомога ближчим, тому уряд веде переговори з Україною та Румунією.

Нагадаємо, 22 жовтня у Молдові оголосили надзвичайний стан через критичні ціни на газ. Країна не змогла домовитися з російським Газпромом щодо ціни. 25 жовтня уряд Молдови вперше за 30 років купив природний газ не у російського Газпрому, а підписав контракт на постачання 1 млн. кубометрів газу з польською державною компанією. 29 жовтня Молдова домовилася з Газпромом про поставки газу. Євросоюз виділив Молдові 60 млн євро для подолання газової кризи.

[Джерело](#)

БІЗНЕС ЦЕНЗОР, 17.12.2021

Нафтогазова компанія Shell купує розробника рішень у сфері сонячної енергетики

Shell New Energies US LLC, дочірня компанія Royal Dutch Shell plc, купить 100% Savion LLC, великого розробника в галузі сонячної енергетики та систем зберігання енергії.

Як пише petrolplaza, завдяки цьому придбанню Shell розраховує просунутися вперед у досягненні мети нульових викидів протягом найближчих десятиліть, передає enkor.

Savion базується в Канзас-Сіті (штат Міссурі). Компанія займається розробкою проектів із генерації сонячної енергії та її зберігання...

Очікується, що угоду щодо придбання буде завершено до кінця 2021 року.

Для досягнення цілей, поставлених у лютому минулого року, Shell розширила свій глобальний портфель у галузі ВІЕ. В даний час компанія володіє інтересами інших розробників сонячної енергії та накопичувачів енергії, таких як Silicon Ranch Corporation у США, Cleantech Solar у Сінгапурі та ESCO Pacific в Австралії. Shell також володіє німецькою компанією з виробництва інтелектуальних акумуляторів sonnen, а також французькою фірмою EOLFI, що займається розробкою нових технологій у галузі вітрової та сонячної енергії.

[Джерело](#)

INFOATOM, 17.12.2021

На АЕС Pilgrim встановлено новий світовий рекорд зі швидкого вивезення відпрацьованого ядерного палива

13 грудня останній багатоцільовий контейнер з відпрацьованим ядерним паливом АЕС Pilgrim, яка знімається з експлуатації, був поміщений у сухе сховище. Таким чином, Holtec International встановила новий галузевий рекорд із найшвидшої передачі відпрацьованого ядерного палива з АЕС на пристанційне сховище, - повідомили у компанії Holtec International. При цьому на об'єкті компанія зіткнулася з проблемою вилучення дуже пошкодженої паливної збірки, яка застрягла в паливній стійці ще в 1970-і роки. Для вирішення цієї проблеми компанія Holtec спроектувала та виготовила спеціальний інноваційний пристрій.

Як наслідок, компанії знадобилося всього 30 місяців після остаточного зупинення АЕС Pilgrim для вивантаження всього ВЯП з електростанції, яка проведена з дотриманням усіх вимог безпеки та нижче встановленої дози персоналу. Все ВЯП було завантажено в 62 системи HI-STORM 100, які тепер безпечно зберігаються на новому пристанційному незалежному сховищі відпрацьованого палива (ISFSI), побудованому Holtec на АЕС Pilgrim.

[Джерело](#)

ЭЛЕКТРОВЕСТИ, 17.12.2021

У Китаї ввели в експлуатацію реактор HTR-PM – перший у світі у новому поколінні

Китайська компанія CNNC повідомила, що демонстраційний реактор HTR-PM під'єднано до енергорозподільної системи країни 13 грудня. Новий реактор став першим у світі високотемпературним реактором із газовим охолодженням та гальковим шаром, побудованим у новому поколінні подібних установок.

Будівництво демонстраційної установки HTR-PM із двома реакторами потужністю 250 МВт розпочалося у грудні 2012 року. Реактори-близнюки рухатимуть одну турбіну потужністю 210 МВт. Холодні функціональні випробування для перевірки системи та обладнання першого контуру реактора, а також міцності та герметичності допоміжних трубопроводів під тиском були завершені на двох реакторах HTR-PM 19 жовтня та 3 листопада 2020 року. Гарячі функціональні випробування, що моделюють штатні температури та тиск, розпочалися у січні 2021 року.

Китайський регулятор ядерної енергетики від імені Національного управління ядерної безпеки 20 серпня видав ліцензію на експлуатацію HTR-PM. Завантаження перших сферичних паливних елементів у перший реактор розпочалося наступного дня. Перший реактор HTR-PM досяг першої критичності 12 вересня, а другий - 11 листопада. Ще через два дні після цього реактори почали видавати в систему першу електричну енергію.

Подібні реактори нещодавно визнані владою Великобританії як перспективні для розвитку атомної галузі країни та у вигляді першого демонстратора мають з'явитися приблизно через 10 років.

[Джерело](#)

КОСАТКА МЕДІА, 20.12.2021

Іспанська нафтогазова компанія Repsol залишає російський ринок**Ярослава Денькович**

Найбільша нафтогазова компанія Іспанії Repsol заявила, що йде з російського ринку. Repsol продасть свої частки в нафтових активах компанії «Газпром нафта» і піде з нафтовидобувного бізнесу в Росії.

Експерти пов'язують такий крок компанії зі зниженням інвестицій у вуглеводні.

«Рішення вже прийняте, і сторони сподіваються закрити угоду до кінця року», – повідомляють джерела. Іспанська компанія нещодавно оголосила про цілі щодо переходу до вуглецевої нейтральності до 2050 року, зниження викидів CO₂ на 15% до 2025 року, а також зростання рівня інвестицій у «зелену» генерацію. Repsol стала першою іноземною компанією, яка йде з Росії під гаслом декарбонізації, раніше це траплялося через санкції США та Євросоюзу.

[Джерело](#)

УКРІНФОРМ, 21.12.2021

У Японії презентували план скидання у море води з АЕС «Фукусіма-1»

Компанія-оператор АЕС «Фукусіма-1» презентувала Комісії з ядерного регулювання Японії план скидання відпрацьованої води у море, передає Укрінформ.

Ідеться про величезні обсяги води, яка використовується для охолодження розплавленого ядерного палива. Потім вона обробляється з метою видалення більшості радіоактивних матеріалів та поміщається на зберігання у контейнери на території АЕС. «Відповідно до політики уряду компанія-оператор АЕС «Токіо Денрюку» планує розпочати скидання обробленої води в море на початку 2023 року. Воду планується скидати приблизно за кілометр від АЕС. Перед цим компанія планує розбавити оброблену воду, щоб концентрація тритію, який міститься в ній, була нижчою за встановлені державою граничні норми», - йдеться в повідомленні. Крім того, перед компанією стоїть складне завдання – зменшити занепокоєння місцевих жителів з приводу скидання води.

Як повідомлялося, у березні 2011 року біля північно-східного узбережжя Японії стався землетрус, який спричинив цунамі. Гігантська хвиля накрила АЕС «Фукусіма-1», що призвело до наймасштабнішої аварії з моменту катастрофи на Чорнобильській АЕС у 1986 році.

[Джерело](#)

Підготовлено ГО «Науково-технічна спілка енергетиків та електротехніків України»

Віцепрезидент -

Голова Виконкому НТСЕУ

О. Дупак

Адреса: 01001, Київ, аб.скр.142
01601, Київ, Хрещатик, 34, каб. 620
Телефакс (044) 278-43-07

ntseu@nev.gov.ua

<https://www.ntseu.net.ua>